

Lietuvos Respublikos
Seimo
septintoji sesija

2019 m. lapkričio 26 d.
354 ir 355 posėdžiai

Stenogramos

191

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

VII (RUDENS) SESIJA

2019 m. lapkričio 26 d.

Rytinis posėdis Nr. 354

Informaciniai pranešimai	9
Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. lapkričio 26 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 2 ir 43 ³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3905(2) priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	10
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 19, 31 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3830(2) priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	10
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3855(2) priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	10
Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3491(2) priėmimo tęsinys	11
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3952(2) svarstymas	11
Seimo nario A. Vinkaus kalba	12
Seimo narės G. Skaistės kalba	12
Seimo nario M. Majausko kalba	13
Seimo nario T. Tomilino kalba	13
Seimo nario A. Syso kalba	14
Seimo nario R. J. Dagio kalba	15
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1335 2, 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3613(2) svarstymas	17
Seimo nario T. Tomilino kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	18
Seimo nario M. Majausko kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	18
Seimo nario S. Gentvilo kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	19
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (frakcijos „Lietuvos gerovei“ vardu)	20
Seimo nario A. Syso kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	22
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičiaus nustatymo“ projekto Nr. XIIIIP-4220 pateikimas (J. Šovienė)	26
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4214 pateikimas (V. Pranckietis)	29
Kandidatės į Vyriausiosios rinkimų komisijos nario pareigas G. Vickutės kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus	29
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 30, 31 straipsnių, II ir III skyrių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1327 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4019(2) svarstymas	30
Seimo nario M. Majausko kalba	30
Seimo nario E. Gentvilo kalba	31
Seimo nario K. Glavecko kalba	31
Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4021 svarstymas	35

Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3851(2) svarstymas	36
Vidaus tarnybos statuto 39, 53, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4031(2) svarstymas	38
Seimo narės A. Papirtienės kalba	38
Seimo narės R. Tamašunienės kalba	39

Vakarinis posėdis Nr. 355

Lietuvos banko pranešimas apie Lietuvos banko pagrindinio tikslo įgyvendinimą, finansų rinkos būklę ir funkcijų vykdymą (V. Vasiliauskas)	41
Lietuvos banko valdybos pirmininko V. Vasiliausko atsakymai į Seimo narių klausimus	44
Sporto įstatymo Nr. I-1151 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4199 pateikimas (A. Butkevičius)	50
Seimo nutarimo „Dėl Martino Žaltausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIIIIP-3842(2) svarstymas ir priėmimas	52
Šio nutarimo priėmimas	52
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-3938(2) priėmimas	52
Šio nutarimo priėmimas	53
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-3937(2) priėmimas	53
Šio nutarimo priėmimas	53
Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2018 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-3939(2)ES priėmimas	53
Šio nutarimo priėmimas	53
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-3933(2) priėmimas	53
Šio nutarimo priėmimas	53
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-3934(2) priėmimas	54
Šio nutarimo priėmimas	54
Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2018 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-3429(2) priėmimas	54
Šio nutarimo priėmimas	55
Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2018 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-3935(2) priėmimas	55
Šio nutarimo priėmimas	55
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2018 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-3936(2) priėmimas	55
Šio nutarimo priėmimas	55
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projekto Nr. XIIIIP-4173(2) svarstymas	55
Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3915(2) svarstymas	55
Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4121(3) svarstymas	56
Seimo nario P. Urbšio kalba	56
Seimo narės R. Popovienės kalba	57
Seimo nario J. Razmos kalba	58
Seimo nario J. Sabatausko kalba	58

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 48, 49, 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ , 14 ¹ , 25 ¹ , 25 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3856(2)ES, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3857(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 33, 55, 55 ¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3858(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 198 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3859(2) svarstymas	60
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 papildymo 31 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3329(2) svarstymas	60
Seimo nario V. Juozapaičio kalba	61
Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 3, 5, 10, 11, 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2535 svarstymas	63
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 58, 64, 71 ir 88 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3918(2) svarstymas	64
Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4057(2) svarstymas	65
Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. XIII-820 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3385 svarstymas	66
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 36, 39 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3450(2) ir Farmacijos įstatymo Nr. X-709 57 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3451(2) svarstymas	66
Seimo nario A. Vinkaus kalba	66
Seimo nario A. Matulo kalba	67
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3822(2) svarstymas.....	69
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59 ¹ , 59 ² , 59 ³ , 59 ⁴ , 59 ⁵ , 59 ⁶ ir 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4185, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5, 45, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4186, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 15 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4187, Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4188, Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 23, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4189, Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ , 24 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XIII-735 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4190, Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 5 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2381 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4191, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4192, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 1, 2, 9, 12 ¹ , 12 ² , 15, 21, 26 ¹ , 27, 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4193 ir Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4194 pateikimas (A. Veryga)	69
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4226 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Veryga)	71
Šio nutarimo priėmimas	71
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 7, 8, 13, 20 straipsnių ir V skyriaus pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2377 1, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4202 ir Civilinio proceso kodekso 29, 38 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4203 pateikimas (A. Veryga)	71
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4219 pateikimas (A. Širinskienė)	73
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-4178 pateikimas (D. Sadeckas)	76

Administracinių nusižengimų kodekso 27, 34, 420, 422, 423, 424 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 31 ¹ ir 693 straipsniais įstatymo Nr. XIII-2027 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4174 ir Administracinių nusižengimų kodekso 53, 247, 256, 305, 385 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2167 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4175 pateikimas (A. Širinskienė)	76
Seimo nutarimo „Dėl leidimo Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai stoti į Europos mokslinių tyrimų sąžiningumo tarnybų tinklo (ENRIO) asociaciją“ projekto Nr. XIIIIP-4155(2) svarstymas	77
Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų paskelbimo Marijos Gimbutienės metais“ projekto Nr. XIIIIP-3386(2) svarstymas	78
Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4184 pateikimas (V. Ažuolas)	78
Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimo, paieškos, arešto ir konfiskavimo bei terorizmo finansavimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-4177 pateikimas (R. Tamašunienė)	81
Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4197 pateikimas (A. Širinskienė)	82
Lobistinės veiklos įstatymo Nr. VIII-1749 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3051(2), Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3053(2) ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2275 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4012(2) svarstymas	83
Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3750(2), Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3751(2) ir Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3752(2) svarstymas	85
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1191(2) svarstymas	86
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3827 pateikimas (J. Sabatauskas)	87
<i>Seimo narių pareiškimai</i>	
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	88
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	90

SANTRUMPOS

- LGF – Frakcija „Lietuvos gerovei“
LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 354 STENOGRAMA

2019 m. lapkričio 26 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos Seimo nariai, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. lapkričio 26 d. posėdį. (*Gongas*) Prašau registruotis.

Užsiregistravo 93 Seimo nariai.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, skelbiu balsų skaičiavimo grupės sudėtį nuo lapkričio 26 dienos iki gruodžio 26 dienos: K. Bartkevičius (frakcija „Lietuvos gerovei“), J. Baublys (Liberalų sąjūdžio frakcija), V. Bukauskas (Mišri Seimo narių grupė), Z. Jedinskis (Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija), A. Kupčinskas (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija), A. S. Nausėda (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija), R. Popovienė (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija) ir A. Skardžius (Lietuvos socialdemokratų darbo partijos frakcija).

Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu tokiai sudėčiai? Prieštaravimų nėra, pritariame bendru sutarimu.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. lapkričio 26 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės – J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Frakcijos vardu prašau iš rezervo trečią klausimą – Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą įrašyti į pagrindinę darbotvarkę. Tai yra projektas Nr. XIII P-4121 – į rytinę darbotvarkę. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Frakcijos vardu prašau 2-29 klausimą – Sporto įstatymo projektą, dėl kurio yra surinkta daug parašų, paankstinti ir įrašyti iš karto po 2-1 klausimo popietinėje darbotvarkėje, kadangi šiuo metu jis yra įrašytas pats paskutinis pagrindinėje darbotvarkėje šį vakarą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, nuosekliai tada turime balsuoti. J. Sabatausko siūlymas frakcijos vardu. Tada siūlau įrašyti po darbotvarkės 1-14 klausimo, būtų prieš pertrauką. Kas už tai, kad būtų perkelta į rytinę darbotvarkę ir įrašyta po 1-14 klausimo, tai yra po Socialinių įmonių įstatymo, kviečiu balsuoti. Pritariantieji pasiūlymui balsuoja už.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 48, prieš – 10, susilaikė 36 Seimo nariai. Pritarta pasiūlymui.

Kitas pasiūlymas V. Čmilytės-Nielsen frakcijos vardu – Sporto įstatymo projektą įrašyti po banko pirmininko pranešimo. Balsuojame. Kas už šį pasiūlymą, balsuoja už.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 60, prieš – 5, susilaikė 34 Seimo nariai. Pasiūlymui pritarta. Ar galime darbotvarkę su šiomis pataisomis pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu.

10.06 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 2 ir 43³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3905(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 2 ir 43³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3905(2). Priėmimas. R. Miliūtę kviečiame į tribūną. Priimame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Komitetas Teisės departamento pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Su tokiu pritarimu galime pritarti visam 2 straipsniui bendru sutarimu? Pritariame. 3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3905(2) priimtas. (*Gongas*)

10.08 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 19, 31 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3830(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 19, 31 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3830. Taip pat priėmimas. Pasiūlymų nėra gauta. Pranešėjo nekviesime į tribūną. Priimame pastraipsniui. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 2 straipsniui pritarime bendru sutarimu? Pritariame. Ir 3 straipsniui pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Ir 4 straipsniui – įstatymo įsigaliojimas 2020 m. sausio 1 d. – pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Motyvai dėl viso. Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai, visi vienbalsiai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3830) priimtas. (*Gongas*)

10.09 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3855(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3855. Pranešėjas – R. Šarknickas. Kviečiu į tribūną. Priėmimo stadija. Yra gauta pasiūlymų. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Priimame pastraipsniui. Pritariame bendru sutarimu 1 straipsniui? Pritariame. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra pritarti.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Taip pat kitas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Su tokiu pritarimu galime pritarti bendru sutarimu visam 2 straipsniui. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl viso Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 96, prieš – 1, susilaikė 5 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3855) priimtas. (*Gongas*)

10.11 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3491(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Miškų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3491. Priėmimas. Atidėtas balsavimas. Balsuojame. (*Balsai salėje*)

Balsavo 63 Seimo nariai. Balsavimas atidedamas. Dėl lydimųjų taip pat.

10.12 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3952(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3952. Svarstymas. Pagrindinio komiteto išvadą kviečiu paskelbti R. Šalaševičiūtę.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas, apsvaustęs projektą, pritarė jam, atsižvelgdamas į pasiūlymus, kuriems pritaria įstatymo projektu, ir komiteto išvadai. Komiteto išvada yra tokia, argumentai: atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. lapkričio 13 d. nutarime Nr. 1142 pareikštą nuomonę ir pateiktus pasiūlymus, Seimo narių R. Šalaševičiūtės ir R. Baškienės pasiūlymus, taip pat Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, taip pat Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos atstovų pateiktus pasiūlymus, pasiūlė pakeisti įstatymo projektą ir jį išdėstyti taip: 1 straipsnis – 8 straipsnio pakeitimas. Papildyti 8 straipsnį 7 dalimi: nuo 2020 m. sausio 1 d. bazinės pensijos dydis gali būti didinamas daugiau negu pagal bazinės pensijos dydžiui taikomą šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotą IK, atsižvelgiant į valstybės biudžeto finansines galimybes. Nuo 2021 metų, atsižvelgiant į valstybės biudžeto ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto finansines galimybes, gali būti nustatomas didesnis negu pagal šio straipsnio 2 dalį apskaičiuotasis IK.

2 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2020 metų rodiklių patvirtinimo įstatyme socialinio draudimo bazinės pensijos dydžiui nustatomas 1,83 procentiniu punktu didesnis indeksavimo koeficientas už indeksavimo koeficientą, apskaičiuotą pagal šio įstatymo 8 straipsnio nuostatas. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatomas 1,91 procentiniu punktu didesnis indeksavimo koeficientas už indeksavimo koeficientą, apskaičiuotą pagal šio įstatymo 8 straipsnio nuostatas.

Iki 2017 m. gruodžio 31 d. paskirtų netekto darbingumo (invalidumo) pensijų bendroji dalis nuo 2020 m. sausio 1 d. indeksuojama dauginant jos dydį iš indeksavimo koeficiento, padidinto šio straipsnio 1 dalyje nurodytu dydžiu.

3 straipsnyje yra pasiūlyta: Lietuvos Respublikos Vyriausybė kartu su Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektais pateikia Lietuvos Respublikos Seimui šio įstatymo pakeitimo įstatymo, kuriame numatomi socialinio draudimo pensijų indeksavimo pakeitimai, atlikti įvertinus vidutinės senatvės pensijos ir vidutinio šalies darbo užmokesčio neto dydžių santykį, indeksavimo koeficiento ir vidutinio šalies darbo užmokesčio metinio augimo tempo skirtumą, socialinio draudimo pensijų gavėjų skurdo rizikos rodiklių pokyčius ir kitus socialinio draudimo pensijų adekvatumo kriterijus, projektą.

4 straipsnyje „Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas“ numatyta, kad šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį, įsigalioja 2020 m. sausio 1 d. Pagal šio įstatymo nuostatas nuo 2020 m. sausio 1 d. indeksuotos socialinio draudimo pensijos pradedamos mokėti pensijų gavėjams ne vėliau kaip iki 2020 m. birželio 30 d. ir išmokamas nuo 2020 m. sausio 1 d. susidaręs pensijų dydžių skirtumas. Balsavimo rezultatai: už – 12, tai yra vienbalsiai.

PIRMININKAS. Kviečiu J. Varžgalį paskelbti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą po svarstymo.

J. VARŽGALYS (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šį klausimą ir pasiūlė pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui gražinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti.

Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 4.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija. Kviečiu Seimo narį A. Vinkų į tribūną. Prašom.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, esu įsitikinęs, kad mes visi svajojame apie tokią dieną, kai Lietuvoje nebereikės kalbėti apie skurdą. Taip pat tikiu, kad šios Seimo kadencijos Seimo nariai ir kurie dirbs ateities kadencijose, kaip ir buvusios Seimo kadencijos, irgi darys viską, kad kuo greičiau tai realizuotųsi, nebereikėtų kalbėti apie skurdą.

Netrukus sukaks 30 metų nuo nepriklausomybės atkūrimo dienos, ir labai sunku susitaikyti su tuo, kad, kaip nurodoma Socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto aiškinamajame rašte, skurdo lygis tarp senatvės pensininkų sudaro virš 40 %. Tai žmonės, kurie pragyvenę sovietmečio sunkumus ir toliau juos patiria gyvendami nepriklausomoje Lietuvoje.

Kaip jūs žinote, drįstu atkreipti dėmesį, kad pensijų didinimo tendenciją inicijuoja ir palaiko Lietuvos Respublikos Prezidentas. Tai labai sveikintini mūsų politiko žingsniai, todėl esu įsitikinęs, kad mes remsime šį Seimo narės ponios R. Šalaševičiūtės pateiktą ir svarstomą įstatymo projektą, kuriuo siūloma numatyti spartesnę bazinės pensijos indeksavimą.

Lietuvos gyventojų socialinė padėtis pagal amžiaus grupes pati kalba apie tai, kad lopyti biudžeto spragų neturime skurdžiausiai gyvenančių žmonių sąskaita. Todėl kviečiu visus, gerbiami kolegos, palaikyti šio Socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo projektą balsuojant už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu Seimo narę G. Skaistę.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Vakar kalbant apie Lietuvos Respublikos biudžetą mano kolega T. Tomilinas nusprendė parodyti jums vieną labai svarbią skaidrę. Aš taip pat nutariau, kad toks žanras yra labai geras, labai vaizdingas, ir nusprendžiau jums taip pat parodyti vieną skaidrę, tikiuosi, ji tuojau atsiras. Tuomet buvo kalbama apie tai, jog mes esame pirmi Europoje pagal tai, kaip pas mus mažėja vaikų skurdo lygis, bet mes esame pirmi Europoje pagal tai, kaip auga pensininkų skurdo lygis.

Nuo 2015 metų pensininkų skurdo lygis Lietuvoje išaugo 14,1 % – nuo 27,6 % iki 41,7 %. Europos Sąjungos kreivę jūs matote per vidurį: Europos Sąjungos pensininkų skurdo lygio vidurkis yra 14,9 %, o pas mus yra 41,7 %. Tai turbūt vaizdingas parodymas, kaip labai koncentruota valstybės politika kartais padaro taip, kad uždengiame namo stogą čerpėmis, bet nematome, kad namo langai yra išdauzti. Ir kai vieniems gyvenimas gerėja labai sparčiai, kitiems jis arba stagnuoja, arba ritasi žemyn.

Kalbant apie tai, kaip reikėtų vertinti pensijas, reikia turbūt galvoti apie tai, kiek, išėjus į pensiją, tavo gyvenimas pablogėja ir kokia yra vidutinė pensija, palyginti su vidutiniu darbo užmokesčiu, tai ekonomistai vadina pakeitimo norma. Reikia pasakyti, kad 2015 metais vidutinė pakeitimo norma Lietuvoje buvo 45 %, o 2018 metais – tik 40 %, o Europos Sąjungos vidurkis yra 61 %. Ir Europos Komisija savo šalies ataskaitoje, įvardindama kritinę pajamų nelygybės ir skurdo lygio situaciją, taip pat išskyrė ir pensininkų situaciją, kalbėdama apie tai, kad mes savo indeksavimo formule užtikriname fiskalinį tvarumą, tačiau nebeužtikriname socialinio tvarumo, ir daliai Lietuvos gyventojų gyventi darosi tikrai blogai. Todėl Europos Komisijos buvo siūloma vyriausybėms pagalvoti apie tai, kaip ne tik ištesėti indeksavimo formulę, bet taip pat imtis papildomų taisomųjų priemonių.

Vyriausybė taisomųjų priemonių nusprendė nesiimti, ir šios iniciatyvos ėmėsi Lietuvos Respublikos Prezidentas, pasiūlydamas ir šaltinius, ir kaip būtų galima keisti indeksavimo formulę, kad vis dėlto pakeitimo norma Lietuvoje labiau atitiktų europinį vidurkį.

Siūloma, kad indeksuojama bazinė pensija kitais metais būtų didinama ne 8,11 %, tai leistų vidutinio darbo užmokesčio augimas, tačiau 9,94 %. Tai pareikalautų papildomų 32 mln., bet tai būtų pirmas ir labai geras žingsnis į tą pusę, kad pensininkų situacija Lietuvoje pradėtų keistis į gerąją pusę ir kad visiems mums gyventi būtų vienodai gerai – ne tik vaikams, tačiau ir senjo-

rams, kurie buvo tie žmonės, kurie kūrė mūsų valstybę, kurie prisidėjo prie to, kad šiandien turėtume tokią Lietuvą, kokią turime. Siūlau pritarti ir žengti šį pirmą žingsnį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti kviečiu Seimo narį M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Labas rytas, mieli kolegos. Aktualus klausimas, ir iš tikrųjų labai daug diskusijų dėl jo, daug įvairių skirtingų nuomonių. Priminsiu, kad Biudžeto ir finansų komitetas netgi sugebėjo atmesti Prezidento siūlymą didinti pensijas, tačiau pasižiūrėkime tiesai į akis. Yra siūlymas didinti pensijas 3 eurai. Labai gerai, svarbu, bet taip pat turime būti nuoširdūs, sąžiningi ir pasakyti, kad tai iš esmės problemos nesprenžia. Čia galbūt šiek tiek apginsiu valdančiąją daugumą, nes labai daug girdime įvairių replikų, žiūrėkite, Prezidentas nori išspręsti pensininkų problemą, o valdantieji jos nesprenžia. Valdančioji dauguma, įgyvendindama prieš tai buvusios Vyriausybės patvirtintą formulę, remdamasi augančia ekonomika ir generuojamomis pajamomis, didina pensijas, ir didina beveik 30 eurų. Ir tai reikia fiksuoti. Tai yra svarbus dalykas, reikalingas žingsnis, ir nėra jokių kalbų, kad valdančioji dauguma stengiasi padidinti pensijas. Tai reikia daryti. Tai reikia daryti dėl to, ką minėjo prieš tai G. Skaistė, – pensininkų skurdas yra išaugęs iki tokio lygio, kokio mes dar niekada nesame turėję Lietuvoje.

Negana to, mes esame vieni iš absoliučių lyderių ir visoje Europos Sąjungoje. Priežastis yra paprasta, nėra čia labai didelių stebuklų – pensijoms finansuoti mes skiriame reikšmingai bene dvigubai mažesnę dalį nuo bendrojo vidaus produkto, nei skiria kitos Europos Sąjungos šalys, todėl ir turime tokią situaciją su pensijomis.

Tačiau yra dar viena problema, kurios mes nesiryžtame įvardinti, ir mes jos nesprenžiamo. Pensijų indeksavimas remiasi patvirtinta A. Butkevičiaus Vyriausybės formule. Tai yra skaičiuojamas trejų prieš tai buvusių metų darbo užmokesčio augimas, prognozuojamas einamųjų ir prognozuojamas dar trejų metų ateityje darbo užmokesčio augimas. Taip jau nutiko, kad ministerija metai iš metų nepataikė skaičiuodama darbo užmokesčio augimą. Galbūt galima atleisti ministerijai, nes neturi krikščolinio burbulo, kad pasakytų, koks iš tikrųjų bus darbo užmokesčio augimas, kad pensijos augtų tiek, kiek yra nustatyta pagal formulę. Dėl to, jog ministerija pernelyg pesimistiškai suplanavo darbo užmokesčio augimą, pensininkai per mėnesį negauna šiuo metu apie 13 eurų, arba 157 eurų per metus. Tai yra pensininkai dėl Finansų ministerijos pernelyg pesimistiškai prognozuoto darbo užmokesčio augimo iš viso negauna apie 140 mln. eurų. Tai yra dar viena priežastis, kodėl šiandien pensininkai gyvena skurde ir kodėl šią situaciją reikia taisyti skiriant papildomą finansavimą. Kaip ir minėjau, 3 eurai yra gerai, bet 3 eurai iš esmės problemos neišspręš. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu diskutuoti Seimo narį T. Tomiliną.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, tęsiame žanrą. Jeigu patiko, reikia tęsti. Vakar aš labai mažai kalbėjau apie pirmąją skaidrę, daugiau kalbėjau apie antrąją. Tai šiandien yra ta diena, kai pakalbėsiu apie pirmąją.

Taigi pirmiausia mano kvietimas yra gerbiamiems konservatoriams nevaryti Dievo į medį – pensijų didinimas šiuo metu yra beprecedentis net be Prezidento siūlymų. Aš manau, kad mes turime pasakyti *pilnus* skaičius. Yra laikomasi indeksavimo principo ir daugiau kaip 244 mln. didinamos pensijos kitais metais. Kitaip tariant, apie 30 eurų vidutiniškai padidės pensija. Tačiau pensijų didinimas nėra vienintelė priemonė, kurią naudoja ši valdančioji dauguma. Beje, šioje salėje buvo tikrai labai nemažai debatų dėl vadinamųjų mažų pensijų kėlimo. Aš labai dėkingas taip pat ir Prezidentui už aktyvią poziciją dėl mažų pensijų. Galbūt mažai apie tai šnekama, bet papildomi pinigai Vyriausybės ir prezidentūros dėka jau yra *įkalkuliuoti* į dabartinį biudžetą. Mes kalbame apie 13 mln. mažoms pensijoms kelti (aš tuoj paaiškinsiu, ką tai reiškia) ir apie 6 mln. šalpos pensijoms didinti. Tie pinigai taip pat labai svarbūs, nes mes sprenžiamo šiame grafike... (*Balsai salėje*) Taip, galbūt jis turėtų būti ryškesnis, tačiau aš vakar minėjau, kad mes esame pirmi Europoje pagal vaikų santykinio skurdo mažėjimo tendencijas, tai yra didžiulis mūsų visų laimėjimas. Tačiau lygiai tas pats Eurostatas vertina ir bendrą santykinio skurdo mažėjimą, ir čia mes taip pat esame antri Europoje, tokia yra projekcija, tokia yra preliminari prognozė. Kalbant apie 2019 metus, tai yra labai svarbu. Mes visada buvome atsilikėliai skurdo rodiklių požiūriu, bet

šiandien pagal mažėjimo tendencijas esame tarp pirmūnų ir čia jau yra vertinama visuma. Čia jau yra vertinamos visos grupės, įskaitant pensininkus.

Taip, didelių problemų dar yra mūsų senjorų pajamų struktūroje, pajamų rodikliuose, tačiau ir buvusi dauguma, ir ši dauguma deda didžiules pastangas, kad rodikliai gerėtų. Aš labai džiaugiuosi, kad Prezidentas paragino, labai tiesiai, šviesiai pasakė didinti išlaidas socialinei politikai, tai yra papildomas postūmis jau ir taip daromiems sprendimams, ir labai sąžiningai pradėjo diskusiją apie šaltinius. Manau, kad tas per didelis akcentas į ūkininkus susiformavo šioje salėje. Yra tam tikra neapykanta, yra tam tikrų politinių peripetijų ir įvairiausių konjunktūrinių sumetimų, bet tikrai ne ūkininkas turi mokėti už mūsų gerovės valstybės ateitį, nes ši dauguma buvo visiškai sąžininga. Surinkimas „Sodros“, tai yra „Sodros“ įmokų surinkimas, iš ūkininkų nuo 2017 metų iki 2019 metų padidėjo nuo 4,5 mln. iki 14 mln. Gyventojų pajamų mokestis stambiais ūkininkams yra 15, mažiems – 5.

Taigi gyvulių ūkis, žinokite, nebėra kaimo reiškinys. Gyvulių ūkis yra visur kitur, kitose srityse, apie kurias jūs labai nemėgstate kalbėti – apie pensijų fondus ir jų lengvatas, apie viešbučius. Aš labai džiaugiuosi, kad Vyriausybė buvo tvirta ir principinga ir pradėjo spręsti gyvulių ūkio problemą tolimųjų reisų vairuotojų srityje, tai yra tų transporto įmonių savininkų kabinetų gyvulių ūkio problemą. Vairuotojai turi didesnes garantijas, o mes turime pajamas į „Sodros“ ir į valstybės biudžetą.

PIRMININKAS. Laikas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taigi, kolegos, bendro skurdo rodiklio situacija gerėja, tai rodo Eurostato preliminaros prognozės, taip pat dėl to, kad mes darome kompleksinius sprendimus, įskaitant mažų pensijų kėlimą, papildomai prie indeksacijos tempo, būtent tai ir duoda tą bendrą efektą, kad skurdo rodikliai pamažu gerės visos populiacijos mastu. Ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu diskutuoti Seimo narį A. Sysą. Gerbiami kolegos, 11-ą sekundę pasibaigus laikui išjungsiu mikrofoną. Prašau spėti laiku, gerbti kolegų laiką.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš skaidrių nerodysiu. Kas paklauso mano kolegos T. Tomilino, turėtų pasakyti – jūs geriausi ir niekas turbūt nesuabejos. Mes neabejojame, kad tikrai pensijos didėja daugiausia, bet tai yra formulės klausimas, ekonomikos klausimas, visų Lietuvos žmonių darbo pasekmė. Man, kaip seneliui, visada svarbu, kad anūkams sekėtų geriau. Ir kai mes svarstome pensijas, o pradedame priminti, kad pagal vaikų skurdo išbridimo lygį mes pirmaujame visame pasaulyje, na, čia viskas skamba gerai, bet galbūt ne nuo to reikia pradėti, nes šiandien kalbame apie Prezidento įstatymą, ir labai konkretų. Šiame aspekte aš matau ir gerąsias puses, ir blogąsias.

Pirmiausia mes turime įstatymą, kuris indeksuoja. Apie tai jau kalbėjo kolega M. Majauskas, tai yra surastas kažkoks kompromisas savo laiku. Ar jį būtų galima taisyti? Taip, formulę visada galima taisyti, bet tada klausimas, ar tikrai nereikia turėti rezervo? Kas Seime šiek tiek ilgiau, turbūt prisimenate, kaip pensijos vėlavo metus, pusantrų. Atsiprašau, ne metus, o mėnesį, du, tris. Nepatenkintų buvo labai daug. Aš manau, rezervas turi būti, ir tai numatyta įstatyme. Čia diskusijų klausimas.

Jeigu kalbėtume apie siūlymą, gal pradėčiau nuo blogosios pusės. Tai yra vėl politinė invazija į formulę. Ar tai gerai, ar blogai? Matyt, gerai, nes situacija su pensijomis nėra pati geriausia. Yra daug rodiklių, kuriuos mes galime čia vardinti. Ne tik kad Europos Sąjungoje yra dvigubai daugiau nuo bendrojo vidaus produkto skiriama pensijoms negu Lietuvoje: Europoje – beveik 10 %, Lietuvoje – 5,3 %. Tad 80 % pensininkų gauna mažiau, negu yra valstybės nustatytas skurdo lygis.

Galima vardinti ir kur kas daugiau tų rodiklių. Bet tas kišimasis, norėčiau priminti, ne visada būna pats teisingiausias. Todėl buvo surastas kompromisas ir padaryta formulė, kad prieš kiekvienus rinkimus nebūtų lošimo korta pensininkai. Sakau – būtų galima kalbėti apie pačios formulės, jeigu reikia, taisymą. O jeigu jau sugalvota didinti ir Prezidentas siūlė tik bazinį dydį, buvo teisingas pasiūlymas komitete kalbėti ir apie individualią dalį, nes atsiranda du skirtingi koeficientai – individualios dalies ir bazinio dydžio. Labai gaila, kad turime didelį rezervą, bet nenorime didinti individualios dalies. Tą individualią dalį didinti numatėme, bent yra siūlymas,

tik 2021 metais. Bet vėl grįžtu prie tos pačios situacijos, kad ateina kita Vyriausybė, ateina kita Seimo dauguma ir gali nuspręsti visiškai kitaip.

Tai yra tokia vizija, kurią galime įvykdyti ir galime neįvykdyti. Todėl būtų kur kas geriau ir buvo diskusija komitete, kad reikėtų abu dydžius didinti ir tam reikėtų tik 36 mln. Žinant, kad „Sodros“ rezervo metų pabaigoje planuojama 609 mln., galbūt nereikėtų daryti pačios sistemos ir vienodai didinti tiek bazinę, tiek individualią dalį. Aš manau, dar čia balsavimas bus ir dėl bazinio dydžio. Ar tikrai užteks tų šaltinių, kuriuos siūlė Prezidentas, nes aš matau, kad kai kuriems jų nepritariama? Ačiū.

PIRMININKAS. Diskutuoti kviečiu Seimo narį R. J. Dagį.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mes šitą įstatymo projektą, kurį dabar priimame, privalome priimti bent jau tokio pavidalo, kokio jis dabar yra, nors jo tikslas siekia gero-kai daugiau į ateitį. Mes turėsime dar ne vieną apsisprendimą ir kolegai Algirdui galėsime pasakyti, kad žinant demografinę situaciją ir norint išlaikyti mūsų pensijų pakeitimo normą bent tokio lygio kaip dabar arba ją padidinti, ko siekia Prezidentas, reikės ieškoti papildomų didesnių išteklių ateityje. Vien tik rezervo čia neužteks.

Rezervo pravalgymas kainuoja labai brangiai, aš pats su tuo susidūriau, būdamas ministru, ką reiškia, kai neliko jokio „Sodros“ rezervo, neaišku, iš kur paimti pinigų. Tai reikia su juo labai atsargiai elgtis, nes pensijų rezervas, nors ir skamba milijonais labai įspūdingai, bet skaičiais aš jums primenu, kad 1 euras pensijos yra 8 mln. Kai rezervą padalini iš 8, tai ne toks ir didelis jis yra. Bet nereikalingai mes anksčiau sumažiname vieną tarifą, nieko neprašydami, dabar ieškome kitų rezervų.

Ką siūlo Prezidentas šiuo metu? Iš pradžių buvo pasirodžiusi skeptiška nuomonė, kad čia tik 3 eurai, mes kai ką pakoreguojame, ir čia jau pensininkai nieko nelauks. Mes koreguojame koeficientą. O koeficientas yra skirtas tam, kad ateityje mūsų pakeitimo norma, lyginant pensijas su vidutine alga, nemažėtų. Kol kas visų vyriausybių, kokios tik buvo, visos projekcijos ir visos reformos, kokios buvo numatytos, visos, kol nespėdė šio klausimo, jis tiesiog nebuvo sprendžiamas. Ateityje, aš jau ne kartą čia esu kalbėjęs, pakeitimo norma turėjo mažėti dėl demografinės situacijos. Šio koeficiento pakėlimas, kuris dabar gal duoda tris eurus, užtikrina, kad pensijos santykinai nenuvertės. Štai šio įstatymo pagrindinė dalis.

Gaila, kad komitete mes nesiryžome indeksuoti ir antrosios dalies dabar. Pensijos susideda iš dviejų dalių: ta, ką kompensuojame iš biudžeto, tai yra bazinė dalis, ir ta sukauptoji dalis. Jeigu mes neindeksuojame tos dalies, kurią žmonės uždirba, priklausomai nuo stažo, priklausomai nuo jų mokymo, jeigu mes suplokstiname pensijas, suploksčindami pensijas mes numušame motyvaciją žmonėms mokėti gana didelius „Sodros“ mokesčius.

Mes galėjo ryžtis ir padaryti dar vieną žingsnį, ir ne nuo kitų metų pradėti tą daryti, o dabar tą padaryti, nes rezervų dar galima buvo surasti tiek su lubomis, tiek ir jų laikinu išaldymu. Tam dalykui tikrai yra, būtų galimybių, ir mes bent jau „Sodros“ sistemą normaliai išgelbėtume, kaip daro beveik visos Europos Sąjungos valstybės.

Jeigu mes neužtikriname normalios senatvės mūsų žmonėms, mes mažiname saugumą, tokioje valstybėje niekas nenori gyventi. Aš tikiuosi, kad mes padarysime dar ne vieną žingsnį šioje srityje. Ir galų gale, paskatinti Prezidento, pradėsime galvoti ne tik dabar, priklausomai nuo ekonomikos augimo skaičiuosime, kiek eurų pridėdame prie pensijų, bet, palygindami su tomis augančiomis kainomis, infliacija ir atlyginimu, pamatysime, kad tas pridėjimas yra dar ganėtinai neadekvatus ir ateityje reikia jį didinti. Iš tikrųjų 40 % pakeitimo norma arba dar mažesnė, kuri buvo suprojektuota senesniu įstatymu, tikrai ne ta pensija, kuri galėtų įkvėpti mūsų žmones likti Lietuvoje, gyventi joje ir galvoti, kad pensija būtų išmokama.

Taigi iš esmės šis įstatymas nukreiptas ne tik į šių pensijų padidinimą, bet į jų ateitį. O tai yra labai svarbu socialinio draudimo sistemai, kad žmonės turėtų motyvaciją mokėti socialinio draudimo mokesčius, kurie yra tikrai gana dideli. Kitaip, jeigu tavo pensija bus plokščia, jeigu tavo pensija bus mažytė, kam juos tada mokėti? Tada galbūt jų reikia išvengti ar dar kaip nors.

Bet man baugu, kad mes tuos šaltinius, kuriuos turėtume mesti į šią pusę, labai lengvai čia praėjusį kartą nupjaustėme...

PIRMININKAS. Laikas!

R. J. DAGYS (*MSNG*). Manau, kad tos klaidos galbūt neįvyks po kelių savaičių, kai priimsime biudžetą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę į tribūną. Svarstysime pataisas. Pirmoji Lietuvos Respublikos Vyriausybės pataisa. Prašau komentaro.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Tuoj, minutėlę. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymumui pritarta iš dalies ir pakeistas įstatymo projekto 1 straipsnis, kaip išdėstant... Aš jau apie tai kalbėjau pristatydamą komiteto išvadą.

PIRMININKAS. Galime pritarti? Seimo narės R. Šalaševičiūtės ir R. Baškienės?..

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Rima, jūs?

PIRMININKAS. R. Baškienė. Komentaras.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju. Mes norėjome atkreipti dėmesį, kad iš tiesų reikia keisti ir didinti ne tik bazinį dydį, bet ir kintamąją pensijos dalį. Ir iš tiesų komitete rastas sprendimas, kad tai galime daryti galvojant apie 2021 metus, viską suskaičiuojant ir randant sprendimus, todėl komiteto pasiūlymui pritarti iš dalies pritariame.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komiteto pasiūlymas yra esmės nekeičiant, tačiau formuluojant pagal Teisės departamento išvadą, pakeisti projekto 2 straipsnio 1 ir 2 dalis ir jas išdėstyti taip: Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2020 metų rodiklių patvirtinimo įstatyme socialinio draudimo bazinės pensijos dydžiui nustatomas 1,83 procentiniu punktu didesnis indeksavimo koeficientas už indeksavimo koeficientą, apskaičiuotą pagal šio įstatymo 8 straipsnio nuostatas. Tai yra indeksuojama ne tik bazinė pensijos dalis, bet ir papildomai individuali pensijos dalis tuo pačiu koeficientu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Abiem autoriams sutinkant su tokiu pritarimu iš dalies pritariame bendru sutarimu visam šiam pasiūlymui.

Kitas pasiūlymas Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymui iš dalies ir papildytas projekto 2 straipsnis 3 dalimi: iki 2017 m. gruodžio 31 d. paskirtų netekto darbingumo (invalidumo) pensijų bendroji dalis nuo 2020 m. sausio 1 d. indeksuojama dauginant jos dydį iš indeksavimo koeficiento, padidinto šio straipsnio 1 dalyje nurodytu dydžiu.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu pritariame tokiam suderintam komiteto variantui.

Dėl 3 straipsnio Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymui dėl 3 straipsnio pritarta iš dalies ir pasiūlyta Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė kartu su Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžetu ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektais pateikia Lietuvos Respublikos Seimui šio įstatymo pakeitimo įstatymo, kuriame numatomi socialinio draudimo pensijų indeksavimo pakeitimai, atlikti įvertinus vidutinės senatvės pensijos ir vidutinės šalies darbo užmokesčio neto dydžių santykį, indeksavimo koeficiento ir vidutinio šalies darbo užmokesčio metinio augimo tempų skirtumą, socialinio draudimo pensijų gavėjų skurdo rizikos rodiklių pokyčius ir kitus socialinio draudimo pensijų adekvatumo kriterijus, projektą.

PIRMININKAS. Dar yra vienas Respublikos Vyriausybės pasiūlymas dėl 4 straipsnio.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). 4 straipsniui taip pat yra pritarta iš dalies. Yra nustatyta įgyvendinime, kad šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį, įsigalioja 2020 m. sausio 1 d. Pagal šio įstatymo nuostatas nuo 2020 m. sausio 1 d. indeksuotos socialinio draudimo pensijos pradedamos mokėti pensijų gavėjams ne vėliau kaip iki 2020 m. birželio 30 d. ir išmokamas nuo 2020 m. sausio 1 d. susidaręs pensijų dydžių skirtumas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Bendru sutarimu galime pritarti ir dėl 3 straipsnio Vyriausybės suderinto pasiūlymo su komitetu ir dėl 4 straipsnio pasiūlymo, suderinto su komitetu. Kitur komitetas jau atsižvelgė į dar du pasiūlymus ir dėl Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymo.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Buvo nepritarta. Kaip jau sakė ir Biudžeto ir finansų komiteto narys J. Varžgalys, jie sprendimo projektą atmetė ir siūlė mums grąžinti iniciatoriams tobulinti, ta-

čiau komitetas pats patobulino projektą, kuriam, kaip minėjau, komitetas pritarė vienbalsiai. Todėl mes ir nepritarėme komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Nuomonė už dėl viso – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties noriu grįžti prie skaidrės, kurią rodžiau, ir priminti, kad mes esame pirmi Europoje pagal senjorų skurdo lygio augimą. Nuo 2015 metų jis išaugo 14,1 % – nuo 27,6 iki 41,7 %. Tai signalizuoja, kad ši visuomenės grupė tikrai yra labai apleista ir sprendimus daryti reikia. Mūsų pensininkų skurdo rizikos lygis šiandien yra beveik tris kartus didesnis negu Europos Sąjungos vidurkis. Pakeitimo norma, tai yra vidutinės pensijos santykis su vidutiniu darbu užmokesčiu, pas mus yra 30 % mažesnis negu Europos Sąjungos vidurkis.

Man atrodo, reikia ne tik žiūrėti į tas visuomenės grupes, kurias jūs esate pripratę pamaloninti, bet taip pat pažiūrėti į tas problemas, kurios šiandien yra didžiausios Lietuvoje. Akivaizdu, kad šiandien gerovė Lietuvoje pasiskirsto netolygiai – vieniems gyvenimas labai gerėja, pensininkams jis akivaizdžiai blogėja. Nepaisant to, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas šiam įstatymui pritaria, tačiau prieš tai mano gimtasis Biudžeto ir finansų komitetas įstatymui nepritarė, ir man neramu, kaip baigsis galutinė įstatymo priėmimo stadija.

Todėl kviečiu visus priimti atsakomybę už tai, kad visoms visuomenės grupėms, taip pat ir pensininkams, Lietuvoje gyventi būtų vienodai geriau ir kad vidutinė pakeitimo norma pradėtų artėti prie europinių vidurkių, ką šitas įstatymas iš esmės ir reiškia. Taigi kviečiu pritari ne tik šioje stadijoje, bet taip pat ir priėmimo stadijoje.

PIRMININKAS. Ir nuomonė prieš – Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš tikrai nesu prieš siūlymą bent kiek, bent kokiu dydžiu, kad ir labai menku, padidinti pensininkams pensijas, bet šiuo atveju kalbama apie tai, kad tie šaltiniai, kurie yra numatyti, kol kas dar nėra įstatymiškai įforminti. Kitaip sakant, tie įstatymai, kurie leistų padidinti pajamas iki 80 mln., tos sumos, kurios reikia padidinti pensijas 3,5 euro, iš esmės jie dabartiniu metu yra pakibę ore.

Todėl aš galvoju, kad šitas Prezidento pasiūlymas iš tikro labai garbingas ir labai geras, bet dabartiniu metu vienaip ar kitaip pensininkams iš tikro 10 centų pridėti per dieną palyginti yra labai mažai. Aš manau, kad reikėtų kalbėti ir galvoti apie tai, kaip sukurti visą sistemą, koreguoti ir pajamų, ir pensijų gavimo, galų gale Lietuvos ekonomikos situaciją, kad pensininkai galėtų iš tikro daugiau uždirbti. Ne, uždirbti, gauti pajamų, bet... Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už nuomonės.

Balsuojame po svarstymo už patobulintą variantą.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 97, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Projektui Nr. XIIP-3952 po svarstymo pritarė.

10.53 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1335 2, 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3613(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo 2, 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3613. Yra sujungti du projektai – Nr. XIIP-3613 ir Nr. XIIP-3614. Svarstymas. Pranešėjai – A. Palionis... V. Ažuolas paskelbs Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį įstatymo projektą. Už balsavo 6, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą paskelbs Seimo narė R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas, apsvaustęs projektą, Seimo narių pasiūlymus ir kitų įvairių nevyriausybinių organizacijų ir institucijų pasiūlymus, nusprendė gražinti projektą iniciatoriams tobulinti. Taip pat komitete pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime siūlomoms pakeitimams dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-3613 tobulinimo bei Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstaty-

mo Nr. XIII-1335 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-3614, kur siūloma taikyti didesnę neapmokestinamąją pajamų dydį negalią turintiems asmenims 2020 metais ir vėlesniems mokestiniams laikotarpiams. Balsavimo rezultatai už tai, kad grąžintume projektą iniciatoriams patobulinti: už – 7, prieš – 3, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir G. Vasiliauskas paskelbs Neįgaliųjų teisių komisijos išvadą.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Neįgaliųjų teisių komisija, kaip papildoma komisija, rugsėjo 18 dieną svarstė Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1335 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3614, iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-3614 ir siūlo pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, diskusija. Bet diskutuoti yra užsirašę aštuoni Seimo nariai. Iš viso pagal poreikį reikėtų 44 minučių. Mes turėtume apsispręsti. Pagal darbotvarkę mes labai nuvėlinsime laiką. Siūlau skirti diskusijai 25 minutes, kviečiu kolegas kalbėti trumpiau. (*Balsai salėje*) 20 minučių? Gerai. Pritariame bendru sutarimu – 20 minučių. (*Balsai salėje*) Tie, kas frakcijos vardu kalba, kviesime pirmus kalbėti. Bet taip pat prašysiu taupyti laiką. Gerai. Ačiū. Kviečiu diskutuoti Seimo narį T. Tomiliną kalbėti frakcijos vardu.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šis balsavimas bus labai iliustratyvus. Ką tik jūs visi pritarėte papildomam (prie jau seniai sutarto pensijų didinimo) didinimui, kurį pasiūlė Prezidentas, beje, reikėtų prisiminti, kad 2017 metais mes irgi papildomai didinome bazinę pensiją. Tą kartą buvo net tris kartus daugiau nei šiandien siūloma Prezidento, bet nesvarbu. Mes turime siekti skurdo rodiklio gerėjimo, todėl tie pasiūlymai yra teisingi.

Tačiau dabar jūs svarstysite šaltinį, būtent to pasiūlymo ir visų kitų svarbių čia priimamų sprendimų, šaltinį. Kaip žinote, mes visi buvome sutarę dėl „Sodros“ lubų. Tai yra svarbu dėl pensijų sistemos tvarumo, dėl turtingų žmonių pasitikėjimo „Sodros“ sistema. Dėl to, kad iš tikrųjų tiek, kiek sumoka turtingas žmogus „Sodros“ sistemai, neatgauna pensijos pavidalu, todėl yra teisinga, kad atsirado „Sodros“ lubos, jos yra visame pasaulyje, tačiau „Sodros“ lubas visame pasaulyje lydi kompensuojamas GPM tarifas, ir šiandien yra pasiūlytas – 32, prie jo turėtume pratintis, nes būtent nuo „Sodros“ lubų dydžio, tai yra nuo 7 ar 8 tūkst. per mėnesį kitais metais (tiek turi gauti pajamų tas fizinis asmuo), jis nemoka „Sodros“ įmokų, bet užtat pradeda mokėti konkretų, teisingą, progresinį 32 % gyventojų pajamų mokestį. Ir dėl tų procentų mes finansuojame tai, ką turime finansuoti, – mokyklas, darželius, ligonines, skurdo mažinimo priemones, pensijas ir taip toliau.

Taigi jūsų balsavimas labai aiškiai parodys, ką jūs iš tiesų galvojate apie progresinius mokestis, ką jūs iš tiesų galvojate apie socialinį teisingumą. Aš jus raginu nebandyti gėdinti šio įstatymo teikėjų, kad čia yra koks nors pažadų nesilaikymas ar panašiai. Ne, čia yra socialinis teisingumas. Taip, mes buvome padarę tam tikra prasme klaidą, kad „Sodros“ lubos atsirado, bet kompensuojantis gyventojų pajamų mokesčio tarifas nebuvo pakankamas, kad tų praradimų valstybė nepatirtų. Ir šiandien mes turime grąžinti pasitikėjimą mokestine sistema ir padaryti teisingą sprendimą. Taip, daug uždirbantys santykinai sumoka didesnius tarifus, tai yra socialiai teisinga ir taikoma absoliučioje daugumoje Europos valstybių.

PIRMININKAS. Kviečiu M. Majauską taip pat kalbėti frakcijos vardu.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Mieli kolegos, turėjome tikrai karštą diskusiją apie mokesčių reformą prieš metus laiko. Girdėjome labai skambių populistinių pažadų ir populistinių sprendimų. Girdėjome pareiškimą milijardas milijonui, kuris šiandien, akivaizdu, paliko pensininkus skurdo rizikoje ir alkanus mokytojus bei medikus. Man skamba tokia panaši analogija, lyg namų šeimininkas pasikviečia kaimynus vakarienės, pažada trijų dalių skanią vakarienę, tačiau atėjus svečiams atsidaro šaldytuvą ir mato, kad gali pagaminti tik kiaušinienę. Panašu, kad žadėjo didkepsnį, o vedasi kebabų. Ir tokią šiandien mes turime situaciją dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio, kurį buvo numatyta didinti taip ir tokia sparta, kokios negali prisiimti valstybės biudžetas ir negali prisiimti valstybė. Tai buvo duoti prieš rinkimus populistiniai pažadai, kurių šiandien, rodos, Vyriausybė negali įgyvendinti.

Buvo padaryta ir antra klaida. Buvo pakeisti mokesčiai taip, jog tie žmonės, kurie gauna 2 tūkst. 200 eurų per mėnesį atlyginimą, moka didesnius mokesčius negu tie, kurie gauna 12 tūkst. 200 eurų per mėnesį. Tai buvo klaida, ir dar viena klaida, kurią ši Vyriausybė, profesionalų Vyriausybė, pripažino.

Negana to, padarius dvi klaidas, dabar šias klaidas bando taisyti trečia klaida, tai yra pono A. Butkevičiaus teikiama pataisa, apie kurią, atrodo, didelė dalis Seimo narių nežino, bet Biudžeto ir finansų komitetas pritarė. Ir bus priimtas dar vienas sprendimas, aš pavadinčiau dar viena *blicmokesčių* reforma. Ir ta reforma padarys taip, jog nukentės tie žmonės, kurie gauna vidutinį atlyginimą. Lyginant su 2019 metais, pajamos į rankas sumažėtų asmenims, kurių bruto darbo užmokestis nuo 1 tūkst. 500 iki 2 tūkst. 500. Mažėjimas paliestų tuos, kurių darbo užmokestis būtų maždaug tarp 1,1 ir 1,8 vidutinio darbo užmokesčio. Pagal dabartinį pasiskirstymą, apytiksliai tai paliestų 21 %, arba 230 tūkst., visų dirbančiųjų. Pagal gerbiamo A. Butkevičiaus pasiūlymą, vidurinei klasei nuo sausio mėnesio didėtų mokesčiai. Nedaug, pripažįstu, bet didėtų. Man atrodo, kad būtų neatsakinga tokius sprendimus priimti skubos tvarka ir įgyvendinti dar vieną *blicmokesčių* reformą, apie kurią nei buvo diskutuota, nei žino Mokesčių inspekcija, nei verslas, nei visuomenė, ir man atrodo, kad mes dar vienai *blicmokesčių* reformai tikrai nesame pasiruošę. Todėl siūlau netaisyti klaidų dar viena klaida. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat frakcijos vardu kalbės S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Seime, gerbiami Lietuvos gyventojai, gerbiami Lietuvos dirbantieji. Lietuvoje yra 1 mln. 800 tūkst. darbingo amžiaus gyventojų. 1 mln. 300 tūkst. gyventojų turi darbo sutartis, iš jų 400 tūkst. mokame algas iš mūsų valstybės biudžeto. Šis gyventojų pajamų mokesčio klausimas iš tikrųjų apima ne 1 mln. 300 tūkst. gyventojų, bet ir visus, kurie dirba šešėlyje. Gerbiamas Tomai Tomilina, kai jūs lyginate *svietą* kaip Tadas Blinda, reikia lyginti *svietą* visų pirma tarp legaliai dirbančiųjų ir tų, kurie yra šešėlyje.

Šiandien paradoksalu, kai yra visuotinis ekonomikos pakilimas, matyti statybos sektoriuje mažesnę negu vidutinę algą. Kas septinta statybos įmonė nemoka net minimalaus atlyginimo. Ką tai sako? Tai sako, kad ir kokius mes čia mokesčių procentus keltume, maždaug kas ketvirtas pentas darbuotojas dirba nelegaliai, be darbo sutarties, arba kas penkta darbo valanda yra *neapskaičiuota* šioje valstybėje. Visų pirma tai turėtų būti taikinyš bet kokių mokesčių pasiūlymų. Šiandien drąsiai kaip liberalas galiu pasakyti – nėra jokio poreikio kelti mokesčius, nes mes visų pirma turime kalbėti apie tai, kad egzistuoja chroniškas darbo rinkos šešėlis, kuris yra tarp 20–25 %, įvairiais skaičiavimais palyginus, kokį sektorių paėmus. Visų pirma tai turėtų būti pirmasis tikslas – kaip mes žmones įtraukiame į legalią ekonomiką, kad jie užsidirbtų tiek savo pensijai, tiek socialiniam draudimui, tiek sveikatos draudimui, kaip jie prisidės prie šitos valstybės, nes kas ketvirtas, kas penktas dirbantis gyventojas šiandien yra už valstybės ribų.

Ir šiandieniniai pasiūlymai, kurie pilasi kaip iš gausybės rago iš socialdemokratų ar valdančiųjų daugumos, Vyriausybės, iš tikrųjų yra orientuoti į tai, kad motyvacija dirbti Lietuvoje mažėtų, motyvacija legaliai dirbti mažėtų. Siūlymai didinti... nekelti pažadėto neapmokestinamojo pajamų dydžio iki sutartos ribos, kas buvo pažadėta vien prieš 10 mėnesių, yra daugiau negu apgailėtina, nes tai liečia pačią skurdžiausią Lietuvos visuomenės dalį, kuri dirba pagal savo darbo etiką, gyvenimo supratimą ir dirba už tikrai mažus pinigus. Neapmokestinamasis pajamų dydis ir jo praplėtimas visų pirma didintų jų pajamas. Vyriausybės atneštas projektas, atsiprašau – V. Ažuolo pateiktas projektas siūlė sumažinti motyvaciją skurdžiausiai ir mažiausiai uždirbantiems žmonėms dirbti, pamažu plečiant vaiko pinigus, vadinasi, gaunant tiesiogiai į kišenę pinigus ir neinant į darbą. Mes jau matome Lenkijoje pasekmes tokios politikos, kad vis daugiau provincijos žmonių, kurie uždirba tikrai mažą algą, yra demotyvuojami ir renkasi geriau išlaikytinio statusą, o ne dirbančio.

Pasiūlymas didinti progresinius mokesčius nuo 27 iki 32 %, kaip šiandien numatytas kompromisinis variantas Biudžeto ir finansų komiteto, skriaudžia visų pirma tą jauną, dar neišsisknijusią Lietuvos vidurinę klasę. Tą vidurinę klasę, kuri yra pasiėmusi paskolas, galbūt užsikabinusi pirmą kartą kaip kompetentinga darbo jėga už darbo, kuris yra čia, kitoje pusėje Neries, paslaugų centruose, kurie įsikūrę čia tam, kad priviliotų ir parviliotų iš emigracijos dirbančius jaunos lietu-

vius. Progresiniai mokesčiai visų pirma yra nutaikyti į juos, nes kapitalą turintys asmenys savo kapitalą mieliau apmokestina ir perkelia į Estiją ir Latviją. Latvijoje kapitalo apmokestinimas, pažiūrėjus pilną visuminį skaičių, yra vos 20 %, kai Lietuvoje, pritaikius 32 %, greičiausiai jis pasieks visus 45 % nuo uždirbto pelno ir išmokamų dividendų. Tai kas Lietuvoje dabar po šitų apmokestinimų, po mokesčių pakėlimų imsis ir savanoriškai apmokestins kapitalą ir dividendus, kai kaimyninėse valstybėse Latvijoje ir Estijoje jis apmokestinamas vos 20 %? Kas Lietuvoje įdarbins kvalifikuotą darbo jėgą, kai ji bus brangiausiai apmokestinama darbo jėga, palyginti su Latvija ir Estija? Kurios iš įmonių, paprastai turinčių filialus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, imsis čia kurti centrinius padalinius ir darbins mūsų talentus, užuot įdarbinusios juos Latvijoje ir Estijoje?

Man atrodo, tai yra labai reali prognozė, todėl kviečiu susilaikyti ir nekelti mokesčių, nes šiandien nėra absoliučiai jokio pagrindo tai daryti. Visų pirma bet kokie pasiūlymai dėl įstatymų turėtų būti orientuoti į šešėlinės darbo rinkos mažinimą. Taip pat kviečiu laikytis prieš dešimt mėnesių duoto pažado ir skurdžiausiems gyventojams palikti neapmokestinamųjų pajamų dydžio augimą iki 400 eurų kitais metais, šiukštu nepritari gerbiamo A. Butkevičiaus pasiūlymui skaičiuoti kitokią neapmokestinamųjų pajamų dydžio bazę, nes tai reikštų mokesčių padidinimą 230 tūkst. Lietuvos gyventojų, nes gyventojai, uždirbantys 1 tūkst. 600 eurų bruto atlyginimą, jau kitais metais mokės didesnius mokesčius negu šiemet ir tai tikrai yra vidurinė klasė.

Kviečiu atsakingai vertinti šitą projektą ir nepritari mokesčių didinimui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Frakcijos vardu kviečiu kalbėti Seimo narį A. Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS (LGF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, tikriausiai mes vos ne kiekvieną dieną girdime apie socialinės atskirties mažinimą, kalbant įvairiose diskusijose, radijo laidoje, televizijoje. Aš manau, kad socialinę atskirtį galima mažinti kaip? Didinant darbo užmokestį, didinant pensijas ir, aišku, įgyvendinant mokesčių reformą. O mokesčių reformą galima įgyvendinti įvedant progresinę sistemą (tai reiškia, kad tie, kurie daugiau uždirba, daugiau moka) arba didinant NPD, tai yra neapmokestinamųjų pajamų dydį, pirmiausia orientuojantis į tuos, kurie santykinai mažiau uždirba.

Gerbiamas Simonas sakė, kad Lietuvoje dirba 1 mln. 300 tūkst. darbuotojų, kurie yra pasirašę darbo sutartis. Noriu pasakyti, kad 600 tūkst. darbuotojų uždirba iki vieno vidutinio darbo užmokesčio, tai yra 612 tūkst. darbuotojų gauna atlyginimą nuo minimalios mėnesinės algos iki vieno vidutinio darbo užmokesčio. Aš suprantu, kad konservatoriai ir liberalai gina turtingus žmones ir siūlo, kad ir tiems žmonėms, kurie uždirba daugiau negu du VDU, arba du vidutinius darbo užmokesčius, NPD būtų taikomas.

Mano pasiūlymu norima pirmiausia padėti tiems žmonėms, kurie gauna minimalią mėnesinę algą arba uždirba iki pusantro vidutinio darbo užmokesčio, o tai yra beveik 850 tūkst. darbuotojų. Palygindamas galiu pasakyti, kad jeigu būtų taikomas Vyriausybės variantas, pavyzdžiui, tų darbuotojų, kurie gauna minimalią mėnesinę algą, darbo užmokestis padidėtų 10 eurų nuo kitų metų sausio 1 dienos; jeigu NPD būtų taikomas iki 400 eurų, bet būtų taikomas tik tiems darbuotojams, kurie uždirba iki pusantro VDU, jų atlyginimas, realus atlyginimas, padidėtų 20 eurų ir tas augimas po 20 eurų būtų tiems, kurie uždirba iki 1 tūkst. eurų.

Panagrinėkime, koks yra vidutinis darbo užmokestis regionuose. Jūs pamatysite, kad tik Vilniaus mieste arba tik Vilniaus regione vidutinis darbo užmokestis rugsėjo mėnesį buvo 1 tūkst. 490 eurų. Beveik visuose rajonuose vidutinis darbo užmokestis nesiekia 1 tūkst. eurų. Vadinasi, faktiškai nesiekia net vieno vidutinio darbo užmokesčio.

Kai kada ekspertai, ekonomistai tarptautinėse konferencijose sako labai blogą pavyzdį. Sako, jeigu nemokate racionaliai planuoti, jeigu nemokate efektyviai panaudoti lėšų, tai visiems gyventojams padalinkite po truputį, tada problema bus išspręsta trumpam laikotarpiui, bet po to neaišku, kai pasekmės būna vėl tokios pat, apie kokias mes kalbėjome prieš kurį laiką. Aš manau, kad pasiūlymas didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį iki 400 eurų ir taikyti iki 1,5 VDU būtų vienas mažytis žingsnis mažinant ir socialinę atskirtį.

Gerbiamas Majauskai, jūs iš šios tribūnos tiesiog melavote, kad Mokesčių inspekcija šios informacijos neanalizavo. Kaip tik galiu pateikti, netgi Finansų ministerija yra pateikusi labai deta-

lius skaičiavimus pagal darbo užmokestį, kurią gauna Lietuvos gyventojai. Faktiškai neapmokestinamojo pajamų dydžio didinimas iki 400 eurų jau nebepaliestų tų žmonių, kurie uždirba daugiau kaip 1 tūkst. 600 eurų. Aš siūlau pritari Biudžeto ir finansų komiteto išvadoms, kurios...

PIRMININKAS. Dėkoju. Frakcijos vardu kalbės Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, rimta diena – kalbame apie progresinius mokesčius. 30 metų kalbame.

Pirmiausia, aišku, norėčiau pasveikinti dėl to žingsnio, dėl kurio siūloma, tai yra didinti net 5 % iki 32. Deja, iškart turiu pasakyti, kad tai yra daugiau teorinė progresinių mokesčių tarifų imitacija ar fikcija negu realiai, nes mes galime pamatuoti, kas įvyko šiais metais, kai įvedėme lubas „Sodrai“, įvedėme progresinius mokesčius. Suminis pinigų gavimas į biudžetą minusinis, o tiems žmonėms, kurie gauna dideles pajamas, plusinis – virš 20 mln. jie įsidėjo sau į kišenes.

Aš manau, noras geras, bet dar reikėtų daryti ryžtingiau. Paprasčiausiai keisti dydžius. Todėl iškart, laikas eis greitai, pasakysiu, kad mes siūlome kartu su kolega tiek didinti tarifą, tiek žeminti lubas, nes vėlgi čia daugiau apeliuojama į kitas šalis.

Mes jau esame Europos Sąjungos nariai. Jeigu mes pasižiūrime, kaip sprendžiami tie klausimai tenai ir čia, didesni mokesčiai ten prasideda nuo trigubai mažesnių sumų. Dažnai kalbame apie Airiją. Airijoje neapmokestinamas minimumas visiems – maždaug 1,6 tūkst., iki trijų vidutinių užmokesčių, tai yra iki... yra 20 %, nuo 3 tūkst. 600 metinių eina 40 % tarifas. Tai aš suprantu. Tada valstybė gali ką nors surinkti ir tas teisingumas yra didesnis.

Kai mes įvedame teisingumą nuo 110 tūkst., toks yra dabar siūlymas, nuo 84 tūkst., taip, į šią grupę pateks apie 200 Lietuvos piliečių. Taip, pateks. Sveikinu. Tai bus šio toks žingsnis, bet surinktų pinigų *mizeris*.

Visa progresinių tarifų esmė, kad kur kas didesnė žmonių kategorija gali mokėti didesnius mokesčius, ir nereikia čia gąsdinti, kad nuo 30 ar nuo 40 tūkst. eis 40 %, – tik nuo sumos, kuri viršija. Dažnai kritikuoja, kad čia kuo daugiau uždirbi, tuo didesnis mokestis. Būtent nuo pajamų, kurios viršija. Tada artėtų panašumas, kas vyksta kitose šalyse. Todėl mes siūlome ne tik kitais metais ir tarifą didinti, ir tas lubas nuleisti, bet ir 2021 metais artėti prie europinių standartų, ir ne 60 vidutinių, o 50. Tai vėlgi labai panašiai.

Dažnai kalbama, kad... sakiau apie Europos Sąjungos valstybes, Jungtinių Amerikos Valstijų, kaip tokios laisvos, liberalios, demokratinės šalies, įvaizdis. Jeigu mes atlikome skaičiavimus pritaikyti mokesčius, Amerikos mokesčius, Lietuvai, jų mokesčiai nėra labai dideli, ten lubos žymiai žemesnės, tai Lietuvos biudžetas gautų maždaug iš 7 % gyventojų beveik daugiau kaip 740 mln. eurų per metus, jeigu pritaikytume amerikietišką progresinių mokesčių tarifo lentelę čia, Lietuvoje. Galime matyti kitų šalių patirtį ir taip elgtis. Ta pati Lenkija, mūsų kaimynė, metinės virš 20 tūkst. – 32 %, virš 20 tūkst., o mūsų lubos yra 110, 90 – fantastiniai dydžiai. Gerbiami kolegos, nenoriu gaišinti laiko, reikia rimtesnių posūkių, jeigu mes norime spręsti tiek socialinio teisingumo, tiek kitas problemas, kurios čia mus kankina. Mes kalbame apie išlaidas, bet kai tik pradeda kalbėti apie pajamas, kažko pradeda kuklintis. Visas pasaulis taip gyvena ir niekas ten nebėga, niekas nebankrutuoja, kaip čia gąstina iš tribūnos, kad čia jau pasaulio pabaiga ir tvanas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Seimo nutartas laikas diskutuoti baigėsi, yra viršytas. Diskusijas baigėme ir turime svarstyti pasiūlymus. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką V. Ažuolą į tribūną. Yra Seimo narių S. Gentvilo, K. Glavecko, E. Gentvilo, J. Liesio, G. Vaičekausko, V. Aleksos, V. Čmilytės-Nielsen, R. Juškos ir G. Steponavičiaus pasiūlymas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritari.

PIRMININKAS. Minutę. Dar pristatys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, visgi Lietuvoje vidurinė klasė, ypač ta, kuri turi darbo sutartis, yra itin trapi. Kai mes vadiname, kad 3 tūkst. eurų jau yra kažkas, kas yra prabanga, tai tiesiog, man atrodo, žmonės yra verti, todėl mūsų siūlymas yra iš esmės naikinti progresinių mokesčių laiptavimą ir palikti 1 %, tai supaprastintą mokestinę sistemą, ir palikti 20 % gyventojų pajamų mokesčio tarifą, neskirstyti jo jokiais laiptais, jokiais pereinamaisiais laikotarpiais. Reikia pasakyti, kad valstybėje iš esmės, jeigu žiūrėtume, kuris mokestis yra žalingiausias, tai yra gy-

ventojų pajamų mokestis. Kiekviena valstybė turi stengtis didinti gyventojų pajamas ir jau žalingą vartojimą arba augimui nekenkiančius mokesčius turi įvesti, tačiau gyventojų pajamomis valstybė turi rūpintis, kad jos būtų kuo didesnės, ir stengtis, kad visuomenė būtų kuo saugesnė. Todėl mes, liberalai, matome, kad iš tikrųjų jau neapmokestinamojo pajamų dydžio taikymas sukuria Lietuvoje progresinę mokesčių sistemą, todėl papildomų progresyvių gyventojų pajamų mokesčio tarifų nereikėtų įvesti ir pats laikas būtų jų atsisakyti ir taikyti vienodą 20 % mokesčio tarifą.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Komitetas pritarė projekto iniciatorių pasiūlytam GPM tarifo didinimui iki 32 %, nes tai suvienodintų mokestinę našta iki „Sodros“ lubų ir virš „Sodros“ lubų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės dėl pasiūlymų. Nuomonė už – Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų socialinės atskirties mažinimo srityje daugelis progresinius mokesčius įsivaizduoja kaip maną, kaip universalų sprendimą ir tai yra nesibaigianti diskusija, bet iš tiesų, kolegos, mes per daugybę metų matėme, kad nebūtinai tai yra vienintelis kelias gerovei Lietuvoje augti, jeigu vartotume šį madingą ar populiarų žodį. Iš tiesų neturėtume pamiršti ir to, kad mes konkuruojame dėl investicijų. Lietuva šiame regione neturi vilktis uodegoje, o turi būti tarp tų, kur yra geriausios sąlygos ne tik investuoti, bet ir dirbti. Jeigu mes norime pritraukti protus, paprastai protai gauna gerą atlygį. Ar mes norime būti magnetas, ar mes norime būti išstumiantys kvalifikuotos darbo jėgos žmones iš šios valstybės? Štai, mano požiūriu, ir mūsų teikiančiųjų požiūriu, mes darome meškos paslaugą ekonomikai, mes galime ir turime siekti socialinės atskirties mažinimo kitais būdais. Aš tikrai kviečiu palaikyti šitą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Nuomonė, nepritarianti šiam pasiūlymui. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš siūlau įsiklausyti į tų ekspertų, kurie jau kokį dešimtmetį kartoja, kad socialinis teisingumas nepasiekiamas mažinant persikirstymą, o būtent galvojant apie valstybės pajamas, ypač gerais laikais, aš siūlau neužlipti ant to paties grėblio kaip 2007 metais, kai buvo užsimota sumažinti GPM, o po metų, dvejų, atsitikus krizei, teko žiauriai karpyti pensijas ir visas kitas socialines garantijas vien dėl to, kad kažkam norėjosi labai mažų mokesčių.

Labai ciniškai skamba iš gerbiamojo Simono lūpų kalbėjimas apie tai, kad mes kažkam didiname mokesčius, nes kitais metais gyventojų pajamų mokestis mažės absoliučiai daugumai Lietuvos žmonių dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio didėjimo. Ir ciniškai skamba jūsų postrin-gavimas apie tai, kad turtingi žmonės pabėgs, nes „Sodros“ lengvata, labai daug naudos nešanti tiems turtingiems žmonėms, talentingiems, kaip jūs minite, lieka. Prašau negąsdinti žmonių dėl didėjančių mokesčių, nes mokesčiai daugumai Lietuvos žmonių mažės.

PIRMININKAS. Nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl Seimo narių pasiūlymo. Pritariantieji pasiūlymui balsuoja už, kiti kitaip.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 14, prieš – 24, susilaikė 59 Seimo nariai. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių A. Syso ir J. Sabatausko. Pristato A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, priėmus mūsų siūlymą būtų logiškiau, adekvačiau, socialiai teisingiau, racionaliau ir efektyviau surenkami gyventojų pajamų mokesčiai. Aš kalbėjau iš tribūnos, čia nuskambėjo, kad tai yra žalingas mokestis. Tai nežalingos valstybės yra nuo mūsų į Rytus. Visos žalingos yra į Vakarus. Ir pakartosiu, Lenkijoje jau nuo 20 yra 32 tarifas. Didžiojoje Britanijoje, kur didžiausia Lietuvos lietuvių diaspora, 45 tarifas – virš 100 tūkst. svarų, iki 100 tūkst. nuo 50 – 40 % tarifas. Tai jeigu mes tikrai norime ne žaisti progresinius mokesčius, o realiau juos adaptuoti mūsų mokesčių sistemai ir iš to gauti naudos spendžiant kitas problemas, tai ir siūlome kitais metais vietoj 84, tai yra vietoj septynių vidutinių darbo užmokesčių, siūlome šešis, 72 vidutinius, kad tai nebūtų kažkoks šuolis, kad čia neišgąsdintų, kad kažkas nepabėgtų, neišvažiuotų, neapsikastų, nepasislėptų. Ir padidinti tarifą nuo 32 iki 35. Netgi gaunant dideles sumas, jų mokestis geriausiu atveju padidėtų tūkstančiu, pusantro tūkstančio. Taip pat siūlome greitinoti tą procesą ir 2021 metais vietoj 60 siūlome 50 vidutinių šalies darbo už-

mokesčių ir tarifą didinti iki europinio lygio, iki 40 %. Toks yra mūsų esminis siūlymas. Tai tikrai duotų naudos mūsų rimtesniam persikirstymui per biudžetą, čia mes dabar atsiliegame. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritari, kaip ir ankstesniam pasiūlymui, kadangi buvo pritarta 32 % pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš pasiūlymą. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, tokius mokesčių pasiūlymus gal galima pavadinti pavydo mokesčiais arba dar kažkaip. Mes esame Europos Sąjungos bendrijoje. Aš esu iš Klaipėdos – valanda skrydžio nuo Norvegijos, kur bet koks suvirintojas, medikas gauna keturis penkis kartus didesnę algą. Žinote, emigruoti medikui, kas dvi savaites atlikti ten kokias nors procedūras ir uždirbti keturis kartus yra stipriai patrauklu. Jeigu Lietuvoje jie bando įsikibti bent iš patriotinių sumetimų arba dėl šeimos likti čia ir išlaikyti kažkokią darbo vietą, o mes pasakome, kad jie jau yra turtingieji – tie, kurie kitur už valandos kelio gauna trigubas keturgubas algas, mums reikia aiškiai susimąstyti, ar mes norime, kad kvalifikuota darbo jėga iš viso iš Lietuvos pabėgtų, nes mes juos jau prismaugsime kitų atžvilgiu. Ar norime, kad jie vis dėlto liktų, dirbtų ir kurtų čia aukštą pridėtinę vertę mūsų įmonėms?

Šiandieninis pasiūlymas iki 40 % didinti progresinį gyventojų pajamų mokestį yra pavydo mokestis. Pavydo, kad kažkas kompetentingas gauna aukštą algą ir gyvena šioje valstybėje. Nes kitu atveju šie kvalifikuoti darbuotojai, kurie ir taip graibstomi – jiems skambinėja galvų medžiootojai iš Vakarų valstybių, tikrai išsikraustys iš šitos valstybės. Ir mūsų įmonės turės skambinti brangioms Vokietijos, Norvegijos konsultantų bendrovėms, atsisiuntinėti tuos pačius lietuvius, kad jie kartą per mėnesį atvažiuotų konsultuoti, ir mes liksime tokia filialų valstybe.

Aš kviečiu nepritari, nes tikrai ne per gyventojų pajamų mokestį reikėtų spręsti *svieto* lyginimą arba mokesčių didinimą, nes mes turime būti suinteresuoti, kad aukščiausios prabos darbuotojai liktų čia, Lietuvoje, ir gyventų gaudami padorias algas.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pasiūlymo. Pritariantieji pasiūlymui balsuoja už.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 6, prieš – 21, susilaikė 68. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, 2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio yra gautas S. Gentvilo ir visos grupės jo kolegų pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies. Ar S. Gentvilas sutinka? Ne, nesutinka. S. Gentvilas pristato pasiūlymą.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, nenorėčiau pritari pritarimui iš dalies, nes tuomet būtų įgyvendintas gerbiamojo A. Butkevičiaus pasiūlymas, kuris susiaurina NPD skaičiavimo bazę, o mūsų pasiūlymas yra iš esmės laikytis Vyriausybės pernai numatyto trimečio plano NPD didinimo ir palikti jį prie 4 tūkst. 800 eurų kitais metais, ir jis yra visų pirma dėl mokestinio nuoseklumo. Negali Vyriausybė skurdžiausiems gyventojams keisti apmokestinimo kas dešimt mėnesių, ir pažadų, kurie yra duoti, iš tikrųjų reikia laikytis.

Nepamokestinamas pajamų dydis liečia būtent tą visuomenės dalį, kuri yra labiausiai pažeidžiama dėl ilgalaikio nedarbo, labiausiai pažeidžiama dėl šešėlinės rinkos ir būtent į juos reikėtų apeliuoti ir bandyti, kad jie imtųsi darbo kiek įmanoma labiau ir nesiimtų socialinio išlaikytinio duonos. Kviesčiau iš tikrųjų pritari siūlymui išlaikyti prieš dešimt mėnesių Vyriausybės duotus pažadus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komiteto argumentai, kadangi komitete buvo pritarta A. Butkevičiaus pasiūlymui, norėčiau pataisyti, kad būtent A. Butkevičiaus pasiūlymai ir didina labiau iki 1,5 VDU uždirbantiems, tai šiek tiek suklydote. Tą socialinį jautrumą būtent tai ir daro. Pritarta iš dalies.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė iš dalies. Už S. Gentvilo ir grupės jo kolegų pasiūlymą nuomonė – K. Glaveckas. (*Balsas salėje*) K. Glaveckas – už pasiūlymą.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, Simonas čia pasakė tikrą tiesą apie situaciją. Aš tik noriu dar papildyti, kad pasiūlymas gerbiamo mūsų A. Butkevičiaus leistų, padarytų tokią situaciją, kad 230 tūkst. žmonių, gaunančių pajamas, iš tikro sumažėtų į kišenę gaunamų pinigų kiekis. Mano supratimu, pasilikimas prie to varianto, kurį liberalai siūlė ir kurį pati Vyriausybė priėmė kaip išipareigojimą prieš dešimt mėnesių, žymiai protingiau, žymiai geriau ir efektyviau spęstų

tą problemą. Taigi tikrai pasisakykite už, nes kaitaliojimas nuomonės, ypač mokesčių srityje, yra pats blogiausias būdas. Be to... Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Na, mes jau ne pirmi metai girdime argumentus. Kai neturi argumentų pasakyti, iš kur paimti, iš kokio šaltinio, socialinėms ar kitoms problemoms spręsti, nelygybės problemoms, tada – iš šešėlio. Amžinas užkeikimas – kovokime su šešėliu, paimsime iš ten pinigų. Beje, tą kartoja tiek liberalai, tiek kraštutiniai kairieji visoje Europos Sąjungoje. Kai tik nėra ką daryti, iš šešėlio paimsime. Čia yra malda, kaip „Tėve mūsų...“. Bet ta malda rodo tai, kad mes atitrūkstame nuo realybės, nes yra konkrečios problemos, kurias reikia spręsti. Mes matome, kad perskirstymas, kuris dabar yra, arba solidarumas, kuris dabar šiuo metu pas mus egzistuoja... tai jo tiesiog nėra. Ta turtingesnė dalis yra mažiau solidari dėl valstybės problemų sprendimo negu ta, kuri gauna mažesnes pajamas. Ir tai yra faktas. Tų skaičiavimo lentelių jau yra priruošta, kiek nori, bet jeigu tu nenori jų matyti, jų tada niekada nematysi ir kalbėsi tai, ką dabar kalba mūsų kolegos liberalai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (*LGF*). Aš norėčiau kaip tik gerbiamam profesoriui pasiūlyti truputį pasiskaityti statistiką. Nuo 1,5 vidutinio darbo užmokesčio iki 2 vidutinių darbo užmokesčių pagal darbo sutartis sudaro tik 81 tūkst. darbuotojų, ir neklaidinkite visuomenės. Taip pat ir kitiems liberalams ir konservatoriams, kurie klaidino visuomenę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. (*Balsai salėje*) Gerbiamas K. Glaveckas būtinai nori reaguoti. Prašau.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas kolega, aišku, mane pasiuntė statistikos pasimokyti, bet auklėtojas turi būti pats išauklėtas visų pirma. Tai noriu pasakyti, kad jeigu būtų priimtas tas siūlymas Finansų ministerijos, pasirašytas raštas ir atsiųstas, kad 230 tūkst. žmonių sumažėtų atlyginimas... Ačiū. Finansų ministerijos skaičiavimai.

PIRMININKĖ. Kolegos, motyvai išsakyti, argumentai taip pat. Balsuojame dėl pasiūlymo... balsuojame už Seimo narių S. Gentvilo ir K. Glavecko pasiūlymą, kai komitetas siūlė kitokią formulotę.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 15, prieš – 19, susilaikė 62. Pasiūlymui nepritarta.

Gerbiami kolegos, noriu klausti komiteto pranešėjo, komiteto pirmininko, ar kiti pasiūlymai yra susiję su tuo ir balsuoti jau nereikia? (*Balsas salėje*) S. Gentvilas ir kolegos dabar sutinka su tuo, kad dėl kitų pasiūlymų, kadangi jau priimtas sprendimas, formulė yra ta pati, balsuoti jau ir nereikia. Taip? (*Balsas salėje*) Pritariame bendru sutarimu. Dėl kitų S. Gentvilo, K. Glavecko ir kitų kolegų susijusių pasiūlymų balsuoti jau nereikia.

Gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad dar yra I. Šimonytės pasiūlymas papildyti nauju straipsniu, kadangi buvo sujungti įstatymų projektai. Suteikiu žodį I. Šimonytei.

Prašom pristatyti savo pasiūlymą.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke, kad jūs tai pastebėjote, kadangi aš nežinau, kaip mano pasiūlymas sugebėjo dingti iš sujungto įstatymo projekto.

Mano siūlymo esmė yra labai paprasta. Prieš dvejus metus, kai buvo panaikinti vaiko pinigai, tiksliau sakant, panaikinta mokesčių lengvata ir įvesti vaiko pinigai, vienas iš motyvų buvo, kad yra daug tėvų, kurie negali pasinaudoti papildomu neapmokestinamuoju pajamų dydžiu, nes neuždirba pakankamai. Šituo įstatymu, be kita ko, yra gana ženkliai didinamas neapmokestinamasis pajamų dydis neįgaliesiems, kurie dirba. Tai yra geras sprendimas, tačiau praktinės šito sprendimo pasekmės bus tokios, kad ypač didžiausią negalią turintys žmonės, kuriems padidinimas yra pats didžiausias, negalės to minimumo išnaudoti, nes pagal statistiką jie tiesiog neuždirba pakankamai, kad galėtų pasinaudoti neapmokestinamuoju pajamų dydžiu.

Todėl mano siūlymo esmė yra Seimui siūlyti pavesti Vyriausybei, kad pateiktų įstatymo pildymą, kuris numatytų mechanizmą, kuriuo neišnaudota mokestinė nauda būtų dirbantiems neįgaliesiems gražinama veikiausiai su pajamų mokesčio deklaracija. Tokie mechanizmai Vakaruose tikrai veikia ir, viena vertus, skatina žmones dirbti, skatina dalyvauti darbo rinkoje, taip pat

ir nenuskriaudžia jų dėl to, kad jie uždirba nepakankamai nei tos pajamos, kiek mes esame susitarę neapmokestinti.

Komitetas labai gudriai pritarė iš dalies neva parašydamas kažkokį protokolinių sprendimą, bet aš gerai žinau, kaip vertina Vyriausybė pavedimus, kurie yra duodami protokoliniiais sprendimais, ir kaip ji vertintų pavedimą, kuris yra duodamas įstatymo baigiamosiomis nuostatomis, todėl labai prašyčiau kolegų pritarti. Vyriausybė būtų laisva pasirinkti būdą, kuriuo iš tikrųjų tai įgyvendinti. Aš nesiūlau jokių nei pinigų, nei papildomų išlaidų, nei kitų dalykų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas pritarė iš dalies ir protokoliniu sprendimu pavadė Vyriausybei tai padaryti, nes šiuo metu netgi nėra aiškių tikslų, kaip tai pasiekti. Taip pat visą šį sumanymą... yra perkelta į kitus mokestinius pakeitimus, kad būtų ieškoma kompleksinių pakeitimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Už I. Šimonytės pasiūlymą kalba R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, aš manau, kad pasiūlymas tikrai logiškas. Protokoliniis sprendimas nieko čia nesprensdžia. Mes turime puikiausią pavyzdį, kai praėjusiais metais pakėlėme atlyginimus socialinio draudimo sistemos darbuotojams, iki šiol tas mūsų priimtas įstatymas neįgyvendintas dėl tariamai neturimų pinigų. Tai Vyriausybė tiesiog ignoruoja. Įstatymas neįgyvendinamas ir niekas nežada jo įgyvendinti. Protokolinio mūsų nutarimo tikrai niekas neįgyvendins, pasvarstys ir tuo baigsis. Mes turime labai aiškiai pasakyti, kas turi būti padaryta. Manau, pasiūlymas iš tikrųjų logiškas, juo labiau kad pinigais iš tikrųjų tai nieko iš esmės nespirstų, tik tvarkos pakeitimą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dėmesio! Prašau balsuoti už pasiūlymą. Siūloma papildyti nauju 3 straipsniu ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Balsuojame už I. Šimonytės pasiūlymą.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 38, prieš – 6, susilaikė 51. Deja, pasiūlymui nepritarta. Dėkoju pranešėjui.

Motyvai dėl viso įstatymo projektai. T. Tomilinas – už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš tikrai raginu visus balsuoti už, nes šiuo pakeitimu mes siekiame didesnio socialinio teisingumo. Mes padovanojame labai dosnią „Sodros“ lubų dovaną turtingiems žmonėms ir tai yra socialiai teisinga, nes jie moka neproporcingai didelius mokesčius „Sodros“ fondui, o tai yra jų pensija. Tačiau progresinis tarifas turi būti sąžiningas, jei-gu uždirbi labai daug, 7 tūkst. eurų per mėnesį yra tikrai pakankamas atlyginimas, kad galėtum mokėti europietišką gyventojų pajamų mokesčio tarifą. Šiuo atveju yra atkuriamas socialinis teisingumas, didelio pasipriešinimo nėra.

O kalbant apie NPD, aš tikrai noriu padėkoti, beje, opozicijai. Aš stebėjau, kaip jūs balsavote dėl NPD didėjimo lėtinimo – jūs pritarėte tam principui. Buvo tokia jūsų rezoliucija dar vasarą ar pavasarį, neatsimenu tiksliai. Tai ačiū už nuoseklumą ir visi kartu praneškime Lietuvos žmonėms, kad gyventojų pajamų mokestis mažės kitais metais ir biudžete bus pakankamai pinigų socialinių įsipareigojimų vykdymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, neklaidinkime visuomenės. Visų pirma, kai buvo siūloma mokesčių reforma milijardas milijonui, buvo pasakyta ir pažadėta, kad sumažinsime mokesčius visiems. Nepavyko, neišėjo, neužteko pinigų. Vyriausybė grįžo ir sako: sumažinsime mokesčius visiems, bet šiek tiek mažiau, nei žadėjome. Dabar yra trečias variantas, apie kurį, man atrodo, visuomenė dar nežino, negirdėjo, nesuprato ir neišgirdo.

Jūs dabar siūlote padidinti mokesčius vidurinei klasei. Spausdami mygtuką „už“, jūs balsuote už tai, kad 230 tūkst. žmonių, kurie gauna nuo 1,1 VDU iki 1,8 VDU, didėtų mokesčiai. Lyginant su 2019 metais, pajamos į rankas sumažėtų asmenims, kurių bruto darbo užmokestis yra nuo 1 tūkst. 500 eurų iki 2 tūkst. 500 eurų. Čia popieriuje. Mažėjimas paliestų tuos, kurių darbo užmokestis yra tarp 1,1 ir 1,8 VDU. 230 tūkst. žmonių jūs dabar tokia *blicmokesčių* reforma padidinsite mokesčius. Gyventojų pajamų mokestis dėl šito sprendimo didės, mielieji!

Aš nežinau, ar jūs tikrai suvokiate, ką darote? Ar jūs tikrai išdiskutavote, nes man tai panašu į tokią dar vieną *blicmokesčių* reformą. Labai gerai žinome vieną šalį, kuri taikė tokią žaibiško karo taktiką, ir kuo visa tai jai baigėsi.

Aš kviečiu tikrai nepritarti tokiam siūlymui. Jeigu jūs siūlote didinti mokesčius vidurinei klasei, 230 tūkst. žmonių... atsisėsti prie stalo ir padiskutuoti kodėl, nes aš dabar nematau jokios priežasties ir jokio argumento, kodėl turi didėti mokesčiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame po svarstymo dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 69, prieš – 18, susilaikė 6. Po svarstymo pritarta. (*Balsai salėje*)

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamasis Gentvilai, tu kalbi apie vieną pusę ir nekalbi apie sumas. Reikia pasakyti, kad tiems, kurie gauna mažas pajamas, atlyginimas didės 20 eurų, o tiems, kurie gauna daugiau kaip 1 tūkst. 500 eurų į rankas, mokesčių prisidės nuo 5 ir gal iki kokių 8 eurų. Tikrai tas žmogus nieko nepajaus. Kalbėk aiškiai, raiškiai ir teisybę.

11.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičiaus nustatymo“ projektas Nr. XIII-4220 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičiaus nustatymo“ projektas Nr. XIII-4220. Kviečiu J. Šovienę, Respublikos Prezidento vyriausiąją patarėją. Pateikimas.

J. ŠOVIENĖ. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Prezidento nuomone, viena iš priemonių, užtikrinančių teismų sistemos darbo efektyvumą, yra lankstūs ir kiek įmanoma operatyviau priimami sprendimai dėl teisėjų etatų skaičiaus padidinimo ar sumažinimo teismuose, atsižvelgiant į gaunamų ir priimamų skundų ir prašymų skaičių, išnagrinėtų bylų skaičių, kitus objektyvius rodiklius bei jų kitimo tendencijas. Be to, laiku ir tinkamai sureagavus į minėtų rodiklių kitimo tendencijas, būtų išvengta nepageidaujamų neigiamų pasekmių ne vienam konkrečiam teismui, o visai teismų sistemai.

Įvertinę Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pateiktą statistinę informaciją apie 2014–2018 metų jurisdikcinę veiklą, matome reikšmingai mažėjantį gautų ir priimtų visų rūšių civilinių, baudžiamųjų, administracinių nusižengimų bylų skundų ir prašymų skaičių, atitinkamai nuo 23 iki 40 % priklausomai nuo rūšies, reikšmingai mažėjantį išnagrinėtų visų rūšių bylų skaičių, priklausomai nuo rūšies – nuo 25 iki 41 %, stabilų, su tendencija mažėti neišnagrinėtų visų rūšių bylų likutį metų pradžioje bei gana stabilią visų rūšių bylų nagrinėjimo trukmę. Darytina išvada, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas turi reikšmingų neišnaudotų vidinių rezervų. Esant tokioms statistinėms tendencijoms bei atsižvelgiant į Europos Sąjungos kontekstą, tai yra 21 ES valstybėje narėje atitinkamam gyventojų skaičiui tenka mažesnis arba reikšmingai mažesnis aukščiausiųjų teismų teisėjų skaičius nei Lietuvoje, yra visos prielaidos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo veiklai optimizuoti, tai yra šio Teismo teisėjų skaičiui sumažinti.

Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. gruodžio 6 d. nutarimu buvo nustatyta, kad nuo 2012 m. sausio 1 d. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičius yra 35. Šiuo metu Lietuvos Aukščiausiajam Teisme nuo metų pradžios yra du laisvi teisėjų etatai, nuo 2020 m. sausio 17 d. atsilaisvintų dar vienas teisėjo etatas. Tai yra iš viso būtų trys laisvi teisėjų etatai.

Prezidento nuomone, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičius galėtų būti mažinamas būtent šiais trimis teisėjų etatais iki 31, tai, objektyviai vertinat, neturėtų neigiamos įtakos dabartiniam bylų nagrinėjimo lygiui išlaikyti Lietuvos Aukščiausiajame Teisme. Teismas dirbtų optimaliu režimu, ES kontekste Lietuva mažiau išsiskirtų iš kitų ES valstybių narių anksčiau paminėtu aspektu. Be to, sutaupytos lėšos galėtų būti naudojamos didinant teisėjų skaičių kituose teismuose, kuriuose yra akivaizdžiai neproporcingai didelis darbo krūvis, pavyzdžiui, didžiųjų miestų apylinkių teismuose ar administraciniuose teismuose.

Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, Lietuvos Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 77 straipsniu, Teismų įstatymo 12 straipsnio 8 dalimi bei atsižvelgdamas į Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko, laikinai einančio Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigas, siūlymą, Lietuvos Respublikos Prezidentas teikia Seimui nustatyti Lietuvos Aukščiausiajame Teisme tokį teisėjų skaičių – 33 teisėjų skaičių nuo šių metų gruodžio 15 dienos ir 32 teisėjų skaičių nuo kitų metų birželio 1 dienos. Dėkoju jums už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašome atsakyti į klausimus. Pirmasis klausia V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama patarėja, aš norėčiau jūsų paklausti nuomonės dėl vakarykščio Aukščiausiojo Teismo teisėjų kolegijos sprendimo, kurio esmė yra ta, kad nuo šiol jokia krata pas teisėją negalės būti vykdoma nesant Seimo leidimo. Tokiu būdu yra interpretuojamas teisėjų neliečiamumo klausimas. Kitaip tariant, nuo šiol jokiam teisėjui, kuris, pavyzdžiui, daro nusikaltimus, iš esmės bus neįmanoma nepažeidžiant konfidencialumo atlikti kratų, rasti įrodymų, nors mes matome, kad teismų sistema iš tikrųjų stipriai pažeidžiama. Kaip jūs manote, ar tai normalu, ar tokie Aukščiausiojo Teismo sprendimai yra normalu demokratinėje valstybėje? Ir ką mes galime padaryti, kad nebūtų asmenų, kurie turėtų imunitetą apskritai nuo teisinės atsakomybės...

PIRMININKĖ. Laikas.

V. BAKAS (MSNG). ...jeigu daromi nusikaltimai.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už jūsų klausimą. Demokratinėje valstybėje yra normalu, kad visi teismų sprendimai yra gerbiami, nepaisant to, kokia yra mūsų asmeninė nuomonė vieno ar kito sprendimo atžvilgiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi K. Glaveckas.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, aš prieš paklausdamas dar noriu reaguoti į V. Bako pasakymą. Jeigu būtų demokratinė valstybė ir teisinė valstybė, o ne konservatoriškai ir bakiškai teisinė valstybė, gal ir galima svarstyti šį klausimą, nes dabar teisingumas – tik kitiems, o saviems jis negalioja. Mano kitas klausimas Prezidentui. Prezidente, žiūrėkite, dabar du teismai yra vadinami kaip visiškai savarankiški, tai Aukščiausiasis ir Administracinis teismas. Ar taip yra nors vienoje Europos Sąjungos šalyje, tokia sistema? Gal tada nereikėtų mažinti Aukščiausiojo Teismo teisėjų? Sujungti du teismus, kad vyriausiojo... nes tik dvi pakopos čia administraciniuose teismuose yra, sujungti šiuos teismus į vieną ir Lietuvoje padaryti vieną teismą ir kad Vyriausiojo administracinio teismo sprendimus būtų galima skųsti Aukščiausiajam Teismui. Ar tai?.. Daugelis žmonių nusiskundžia dėl tokio šališkumo Aukščiausiojo administracinio teismo.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už jūsų klausimą. Mano žiniomis, tokia praktika yra ir kitose valstybėse, taip pat specializuotus teismus numato Lietuvos Respublikos Konstitucija. Taip, jūsų keliami klausimai galėtų būti diskutuojami, bet kažin ar čia dabar yra ta vieta, kur galėtume vesti diskusiją šiuo klausimu. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi E. Pupinis.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamoji pranešėja, iš tikro be aritmetinio pasiūlymo, sumažinamo skaičiaus, kas, mano supratimu, yra gerai, kyla klausimas arba aš norėčiau išgirsti, mes norėtume išgirsti. Sakykite, kokius kitus žingsnius, be šito, dar numato Prezidentūra tobulindama teismų sistemą? Vienas iš tokių klausimų yra susijęs ir su pinigais, ir apskritai su teisingumo įgyvendinimu, nes didelė dalis teismuose, ypač žemutinės instancijos, vyksta nepaprastai ilgai, ypač visokios rezonansinės bylos metais vyksta, kai jūsų palyginti Europos arba Amerikos teismai tą patį klausimą išsprendžia per kelis mėnesius. Sakykite, kas šia linkme yra galvojama arba kokia yra koncepcija pagreitinti ir pagerinti visą tą darbą? Ačiū.

J. ŠOVIENĖ. Ačiū už jūsų klausimą. Klausimas yra gana sudėtingas ir kompleksinis. Keliais sakiniais kažin ar galima būtų į jį atsakyti. Šiuo metu prezidentūra susipažįsta su reglamentavimu, su teismų darbo specifika. Važinėjame į apylinkių teismus, į apygardų teismus, susitinkame su teismų pirmininkais, teisėjais. Tokie bendresni pastebėjimai, taip, apylinkių teismai yra labai užversti. Trūksta darbuotojų, yra didelė darbuotojų kaita. Rasti žmogų, kuris vadovautų apylinkės teismui, kuriame dirba apie 400 žmonių, tokia situacija yra didžiuliuose apylinkių teismuose, yra gana sudėtinga. Kandidatų eiti tokios atsakomybės pareigas ir už palyginti menką atlygi-

nimą nėra daug. Viena iš priemonių, ko jau imasi Prezidentas, taip, yra reagavimas į tendencijas, statistines jurisdikcinės veiklos tendencijas, didinant arba mažinant teisėjų skaičių.

Kita yra tiesiog atvėrimas platesnių galimybių tapti teisėjais kitų galbūt teisinių profesijų atstovams. Bet kartu tai turėtų eiti kompleksiskai su teisėjo profesijos patrauklumu, kas šiuo metu nėra taip, kaip norėtūsi. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi V. Rinkevičius.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama patarėja, nėra tokie esminiai pakeitimai kažkokios sistemos teisėjų vienetai, ir, kas man įdomu, kad iš tikrųjų tas mažinimas numatytas net gruodžio 15 dieną. Čia atrodo iš pirmo žvilgsnio, kad prisitaikome prie kažkokios situacijos, nes jūs kalbėjote apie finansus, paprastai finansiniai metai gruodžio 15 dieną nesibaigia. Tai iš tikrųjų ar tai prisitaikymas prie kažkokios situacijos, kad nebūtų skiriami teisėjai, ar čia vėl kažkokios datos parinktos dėl kažkokios priežasties? Ačiū.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Tiesiog taikomės prie esamos situacijos įvertinę jurisdikcinės veiklos rezultatus. Taip, šiuo metu teismui vadovauja laikinas vadovas ir reikėtų spręsti šį klausimą kiek įmanoma greičiau. O pagal Konstituciją vadovą galima parinkti tik paskyrus visus Aukščiausiojo Teismo teisėjus. Kadangi paskirti naujus teisėjus nėra poreikio atsižvelgiant į mano jau minėtą informaciją, tai Prezidentas siūlo mažinti šį skaičių nuo atitinkamos datos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Rinkevičius. Ruošiasi S. Šedbaras.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Lenkija susidūrė su problemomis, kai darė pakeitimus teismų sistemoje. Ar čia tarptautiniu mastu nebus kokių nors problemų, ar čia viskas gerai, nebus kokių nors skundų ar kitų pastabų neturėsime?

J. ŠOVIENĖ. Konkrečiai dėl šito?..

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Taip, dėl mažinimo.

J. ŠOVIENĖ. Na, ne, vis tiek vertiname tendencijas, koks yra kitimas, ne vienu metų rezultatus, o kelerių – nuo 2014 metų. Neigiamo poveikio nesitikime, bet jeigu matytume, kad situacija keičiasi, tai reaguotume kartu padedant Seimui ir siūlytume kitą sprendimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Šedbaras. Prašau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, Aukščiausiasis Teismas susideda iš dviejų skyrių, jūs turbūt analizavote ir su teisėjais ar su teismo vadovais. Kaip projektuojate arba kaip teismas projektuoja, kaip pasiskirstytų tie sumažėję etatai ar civilinių bylų, ar baudžiamųjų bylų skyriuje, ar čia ateities būtų klausimas, kaip pagal tą statistiką, kuris čia skyrius galėtų sau labiau leisti atsakyti etatų, kuris ne?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Skundų ir išnagrinėtų bylų skaičiaus tendencijos yra panašios abiejuose skyriuose. Bet jeigu žiūrėtume ne tik šiame teisme, bet ir kituose teismuose, manyčiau, kad teismų pirmininkai turėtų turėti laisvesnes galimybes spręsti, kiek teisėjų turėtų dirbti ar nagrinėti bylas viename ar kitame skyriuje. Turėtume palikti tai grynai teismų vidinei diskrecijai, teismų pirmininkų ir kolektyvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajai pranešėjai. Motyvai po pateikimo. Ačiū, galite atsistėsti. Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad reikėtų pritarti Prezidento siūlymui, tačiau norėtūsi iš Prezidento sulaukti galbūt tokių svarbesnių pasiūlymų, reformų teismų sistemoje. Viena iš jų, manau, galėtume padaryti vieną teismą, vis dėlto Aukščiausiasis Teismas turėtų visas bylas nagrinėti, tai būtų pati paskutinė instancija. Kitas atvejis, aš manau, labai bukuoja įstatymas dėl prisiekusiųjų tarėjų dalyvavimo teismų procesuose, irgi galbūt padidintų visuomenės pasitikėjimą teismais, mes sulauktume daugiau teisingumo. Todėl, aš manau, be abejonės, Prezidentas gal dar neįsigilinęs į teismų sistemą, į ten esamas problemas, kad sulauksime tikrai esminių siūlymų, kurie gerintų teisinę sistemą galbūt ne tik teismų reformoje. O šitam pirmam žingsniui, pirmam pasiūlymui siūlau visiems pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Reikalavimas balsuoti. Prašom. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra numatyta. Galime tam pritarti? Pritariame. Siūloma svarstyti gruodžio 17 dieną. Dėkoju.

12.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4214 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4214. Kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį. Prašom. Pateikimas.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, teikiu atsižvelgdamas į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos siūlymą, kad VRK reikia papildyti vienu nariu, nes J. Valčiukienę mes atleidome iš pareigų, ir dabar yra deleguojama G. Vickutė. Papildžius šiuo asmeniu komisiją, komisija būtų visiškai suformuota. Prašom pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam Pirmininkui. Kviečiu kandidatę G. Vickutę. Prašom į tribūną prisistatyti ir atsakyti į Seimo narių klausimus.

G. VICKUTĖ. Laba diena, gerbiama Seimo posėdžio vedėja, gerbiami Seimo nariai. Noriu trumpai prisistatyti. Esu Gražina Vickutė – ekonomistė, turinti aukštąjį universitetinį išsilavinimą. Profesinė patirtis... Dar priminsiu, kad turiu ir mokytojo kvalifikacinę kategoriją. Profesinė patirtis. Kažkaip gyvenimas taip sudėliojo, kad keičiasi mano darbo vietos ir šiek tiek darbas kas dešimtmetį. Dešimt metų esu išdirbusi mokykloje direktoriaus pavaduotoja ir mokytoja. Dar vieną dešimtmetį dirbau Kupiškio rajono savivaldybėje vyriausiąja ekonomiste. Po to gyvenimo aplinkybės susidėliojo taip, kad teko keisti gyvenamąją vietą, ir dabar jau beveik ketveri metai kaip gyvenau ir dirbu Vilniuje. Šiuo metu dirbu Vilniaus automechanikos ir verslo mokykloje vyriausiąja buhalterė. Prieš tai metus dar teko padirbėti viešųjų pirkimų specialiste. Tai būtų tokia trumpa mano profesinė patirtis.

Kalbant apie darbą Rinkimų komisijoje, vėlgi pradėjau nuo mažumos. Pradėjau dirbti kaip pasiūlyta komisijos narė, galiausiai, vakar netgi pagalvojau, suskaičiavau, kad dalyvavau tikrai ne mažiau kaip penkeriuose rinkimuose ir buvau komisijos pirmininke. Manau, puikiai susitvarkiau su savo darbu, nes suprantu, koks tai yra atsakingas darbas, ir pareigas atlikau tinkamai. Jokių skundų ir nusiskundimų mano darbo klausimais nebuvo. Taigi su darbu Rinkimų komisijoje, rinkimų organizavimu, vykdymu esu susipažinusi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia P. Gražulis. P. Gražulio nėra. E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pretendente į Vyriausiąją rinkimų komisiją, iš tikrųjų einant ten reikia turėti ir savo nuomonę. Pas mus Lietuvoje dažnai išskyla, paskui vėl nutyla klausimas dėl balsavimo internetu. Norėčiau sužinoti jūsų nuomonę, ar jūs, jeigu jums, pavyzdžiui, reikėtų priimti sprendimą, pritartumėte tokiam balsavimo būdui ar ne? Ačiū.

G. VICKUTĖ. Ačiū už klausimą. Mano atsakymas būtų toks. Atsižvelgdama į tai, kad šiuo metu technologijos iš tikrųjų tik populiarėja ir tobulėja, ir norėdama, kad mūsų jaunimas kuo daugiau balsuotų, ypač išvykę kitur, aš pritarčiau už tai, kad balsavimas... Aišku, atsižvelgiant į atitinkamas apsaugos priemones... Tai – atitinkamų įstatymų seka, bet pats rezultatas... Aš pritarčiau už balsavimą internetu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama pretendente, du maži klausimėliai. Jūs sakėte, kad jūs pradėjote nuo mažumos. Gal paaiškintumėte, ką reiškia pradėti nuo mažumos?

Antras klausimas. Kodėl jūs pametėte mokyklą? Ar jums ten nepatiko, ar kažkas atsitiko? Jūs prisistatėte taip lyg tarp kitko dar buvotė ir mokytoja, o jūs buvotė ne šiaip sau mokytoja – jūs dešimt metų buvotė direktoriaus pavaduotoja.

G. VICKUTĖ. Ir mokytoja.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip. Ačiū.

G. VICKUTĖ. Ačiū už du klausimėlius. Atsakysiu. Pradėjau nuo mažumos. Galbūt čia jaudulys truputėlį savo daro, ne taip pasakiau. Pradėjau nuo žemiausių pareigų komisijoje, įvardinki-

me taip. Buvau eilinė komisijos narė, teko būti pavaduotoja, sekretore ir galiausiai penkerius rinkimus buvau komisijos pirmininkė. Tai dėl pirmo.

Antras dalykas. Vėlgi susiklostė taip, kadangi mano įgyta kvalifikacija yra ir ekonomisto, ir tuo pačiu suteikta mokytojo kvalifikacija, tai aš pagal savo kvalifikaciją atitinku ir galiu dirbti ir mokykloje mokytoja, pavaduotoja, ir taip pat ekonomiste. Kodėl palikau mokyklą? Susiklosčius aplinkybėms vėlgi, tuo metu... Šiaip esu kilusi iš Kupiškio. Kupiškyje mano didžiausias laiko tarpas ir gyvenimo visi įvykiai vyko. Įsigijus gyvenamąjį būstą pačiame Kupiškio mieste, man tiesiog strategiškai buvo patogiau, kadangi išsilavinimas ekonomisto, aš tiesiog norėjau save išbandyti ir šioje srityje ir nuspręsti, kur man yra galbūt geriau, kur man labiau patinka. Štai todėl. Aš su malonumu galiu ir ten, ir ten padirbėti, bet tiesiog jaunystėje renkamės, kur labiau patinka, kur tinka, kur mes galime, kur daugiau sugebame. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į klausimus visų, norėjusių jūsų paklausti. Galite atsisėsti.

Gerbiamieji kolegos, po pateikimo nebalsuojama. Dabar tik nusprendžiame dėl komitetų. Kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomų nėra numatoma. Su Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininke suderinome, kad rytoj komitetas svarsto. Prašome jūsų pritariti, kad lapkričio 28 dieną galėtume vykdyti tolesnes procedūras. Galime sutarti? Sutariame bendru sutarimu. Dėkoju.

12.12 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 30, 31 straipsnių, II ir III skyrių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1327 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4019(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 10 klausimas – Akcizų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4019(2). Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją V. Rinkevičių. Svarstymas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, komitetas apsvarstė įstatymo projektą Nr. XIIP-4019 ir pritarė projektui. Balsavimo rezultatai: už – 5, susilaikė 5, prieš nėra. Kadangi pirmininkas balsavo už, lėmė pirmininko balsas. Sprendimui pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymus aptarsime po to. Dabar bendroji diskusija. M. Majauskas kviečiamas diskutuoti. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, dar vienas mokestinis klausimas. Pabandyčiau pradėti nuo Vyriausybės argumentų, kurie man atrodo racionalūs, ir tada pereisiu prie siūlomų sprendimų.

Vyriausybė, įvertinusi tai, jog kaitinamojo tabako dalis rinkoje nuosekliai auga, ir suprasdama, kad tai yra kenksminga prekė ir vartoti savaime tikrai nėra sveika, ir taip, kaip yra apmokestinamas tradicinis tabakas, taip turėtų būti apmokestinamas ir kaitinamasis tabakas. Jeigu mes įsivaizduotume, kad visas tradicinis tabakas pakeičiamas kaitinamuoju tabaku ir nesikeičia akcizai, tai valstybės pajamos kristų. Todėl turi būti palaipsniui suvienodinamas akcizas, kuris yra taikomas kaitinamajam tabakui ir tradiciniam tabakui. Taip jo akcizai iš esmės labai smarkiai nesiskirtų. Man atrodo, tai yra racionali pozicija. Šiuo metu IQOS „Heets“ pakelio mažmeninė kaina yra maždaug 3 eurai 40 centų, palyginti su „L&M“, „Winston“, „Glamour“, „Lucky Strike“ – 3 eurai 80 centų. Tai IQOS yra pigesnis, nors tai yra savotiškai prabangos prekė, negu tradicinės cigaretės. Pritaikius siūlomą akcizą, IQOS brangtų maždaug 33 centais ir kainuotų 3 eurus 73 centus. Pritaikius siūlomus akcizus tradiciniam tabakui, „Lucky Strike“, „Winston“ pakelis kainuotų 3 eurus 92 centus. Taigi matome, kad net ir uždėjus papildomus akcizus, kuriuos siūlo Vyriausybė, IQOS būtų pigesnis, nors ir sąlyginai tam tikra prabangos prekė negu tradicinės cigaretės.

Antras dalykas, mes puikiai įsivaizduojame, kad rūko ir vartoja IQOS, tą kaitinamąjį tabaką, vidutines ir galbūt didesnes pajamas gaunantys asmenys, kurie tikrai neskubės važiuoti nusipirkti kontrabandinio produkto ar neskubės į Latviją ar Lenkiją. Todėl čia galimybė ir tikimybė, kad bus išvengta surinkimo tų mokesčių, kuriuos planuoja, yra nedidelė. Tačiau yra vienas didelis bet ir tas bet yra Vyriausybės pažadas. Vyriausybė kiekvienais metais tvirtino planą ir pasakė, kad trejus metus iš eilės mes turėsime nuoseklų akcizo kaitinamajam tabakui didinimą. Ir dabar stauga iš giedro dangaus atėjo siūlymas didinti akcizą 65 %.

Gerbiamieji, kokią mes turime diskusiją su verslu, kaip mes atrodome prieš visuomenę, kai staiga visiškai netikėtai sugalvojame vienos iš daugelio akcizinių prekių akcizus padidinti 65 %. Man atrodo, kad tai nėra racionalus pasiūlymas. Taip, reikia didinti, galbūt 10 %, galbūt 20 %, bet 65 % nėra kol kas jokių argumentų. Todėl aš balsuojant dėl šio akcizo didinimo kviečiu susilaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiu. Kviečiu E. Gentvilą. Ruošiasi K. Glaveckas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, pradėsiu nuo to, kuo baigė M. Majauskas. Jis sako, čia Vyriausybės patvirtintas akcizo didinimo planas, tai yra Seimo 2018 m. birželio 28 d. patvirtintas akcizo didinimo planas. Ir visa dinamika buvo tokia: 2017 metais, atsiradus naujam Seimui, naujai politinei daugumai, ji apsisprendė, kad ankstesnis akcizų didinimo planas yra netinkamas, čia dar galima suprasti, ir 2017 metais nustatė kitokį akcizo didinimo planą. Tačiau 2018 metais, matyt, apetitas auga bevalgant, savo pačių išpareigojimą verslui, planą verslui, prie kurio verslas bandė prisitaikyti, nutarė pakeisti nauju akcizo didinimo planu trejiems metams – nuo 2018 iki 2021 metų. Šiomet tas apetitas išaugo dar labiau ir jau 2019 metų pabaigoje dar kartą keičiama tai, ką Seimas yra priėmęs 2018 metų viduryje, praėjus tik metams ir penkiems mėnesiams.

Jeigu žiūrėtume tą akcizų didinimo planą, kurį Seimas parodė rinkai ir priėmė sau kaip išpareigojimą, tai buvo numatyta nuosekliai auginti akcizus cigaretėms 5,5–6,5 % kasmet, rūkomajam tabakui, kaitinamajam tabakui – 14–14,6 %, ir štai dabar atsiranda iniciatyva, nepaisant to priimtą plano, priimtą išpareigojimo, kaitinamajam tabakui uždėti 65 % didėjančią akciją. Klausykite, jeigu jūs norite, kad jumis tikėtų žmonės, verslas, tai laikykitės savo išpareigojimų, kuriuos priėmėte 2018 metų viduryje. Dabar jūs nebesilaikote, bent jau dėl kaitinamojo tabako, ir laužote tuos savo išpareigojimus. Aš suprantu, kad jums gali nepatikti kaitinamasis tabakas kaip alternatyva, kuri, sakoma, yra sveikesnė už tą tradicinį rūkomąjį tabaką, už paprastas cigaretes. Aš pats esu tas tradicionalistas, sakyčiau, ortodoksas, prie kaitinamojo tabako neperėjau ir negaliu komentuoti, geresnis jis ar blogesnis.

Bet kalbama ne apie tai, kalbama apie Seimą, kaip įstatymų leidėją, kuris priima išpareigojimus, priima planus trejiems metams į priekį, praėjus pusantrų metų, laužo šiuos savo išpareigojimus. Tai man sunku suprasti, kaip galima tikėtis tautos palaikymo, nekrentančių reitingų štai tokioje situacijoje. Aš tikrai puikiai suprantu, kad niekas čia nenumirs dėl to pabrangusio tabako, greičiau numirs dėl to, kad rūko apskritai, tačiau žiūrėkime į save kaip į įstatymų leidėją. Mes elgiamės visiškai nesolidžiai, paėmę vieną segmentą iš akcizų didinimo plano ir dėdami didžiulį šuolį į viršų. Nei nuoseklumo, nei išpareigojimų laikymosi, galų gale nei logikos, jeigu teisūs yra tie, kurie sako, kad kaitinamojo tabako rūkymas, tai yra IQOS produkto vartojimas, yra sveikesnis. Aš, beje, tikiu, kad jis, ko gero, yra sveikesnis, nes mažesnė temperatūra, išskiria mažiau dervų ir tai turėtų būti sveikiau tiek rūkančiajam, tiek aplinkiniams. Tai net ir šiuo požiūriu nelogiška tą galimai sveikesnį produktą labai pabranginti, lyginant su kitais, kaip aš sakau, tradiciniais tabako gaminiais. Galvokite, ką darome.

Aš siūlau nepritarti šiam projektui, nebent būtų pritarta kolegų liberalų pasiūlymui kaitinamajam tabakui didinti akciją tiek, kiek yra numatyta 2018 metų birželio mėnesio akcizų didinimo plane. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu K. Glavecką.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, prieš tai kalbėjo kategoriškai prieš rūkymą nusiteikęs žmogus, niekada neturėjęs nei cigaretės, nei pypkės, nei kokio nors kito *brudo* burnoje. Kadangi aš esu turėjęs, tai pasakysiu, kad bandymas kovoti su rūkymu didinant akcizus yra pats kvailiausias būdas.

Žinome, kad Lietuva nėra kokia nors atskira Indonezijos arba Didžiojo vandenyno pietinės dalies valstybė, kur aplink yra 5 tūkst. kilometrų jūros, ir rykliai nenešioja tabako, o turime Lenkiją, Baltarusiją, Latviją ir kitus, todėl natūralu, kad ten visuomet bus pasiūla parduoti mums nelegalių cigarečių. Kai pelno norma siekia 150 %, galite visą sieną pastatyti kaip tarp Meksikos ir Amerikos, vis tiek prakas, ras tunelį, su balionais perveš ir taip toliau.

Todėl Vyriausybės laužymas to plano, kuriame yra suinteresuotos ir tos kompanijos, kurios gamina tabaką, nes jos bijo juodos konkurencijos ir pačios padeda gaudyti, tai jų apgavimas arba

pasakymas, kad dabar bus kitaip, jūs dabar daugiau mokėsite ir taip toliau, yra ne kas kita kaip signalas visoms šitoms nelegalioms kontrabandinėms kompanijoms ir firmoms vežti tabaką.

Paskutinis pavyzdys yra Kena. Kaip žinote, Kenoje yra pasienio punktas, per kurį daug vežama, sunkvežimiai eina ir taip toliau. Ten yra penkerių ar šešerių metų rentgeno aparatas, kuris sugedo jau metai, ir per tą sieną važiuoja mašinos, kurių kas penkta ar šešta veža kontrabandą. Kontrabandininkai yra patyrę žmonės, gerai organizuota logistika, iš penkių arba iš dešimties vieną mašiną atiduoda pagauti, o visas kitas praleidžia. Arba atvirkščiai.

Tai šia prasme mūsų tas koregavimas, akcizo didinimas yra neprotingas.

Dėl akcizų atskiriems produktams. Iš tikro žiūrint, kas yra pateikta projekte, išeina, kad cigaretės rūkyti, palyginti su pypke, su tuo skystu, nežinau, kaip čia, Mykolas labai gerai žino jų pavadinimus, tai nuodingesnis ar ne nuodingesnis... Šia prasme būtų logiška, kad bent jau vieno das tarifas būtų tiems nuodams, kuriais žmonės nuodijasi.

Bet noriu pasakyti, kad iš principo pats priėjimas, kurį mes čia debatais pavertėme, yra neprotingas. Aš žinau, kad ateityje mūsų laukia dar vienas sunkus klausimas – kanapių legalizavimo ir kanapių rūkymo klausimas, kas bus, akivaizdu, kaip kitose šalyse, tai situacija darosi dar labiau įtempta ir visiškai nejuokinga. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju kalbėjusiems. Kviečiu komiteto pranešėją V. Rinkevičių. Aptarsime pasiūlymus ir pagal Statuto 118 straipsnį pagal didėjimo tvarką pradėkime nuo S. Gentvilo ir K. Glavecko pasiūlymo kaitinamojo tabako produktams taikyti 68,6 euro. Kuris kolega? Simonas, taip? Simonas pateikia pasiūlymą.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, ką tik bendraautoris K. Glaveckas išaiškino makroekonominis dalykus visos šios rinkos. Bet žiūrint mikroekonomiškai ir į ką įstatymas orientuotas, tai yra į vieną produktą, kurį Lietuvoje gamina vienintelis fabrikas ir yra vienintelis platintojas. Tokie įstatymai iš Vyriausybės neturėtų būti iš tikrųjų išeinantys, keičiantys iš esmės mokesstinę aplinką *ad hoc*, ir kadangi buvo numatyta kita trajektorija, mes siūlome gražinti akcizų tarifą į pradinę padėtį. O šiaip, kas septinta Lietuvoje surūkoma cigaretė iš esmės yra pagaminta Gardino tabako fabrike, kas penkta cigaretė yra neakcizinė. Kiekvienas įstatymas turėtų būti pasvertas, kokią įtaką jis sudarys šešėlinei rinkai. Šis įstatymas nėra niekaip pasvertas, ir akivaizdu, kad passkatos kontrabandai didės, ypač Finansų ministerijai nesuvokiant, kad reikia finansuoti Muitinės departamento investicijas į Kenos muitinės centrą, apie ką kolega Kęstutis kalbėjo. Jeigu Finansų ministerija viena ranka kelia tarifus, o kita ranka neinvestuoja į muitinę, tai pasekmės gana aiškios. Kviečiame iš tikrųjų nedidinti ir palikti esamą tarifą pagal numatytą trajektoriją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Argumentai – kaitinamojo tabako akcizas yra gerokai mažesnis negu cigarečių, dabar apie penkis kartus, priėmus šį iniciatorių siūlymą vis tiek būtų 3,1 karto mažesnis už cigarečių. Taigi šiuo atveju tikrai nėra galimybės atsirasti didesniai šešėliui. Jeigu mes didintume cigarečių akcizą, tikrai dar padidintume šešėlį, o būtent kaitinamojo tabako akcizą didindami, tokios tikimybės, kad šešėlis didėtų, dar nematome. Todėl pritariame iniciatorių teiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už S. Gentvilo ir K. Glavecko pasiūlymą kalbės A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Na, iš tikrųjų kviečiu pritari pasiūlymui ir laikytis to plano, to akcizų didinimo plano, kurį pats Seimas ir buvo patvirtinęs, tokį reguliavimą buvo sukūrę. Tokio reguliavimo tikėjosi verslas, nes mes vis dėlto norime sukurti tam tikrą, na, prognozuojamą tikriausiai verslo aplinką.

Yra dar pora svarbių argumentų. Iš tiesų Lietuvoje kaitinamojo tabako pakelis dabar kainuoja apie 3 eurus 40 centų, patvirtinus tokį akcizą kainuotų virš 3 eurų 70 centų. Štai Baltarusijoje kaitinamojo tabako pakelis kainuoja šiek tiek daugiau nei euras, tai yra tikrai didelis skirtumas, Lenkijoje brangesnis negu Baltarusijoje, bet vėlgi daug pigesnis, negu bus Lietuvoje. Akcizo didinimas 65 %, ko gero, yra dar neregėta akcizų didinimo proporcija, ir, matyt, reikėtų labai gerai pagalvoti, ar prasminga vis dėlto likus mėnesiui iki Naujųjų metų imtis tokios reformos.

Paskutinis argumentas, į kurį vis dėlto siūlyčiau įsiklausyti, jog gana konservatyvi Jungtinių Valstijų agentūra *Food and Drug Administration* yra pripažinusi, kad IQOS kaitinamasis tabakas

yra mažiau kenksmingas, išskiria mažiau toksinų negu tradicinės cigaretės. Mes dabar drastiškiau didiname akcizą mažiau kenksmingam produktui ir, matyt, žalos mažinimo argumentas turėtų būti pagrindinis mums apsisprendžiant. Kviečiu palaikyti kolegų pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, jeigu pritartume šiam pasiūlymui, tai prarastume apie 6 mln. pajamų. Todėl siūlau tikrai nepritariu šiam pasiūlymui ir atsiminti, kad neseniai balsavome dėl kitų, kur reikia pajamų. Tai nepadarykime taip, kad dėl pajamų balsuosime prieš, o dėl išlaidų balsuosime už. Nepritarkime šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame už Seimo narių S. Gentvilo ir K. Glavecko pasiūlymą. Motyvai visi išsakyti.

Balsavo 95 Seimo nariai: už pasiūlymą – 34, prieš – 24, susilaikė 37. Pasiūlymui nepritariu.

Kitą pasiūlymą teikia Seimo narys R. Žemaitaitis. Gerbiamas Remigijau, prašom pristatyti.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tiesiog pamėginsiu tą dūmų uždangą gal prasklaidyti, nes nesu rūkantis ir gyvenime nerūkiu, bet gal gyvenime ir pradėsiu kada nors. Bet tiesiog aš jums skaičius pamėginsiu pateikti. Skaičiai yra stulbinantys. Kažkada 2008–2009 metais, kai buvo A. Kubiliaus Vyriausybė, beatodairiškai, neatšakingai padidino akcizus. Tuo metu Kaliningrado srityje vietoj vieno buvusio cigarečių gaminių fabrikas atsirado keturi. Pajamos vietoj 10 mln. tuo metu dolerių pasiekė 300 mln. Tokia pati situacija susiformavo Baltarusijoje, tik Baltarusijoje siekė apie 1 mlrd. gaunamų pajamų. Bet dabar mes kalbame apie kaitinamąjį tabaką. Man keista klausytis Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko tokio samprotavimo tarsi man rodytų, kad žmogus nedirbęs privačiame sektoriuje, nors turi ir ūkį, ir supranta, kas tai yra, kad matematikoje kartais 2+2 nebūna 4, kartais 2+2 gali būti 0. Stovi V. Rinkevičius, kuris puikiai žino ir gyvena toje pasienio teritorijoje. Aš jums galiu šiandien suskaičiuoti. Kur jūs planuojate gauti 6 mln. papildomų pajamų, tai bus minus... Tiksliau, Lenkija gaus 1,5 mln., Latvija gaus 0,7 mln., Baltarusija nuo 0,8 iki 1 mln. Tiek jie gaus iš to jūsų planuojamo padidinti 6 %. Todėl aš siūlau nedidinti drastiškai akcizo. Viso labo siūlau didinti akcizą tikrai iki 90,3 euro, tai yra nuo jūsų siūlomų 113 mažinti iki 90 tam, kad mes sumažintume kaimyninėse valstybėse galimas pajamas, kurių gaus jauni žmonės pirkdami būtent tą kaitinamąjį tabaką. Tiesiog aš siūlau atkreipti dėmesį į tai ir bent jau pusę metų pagyventi su tuo sumažintu tarifu, kad matytume tikrus skaičius, nes netekimas biudžete bus milžiniškas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui, nes pritarė iniciatorių teiktam projektui. Kiek mums pateikė informacijos Finansų ministerija, Baltarusija tokių produktų negamina, todėl tikėtis, kad iš ten padidėtų kontrabanda, nėra jokios galimybės. Šiaip tas produktas yra patentuotas ir kad jį pradėtų čia aplinkui visi gaminti, kol kas bent artimiausiais metais, man atrodo, taip pat nėra tokios grėsmės. Taigi pritariame įstatymo iniciatorių projektui, o šiai projekto pataisai nepritariame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą kalba J. Razma. Prašau. Ačiū pranešėjui.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, manau, galėtume pritariu bent šiam kompromisiniu Remigijaus pasiūlymui. Tikrai turėkime omeny, kad gretimose rinkose, kur yra ir laisvos sienos, turiu omeny Lenkiją, Latviją, akcizai kaitinamajam tabakui yra gerokai mažesni. Kadangi tai nėra kokia nors didelė prekė, sunki, stambi, tikrai bus nesunku sukurti į čia atvežimo srautus. Iš to planuojamo didelio akcizo prieaugio taip drastiškai padidinus akcizą mes kaip tik kad tik neturėtume minuso. Aš manau, kad tokiais atvejais sprendžiant akcizų klausimą vis dėlto reikia žiūrėti, kokie akcizo dydžiai yra gretimose Europos Sąjungos šalyse narėse. Šiuo atveju tiesiog, man atrodo, buvo pasielgta labai skubotai nevertinant pasekmių, todėl siūlau pritariu bent šiai pataisai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Užsirašiau prieš, tačiau esu labai dviprasmeje situacijoje. Viena vertus, kolegos pasiūlymas numato mažesnę akcizo augimą, negu numato šitas bazinis projektas. Mano požiūriu gerai. Šituo požiūriu ir V. Ažuolas nebeturėtų argumentų, kad mažės įplaukos į biudžetą. Jos didės, tačiau ne tiek, kiek jūs suplanavote.

Tačiau, kita vertus, ką pateikė R. Žemaitaitis, tai irgi keičia mano minėtą Seimo patvirtintą akcizo didinimo planą trejiems metams. Jis viršija tame plane numatytą augimą 14,5 %. Jeigu, kaip numatyta plane, 14,5 % būtų didinama, tai turėtų būti akcizas 78,5. Dabar gi ponas R. Žemaitaitis siūlo akcizo dydį 90, o tai dvigubai viršija mūsų Seimo trejų metų plane priimtą išsipareigojimą. Tiesiog atkreipiu dėmesį į tą netolygumą, kad vis tiek viršijamas išsipareigojimas, bet vienu požiūriu tai jau yra geriau negu baziniame projekte numatytas didinimas 65 %.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytas nuomones. Balsuojame už R. Žemaitaičio pasiūlymą.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 44, prieš – 18, susilaikė 37. Pasiūlymui nepritarta.

Gerbiami kolegos, pasiūlymai aptarti. Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo už – A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų kolegos daug kalbėjo apie tai, ar akcizas teisingas dydis, ar ne, ir kolega K. Glaveckas minėjo, kad tai yra pats kvailiausias būdas kovoti su rūkymu. Deja, bet Pasaulio sveikatos organizacija mano visiškai kitaip, mano, kad akcizai yra pats efektyviausias būdas mažinti tabako vartojimą. Dėl to yra labai daug ir mokslinių tyrimų padaryta. Be to, tokiu būdu gaunama dvejopa nauda – tai ir didesnės įplaukos į biudžetą, ir mažesnis vartojimas. Išlošia iš esmės abi pusės.

Dabar ar tas didėjimas yra geras, per didelis ar per mažas? Iš tiesų Lietuvoje akcizai kyla tabakui per mažai, nes gyventojų pajamos kyla ženkliai greičiau. Iš esmės, jeigu suskaičiuotume, pamatytume, kad ta santykinė kaina kažin ar tikrai ne mažėja, tai yra tai, ką gyventojas gali įpirkti už savo disponuojamas pajamas.

Dėl kompanijų intereso mažinti kontrabandą irgi turėčiau nuvilti. Pasaulyje yra pateiktas ne vienas įrodymas, kad kompanijos pačios prisidėjo prie kontrabandos organizavimo, nes joms, tiesą sakant, neįdomu, kur ir kaip yra parduodama, svarbu, kad nepavagia iš jų sandėlio, svarbu, kad pardavimai augtų.

Dėl nuomonės, kad tai yra mažiau ar labiau pavojinga, ar kenksminga sveikatai, aš tik priminsiu kolegoms, tą patį girdėjome ir apie garinimus, ir apie elektronines cigaretes. Ir tie argumentai subliūško tada, kai pasipylė mirtys, nors mokslininkai ir tada sakė, kad bus problemų. Tai nesiklausėme, negirdėjome, laukėme, kol mirė žmonės, dabar jau priimame sprendimus Seime.

Nedarykime tos pačios klaidos, nes nėra jokių sveikatos įrodymų. Emisijų mažesni skaičiai neįrodo mažesnės žalos sveikatai. Iš tikrųjų tai yra ne sveikatos įrodymai. Lietuvoje tai yra vienas iš agresyviausiai diegiamų produktų, todėl, manau, logiška yra jam didinti akcizą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, pradžioje apie procedūras, o po to apie argumentus.

Noriu atkreipti dėmesį, kad jeigu mes nepritarsime šiam siūlymui, tai akcizai vis tiek didės, tačiau didės pagal patvirtintą trimetį planą. Jeigu mes nepritarsime, nebus taip, kad Vyriausybė, valstybė negaus pajamų. Ne, jeigu mes atmetame šitą pateiktą siūlymą, akcizai kaitinamam tabakui didėtų pagal tai, kaip buvo patvirtinta šito Seimo pagal sutartą trimetį planą – jie didėtų. Didinti juos reikia, didinti reikia, nes mes matome, kad ta rinka iš tiesų plečiasi labai sparčiai. 2017 metais kaitinamasis tabakas sudarė vos 0,4 % rinkos, 2018 metais – 2,4 %, 2019 metais – jau 6,5 % visos tabako produktų rinkos, ir tai yra daugiau negu cigarai ir cigarilės kartu sudėjus, tai yra 4,7 %, kuriuos dabar jie užima.

Mes matome, kad tradicinį tabaką keičia nauji produktai ir tie nauji produktai ilgainiui turėtų būti apmokestinami lygiai taip pat kaip ir tradicinis tabakas, kad valstybė surinktų reikiamas pajamas.

Šiuo metu kaitinamasis tabakas santykinai yra apmokestinamas mažiau, net ir pridėjus papildomus mokesčius, jis vis dar liktų apmokestinamas mažiau negu tradicinis tabakas ir tradicinės cigaretės. Taigi didinti akcizą iš tiesų reikia, tačiau aš nerandu jokių argumentų, kodėl jį stai ga reikia didinti 65 %, atitraukiant nuo to plano, kurį buvo patvirtinusi ši valdančioji dauguma, šis Seimas ir Vyriausybė. Todėl aš kviečiu nepritarti ir tiesiog palikti galioti tą planą, kuris dabar yra, pagal kurį akcizas kaitinamam tabakui didėtų lygiai tiek pat, kaip ir apdorotam tabakui, kaip cigarilėms...

PIRMININKĖ. Dėkoju.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). ...14 %. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame po svarstymo, išgirdome visus argumentus už įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4019(2).

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 61, prieš – 15, susilaikė 21. Pritarta po svarstymo. Dėkoju.

12.41 val.

Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4021 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Žemės mokesčio įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4021. A. Palionis, Biudžeto ir finansų komitetas. Ar yra kitas pranešėjas? Gal V. Rinkevičius? V. Ažuolas. Prašom. Komiteto išvada po svarstymo.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Biudžeto ir finansų komiteto nuomonė yra atmesti iniciatorių pateiktą Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymą. Pagrindiniai argumentai: žemės mokesčio dydžius kiekviena savivaldybės nustato atskirai, tai yra jų teisė, šiandien savivaldybės jau yra nusistačiusios savo ribose esančio žemės mokesčio dydį, ir tai būtų papildomas nustatyto dydžio didinimas, neatsižvelgiant į savivaldybes, kokį yra nustačiusios mokesčių. Ir dar vienas iš argumentų – kad šis mokesčio didinimas paliestų 600 tūkst. gyventojų, iš kurių daugelis yra iki 10 hektarų turinčių asmenų. Tai mes paliesume būtent socialiai pačią jautriausią dalį žmonių.

PIRMININKĖ. Už pasiūlymą atmesti – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerai, kad komitete buvo atsikvošėta, o taip tik belieka stebėtis, kaip tokie projektai ateina iš Valstiečių ir žaliųjų Vyriausybės, rodos, kas jau kas, o ši valdančioji politinė jėga, tarp kurios narių yra nemažai ūkininkų, turėtų matyti, kokia nelengva yra žemės ūkio situacija, kai dėl nepalankių sąlygų krenta produkcijos apimtis, kai mūsų tiesioginių išmokų artėjimas, lyginant su senesnėmis Europos šalimis, yra tik tolimes mirażas, kai nyksta pieno ūkiai. Čia galima tęsti ir tęsti. Ir sugalvok tu man, kad reikia daugiau apmokestinti žemę tokiomis aplinkybėmis ir dar tai padaryti staiga – tuo metu, kai savivaldybės yra patvirtinusios tarifus, padidinti koeficientą ir taip padidinti žemės mokesčių.

Dabar, bent jau šioje stadijoje, tikrai balsuokime už atmetimą, kad tai liktų kaip kažkoks nesusipratimas. Nors vis dėlto išlieka tas klausimas, kodėl tokie projektai atsiranda.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti prieš nėra. Galime bendru sutarimu? Balsuojame. Gerbiami kolegos, balsuojame už Vyriausybės teiktą Žemės mokesčio įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, už išvadą atmesti. Taip, už komiteto išvadą, taip ir norėjau įvardinti. Balsuojantys už išvadą atmesti balsuoja už, pritariantys – balsuoja už.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 90, prieš – 3, susilaikė 3. Įstatymo projektas atmestas.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos valstiečiai, tai, kad jūs kovojate su savo Vyriausybės projektais, jau nieko nestebina. Tai, kad jūs važiuojate savo traktoriais per Statutą, jau nieko nestebina. Bet tai, kad Biudžeto ir finansų komitetas nesupažindina komiteto narių su komiteto gautu dokumentu, jau šiek tiek stebina. Todėl aš kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją, nes 19 dieną buvo adresuotas raštas Biudžeto ir finansų komitetui, pabrėžiu, komitetui, ne pirmininkui, ir Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas ne vien tik sekretoriatui neleido to pristatyti komiteto nariams, pats nepristatė to dokumento klausimo svarstant. Todėl aš kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją, ar vadovaujant Biudžeto ir finansų komitetui nebuvo pažeistos Statuto 52 straipsnio 1 ir 3 dalys ir ar komiteto pirmininkas nepiktnaudžiauja savo pareigomis selektyviai pateikdamas informaciją kitiems komiteto nariams? Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi klausimai, prašymai – Etikos ir procedūrų komisijai. Prašom registruoti raštiškai ir kreiptis, jei manote, kad tai tikslinga. Politika – politika, o darbas toliau.

Klausimas 1-12... Valiau Ažuolai, norite replikuoti? Prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Labai trumpa replika. Kadangi buvo kreipiamasi į komitetą, bet asmeniškai į mane, kad aš su V. Rinkevičiumi atsisakyčiau balsavimo, tai mes, kaip Seimo nariai, patys

priėmėme sprendimą, ką daryti. Nebuvo kreipiamasi, kad visi komiteto nariai atsisakytų balsavimo. Į du komiteto narius. Mes abu žinome, ir dėl ko kreipėsi. O jeigu kyla neaiškumų, gali kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją.

PIRMININKĖ. Taip, neaiškumus išsiaiškinsime. Dirbame toliau. (*Balsas salėje*) Ar galime dirbti toliau?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Labai trumpai.

PIRMININKĖ. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš labai trumpai. Tik kreipiuosi į komiteto pirmininką ir prašau patikrinti informaciją, ar buvo kreiptasi į komiteto pirmininką, ar į komitetą, nes yra skirtumas. Ir jeigu vis dėlto buvo kreiptasi į komitetą, gerbiamas pirmininke, man atrodo, labai svarbu komiteto narius supažindinti.

PIRMININKĖ. Išsiaiškinsime. Dirbame toliau.

12.46 val.

Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3851(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-12 kausimas – Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. V. Rinkevičius, Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Komitetas apsvarstė įstatymo projektą Nr. XIII-3851 ir bendru sutarimu pritarė projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu papildomo komiteto, Aplinkos apsaugos komiteto, pranešėją S. Gentvilą. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas bendru sutarimu pritarė sprendimui siūlyti pagrindiniam komitetui, Biudžeto ir finansų komitetui, pritarti įstatymo projektui ir tobulinti jį pagal gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas bei mūsų komiteto siūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Vėlgi kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją V. Rinkevičių. Dėl 1 straipsnio Seimo nario B. Bradausko pasiūlymas. B. Bradauskas per šoninį mikrofoną. Ar iš savo darbo vietos? Prašome. B. Bradauskas. Jūsų pasiūlymas. Prašom.

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Dėkoju, pirmininke. Mano pasiūlymo esmė labai menka. Kadangi Teisės departamento pastaba buvo netaikyti konkretaus straipsnio Administracinių nusižengimų kodekse, nes pasikeitus kodekso straipsniui tada reikėtų ir tą įstatymą keisti. Tiesiog išbraukti pavadinime 187 straipsnį ir pasakyti, kad taikoma Administracinių... kodekso nustatyta tvarka. Tai tik toks pasiūlymas. Bet kadangi aš esu Lietuvos Respublikos medžiotojų ir žvejų draugijos garbės pirmininkas, o čia yra susiję klausimai ir su gyvūnija, aš nusišalinu nuo šio klausimo svarstymo ir priėmimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Buvo siūloma tarifą didinti dešimt kartų, jei yra be leidimo išgauti gamtos ištekliai. Komiteto siūlymas yra penki. Ir dėl Administracinių nusižengimų kodekso taikymo čia yra 6 straipsnis, o tai yra aptariama 7 straipsnyje. Komitetas nutarė, kad ne 6 straipsnyje, o perkelti šias nuostatas į šio įstatymo 7 straipsnį.

V. PRANCKIETIS. Dėkoju. Argumentai. Niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl Seimo nario B. Bradausko pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 11, prieš – 18, susilaikė 49.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių A. Šimo ir P. Nevulio. Kuris pristatote? P. Nevulis. Gerbiami kolegos, apsispręskite, kuris pristatote.

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Mes atsiimame.

PIRMININKĖ. Pasiūlymą atsiima. Komitetas nepritarė.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Nepritarė.

PIRMININKĖ. Pasiūlymas atsiimtas. Seimo narių A. Salamakino, V. Rinkevičiaus, P. Nevulio, J. Varžgalio ir S. Gentvilo pasiūlymas.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Iš dalies pritarti.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė iš dalies. Ar kolegos sutinka? Sutinka. A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*) Taip, sutinkame iš dalies.

PIRMININKĖ. Sutinka. Dėkojame. Ir mes galime sutikti, sutinka ir Seimas. Aplinkos apsaugos komiteto buvo pasiūlymas ir komitetas pritarė iš dalies.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Taip, komitetas iš dalies pritarė dėl Administracinių teisės pažeidimų kodekso. Čia būtent buvo siūlymas dėl 6 straipsnio, o komitetas pasiūlė perkelti į 7 straipsnį, kadangi būtent 7 straipsnyje tai yra aptariama. Iš esmės yra kaip ir pritarė, tik perkelta iš 6 į 7 straipsnį... tos nuostatos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetas teigia, kad sutinka iš dalies...

S. GENTVILAS (*LSF*). Kompromisinis variantas, siūlyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų nėra gauta. Motyvai dėl viso įstatymo projekto. V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, siūlau palaikyti šį įstatymo projektą, kadangi jis suvartoja tam tikrus neaiškumus. Kaip dabar girdime ir spaudoje, ir visur kitur, ypač mažos gyvenvietės, kurios turi iš senų laikų turimus vandens tiekimo gręžinius, naudoja vandenį. Dabar dažnai atsitinka taip, kad atvyksta inspektoriai ir išrašo jiems dešimttūkstantines baudas, nes yra skaičiuojama atgaline data galimai išleistas vandens kiekis. O tie žmonės iš tikrųjų nėra kalti, kad iki šiol nei inspektoriai per daug tikrino, nei per daug žiūrėjo, o jie papuola į tokio įstatymo spąstus, nes šiuo metu yra priimtas Vandens išteklių įstatymas, kuris numato labai griežtas sankcijas. Tai mes jiems duodame metus laiko susitvarkyti reikiamus dokumentus, visa kita ir žmonės nepapuls į tokią situaciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Saudargas mano kitaip, motyvai prieš.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Aš iš esmės nebūčiau prieš projektą, tačiau komitete vyko gana didelė diskusija, ypač dėl baudų už nedeklaruotą arba tiesiog laiku nedeklaruotą išgautą kiekį. Turbūt nusikaltimai skiriasi, ar aš be leidimo išgaunu, ar aš viršiju, ar aš tiesiog laiku nespėju deklaruoti. Ir čia komitetas manė, kad reikia daryti tam tikrą gradaciją tų baudų ir baudų už tokią veiklą. Tačiau nežinau... Į ką aš norėčiau atkreipti dėmesį gerbiamų kolegų, ir turbūt reikės pagrindiniam komitetui taisyti, kad redakcija, kaip yra dabar... Aš tiesiog perskaitysiu, 2 punktas: už be leidimo išgautą, už be leidimo išgautą arba viršijus leidime nurodytą leidžiamą išgauti gamtos išteklių kiekį didesnis mokesčio tarifas dauginamas iš koeficiento 5, tačiau toliau yra, kad už laikantis leidimo sąlygų išgautą, tačiau nedeklaruotą, vėl mes baudžiame dauginami iš koeficiento 5. Ar tikrai tokia buvo mūsų logika ir ar tikrai būtent taip reikėtų daryti? Aš manau, priėmimo stadijoje reikėtų dar tikrai atidžiai pasižiūrėti galutinę redakciją, ar čia neįvyko klaida, ar tikrai taip norėjome parašyti. Arba čia tiesiog aš blogai interpretuoju, bet ir kiti kolegos aplinkui mano, kad čia reikėtų šiek tiek pakoreguoti tekstą. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo projekto po svarstymo.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 5. Po svarstymo pritarė.

Replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Iš tikro turiu prisipažinti, kad tik paskutiniu metu pradėjau gilintis į šią įstatymo projektą. Kai išgirdau gerbiamojo V. Ažuolo kalbėjimą apie gyvenvietes, negalėjau nereaguoti. Iš esmės šitas įstatymas skirtas verslo subjektams, kurie naudoja gėlą vandenį, ir dabar atsirado problemų, kaip susimokėti baudas. Dabar mes kalbėjome apie mokesčių didinimą vieniems ir kitiems verslo subjektams, o čia akivaizdžiai klojama pagalvė kitiems verslo subjektams, kurie dabar turi stogą Seime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar būtina replikuoti? Būtina. Gerbiamas S. Gentvilas. Prašau, Simonai.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Povilai, nebūkime paranojiški. Čia labai elementarus pavyzdys. Grįžote iš medžioklės, pamiršote deklaruoti nušautą gyvūną – mokestis didinamas dešimt kartų. Jūs pagal leidimą turimą kiekį vandens išgavote, pamiršote deklaruoti – dauginama iš dešimties. Taip neturėtų valstybėje būti. Ar verslo subjektai, ar fiziniai asmenys, bet už pavėlavimą negali mokesstinis tarifas didėti dešimt kartų, nepaisant to, kad nepadarei nusikaltimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

12.57 val.

Vidaus tarnybos statuto 39, 53, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4031(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Vidaus tarnybos statuto tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4031(2). Pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė perskaitys komiteto išvadą. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, lapkričio 20 dieną svarstėme Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projektą. Išanalizavome Teisės departamento pastabas ir pritarėme bendru sutarimu 9 balsais už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Butkevičių, Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją. Šis komitetas buvo papildomas komitetas.

A. BUTKEVIČIUS (LGF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir pasiūlė pagrindiniam Teisės ir teisėtvarkos komitetui projektą tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė. Galutinė komiteto išvada – pritari bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėja – gerbiamoji M. Navickienė. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas lapkričio 5 dieną svarstė šį klausimą ir pritarė įstatymo projektui, siūlo pagrindiniam komitetui projektą tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: 10 – už, nebuvo nei susilaikiusių, nei balsavusių prieš.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, matau, kad rytinio posėdžio laikas baigiasi. Ar galime pratęsti, kol baigsime šio klausimo svarstymą? (*Balsai salėje*) Šio klausimo svarstymą, o likusius du darbotvarkės 1-14 ir 1-15 klausimus siūlyčiau perkelti į vakarinį posėdį prieš 2-13 klausimą. Po priėmimų. Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*)

Balsuojame, kad pratęstume iki Vidaus tarnybos statuto svarstymo pabaigos. Liko du pasiakymai, nori dalyvauti diskusijoje. Pasiūlymų nėra ir galėtume tada balsuoti dėl pritarimo po svarstymo. Kolegos tikriausiai kalbėtų trumpai ir dalykiškai. (*Balsai salėje*)

Balsavo 70: už tai, kad pratęstume, – 60, prieš – 5, susilaikė 5.

Kviečiu A. Papirtienę diskutuoti. Ruošiasi R. Tamašunienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, svarstomi Vidaus tarnybos statuto straipsnių ir priedo pakeitimai neabejotinai reikalingi vidaus tarnybos pareigūnams. Aš apie visą įstatymo pakeitimo projektą nekalbėsiu, norėčiau pakalbėti tikrai apie 61 straipsnio 3 dalies pakeitimą.

Ši dalis susijusi su kolektyvinių sutarčių rūšimis ir tos sutartys gali būti taikomos statutinams pareigūnams. Dabar galiojančiame Vidaus tarnybos statute, kaip specialiajame įstatyme, nėra įrašyta tokios kolektyvinės sutarties rūšies kaip Nacionalinė kolektyvinė sutartis, todėl, pavyzdžiui, Policijos departamentas abejoja, ar Nacionalinė kolektyvinė sutartis gali būti taikoma vidaus tarnybos pareigūnams, nors bendroji norma, Darbo kodeksas apibrėžia visas kolektyvinių sutarčių rūšis. Todėl tai, kad dabartiniame pakeitime, tai yra 61 straipsnio 3 dalyje, atsiranda nuostata, cituoju: „Pareigūnams taikoma profesinių sąjungų (susivienijimo, federacijos, centro ir kt.), atstovaujančių valstybės tarnautojams, ir Vyriausybės sudaryta nacionalinė kolektyvinė sutartis, kurioje nustatomos Lietuvos valstybės tarnautojų darbo užmokesčio, tarnybos (darbo), poilsio laiko ir kitos socialinės ir ekonominės sąlygos.“ Todėl galime tikrai pasidžiaugti Vyriausybės, konkrečiai Vidaus reikalų ministerijos, pateiktu pakeitimu, kur jie įrašo tokią kolektyvinės sutarties rūšį kaip nacionalinė kolektyvinė sutartis. Ir ačiū už tai Teisės ir teisėtvarkos komitetui, kuris šiai nuostatai, įrašytai Nacionalinės kolektyvinės sutarties rūšiai, pritaria.

Tai yra labai didelis dabar jau svarstomo įstatymo projekto privalumas, nes rodo Lietuvos dirbantiesiems ir valstybei tarnaujantiems žmonėms, jog mes einame socialinio dialogo stiprinimo kryptimi. Tai yra labai sveikintina, tačiau iki visaverčio socialinio dialogo vidaus tarnyboje,

tame pačiame Policijos departamente, dar trūksta pasitikėjimo kultūros, dar trūksta pasitikėjimo paprastais pareigūnais, nes nedrįstame leisti jiems, jų atstovams tartis dėl papildomų socialinių garantijų. Nedrįstama suteikti jiems daugiau teisių.

Su šios problemos sprendimu yra susijęs ir dabar svarstomą įstatymo projektą įregistruotas mano pasiūlymas, kuris atsirado iš prieš tai pateikto įstatymo projekto, kuriam Seimo salėje buvo pritarta ir kuris nukeliavo į komitetą, kad būtų svarstomas. Tačiau atsirado Vyriausybės įstatymo projektas, kuris gana platesnis ir patikslina tą pačią nuostatą, mano įstatymo projektas buvo atmestas, todėl aš įregistravau pasiūlymą. Ir pasiūlyme yra tokia nuostata, kad kolektyvinėse sutartyse galėtų būti nustatomos profesinių sąjungų narių papildomos socialinės garantijos. Kitaip tariant, pareigūnai turi teisę tartis ir dėl papildomų socialinių garantijų. Turi teisę tartis.

Mano pasiūlymas, kaip jau minėjau, susijęs su 61 straipsnio 3 dalimi. Tikiuosi, kad komitetas ir Seimas po to, priėmimo stadijoje, pritars ir mano pasiūlymui, kaip buvo pritaręs Seimo salėje po pateikimo, nes atsakykime, ar mes pritariame socialiniam dialogui? Taip. Ar mes palaikome susitarimų kultūrą? Taip. Ar mes pasitikime mus saugančiais ir ginančiais Lietuvos pareigūnais ir galime suteikti jiems daugiau teisių? Taip, taip, taip. Todėl siūlau pritarti šiam svarstomam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų pasiūlymą aptarsime priėmimo metu. O dabar kviečiu R. Tamašuniene.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolegos, brangindama mūsų visų laiką pasakysiu labai trumpai pritarinama kolegei A. Papirtienei ir jos didžiajam išreikštam taip, kurį pasakė ir pagrindinis, ir papildomi komitetai. Noriu pasidžiaugti, kad vis dėlto profsąjungos, atstovaujančios statutiniams pareigūnams, tikrai įdėjo daug darbo, kad šis įstatymo projektas, Statuto pakeitimo projektas, būtų toks, kokį mes turime šiandien svarstyti. Kalbu apie nacionalinės sutarties nuostatų įgyvendinimą. Būtent jų pasiūlymas diferencijuoti sutartą 0,5 koeficientą skirtingoms grupėms suteiks galimybę žemiausio rango pareigūnams, tiems, kurie dirba gatvėse, matome ekipažuose, saugo valstybės sieną, gesina gaisrus, gelbėja žmones, būtent tiems pareigūnams padidinti darbo užmokestį. Tas diferencijavimas yra toks, kad aukščiausio rango pareigūnams yra 0,2, bet žemiausiai rango grupei yra skiriama 0,8 koeficiento. Tai vienas iš tikrųjų svarbus momentas, nes mes privalome užtikrinti pareigūnų kaitą, privalome rūpintis, kad pareigūno profesija būtų patraukli jaunimui, kad pradinis startinis darbo užmokestis atitiktų tą darbą, tą pavojingą darbą, kurį atlieka mūsų pareigūnai.

Be abejo, tas įstatymo projektas taip pat orientuotas ir kitas Nacionalinės sutarties nuostatas, kurias jau paminėjo prieš tai kalbėjusi Seimo narė, tai būtent statute nebuvo numatyta, kad Nacionalinės sutarties nuostatos yra visiems statutiniams pareigūnams ir galioja jų vadovams. Todėl sustipriname ir profsąjungų derybų galias, bet taip pat, kas bus suderėta aukščiausiu lygmeniu, pareigūnams, jų vadovams teks įgyvendinti tas nuostatas, taikant savo konkrečių statutinių pareigūnų darbo organizavimui. Todėl labai džiaugiuosi, kad tas įstatymo projektas sulaukė mūsų pritarimo, ir labai tikiuosi, kad statutas bus įgyvendintas nuo sausio 1 dienos. Tai iš tikrųjų bus labai gera žinia ir dovana visiems mūsų pareigūnams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Iš principo tikrai reikia pritarti šiam įstatymui, kadangi jis gerina pareigūnų situaciją ir įvykdo susitarimus, kurie buvo padaryti didinant koeficientus, ypač mažiausius koeficientus turintiems pareigūnams. Tačiau norėčiau atkreipti dėmesį į tai, ką ir ministrė prieš tai buvo pasakiusi, kad šitas įstatymas kartu ne tik Vidaus reikalų ministerijai, bet taip pat ir Teisingumo ministerijai, ir Finansų ministerijai kainuoja 11,1 mln. eurų, tačiau biudžeto projekte šitų pinigų nėra. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad didinant koeficientus arba žmonių turės būti mažiau, arba kažkokius kitus sprendimus reikės priimti. Tiesiog atkreipiu dėmesį, kad turėdami gerus norus galime privesti prie tokios situacijos, kad tiesiog pareigūnams padarysime ir ne visai tokią gerą situaciją, kokios norėtume. Todėl manau, kad ypač svarbu, pritariant šiam įstatymo projektui, turėti omeny, kad valstybės biudžete šitie pinigai taip pat turi atsirasti, kitaip reikės atleisti dar ir pareigūnų.

Dar į ką noriu atkreipti dėmesį, kas irgi buvo sutarta su pareigūnais tvirtinant ilgalaikę viešojo sektoriaus darbo užmokesčio strategiją, taip pat buvo kalbama apie tai, kad pareigūnams darbo užmokestis turėtų kilti iki 30 %. Apie tai kalbėjo premjeras, sakydamas, kad pareigūnas turi uždirbti į rankas ne mažiau kaip 1 tūkst. eurų. Šitam dalykui reikia 26,8 mln. eurų. Ir akivaizdu, kad šitų dalykų biudžete nėra. Tvirtindami šiuos gerus norus, nepamirškite visų kitų gerų pažadų, kuriuos esate davę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, balsuojame. Prašom. Balsuojame po svarstymo dėl Vidaus tarnybos statuto kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto. Kaip ir minėjau, A. Papiertienės pasiūlymas bus svarstomas priėmimo metu.

Balsavo 67 Seimo nariai: vienbalsiai – 67 po svarstymo pritarė įstatymo projektui. O kartu ir užsiregistravo. Rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*) Iki pasimatymo antrą valandą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 355 STENOGRAMA

2019 m. lapkričio 26 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
I. DEGUTIENĖ ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, pradedame lapkričio 26 dienos vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 55 Seimo nariai.

14.02 val.

Lietuvos banko pranešimas apie Lietuvos banko pagrindinio tikslo įgyvendinimą, finansų rinkos būklę ir funkcijų vykdymą

Gerbiami kolegos, pagal Lietuvos banko įstatymo 52 straipsnį, Lietuvos banko valdybos pirmininko pranešimai apie pagrindinio tikslo įgyvendinimą, numatyti Seime prie pagrindinio tikslo... apie įgyvendinimą, finansų rinkos būklę ir funkcijų vykdymą. Todėl dabar kviečiu į tribūną Lietuvos banko valdybos pirmininką V. Vasiliauską skaityti pranešimą apie Lietuvos banko pagrindinio tikslo įgyvendinimą, finansų rinkos būklę ir funkcijų vykdymą.

V. VASILIAUSKAS. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, pirmiausia noriu padėkoti už galimybę šiandien iš Seimo tribūnos padaryti pranešimą apie mūsų pagrindinio tikslo įgyvendinimą bei finansų rinkos būklę ir atitinkamai pagrindinių funkcijų vykdymą. Todėl aš savo pranešime... tiksliau, skaidrės, kurias parodysiu, susidės iš šešių dalių. Pirmiausia trumpai – kainų stabilumo perspektyvos bei ekonominė situacija, toliau – kredito rinka bei finansinis stabilumas, trumpai perbėgsiu per svarbiausius finansų sektorius, taip pat mokėjimai ir grynieji pinigai, taip pat kaip mums sekėsi investuoti šiais metais ir ko mes tikimės kitais metais ir pagrindiniai priežiūrinės veiklos aspektai.

Taigi, norėčiau pradėti nuo pagrindinio tikslo, tai yra palaikyti kainų stabilumą. Kalbant apie euro zoną, kurios dalimi mes esame, šių metų kainų augimo perspektyva yra maždaug 1 % ir panaši perspektyva laikysis kitais metais. Taigi iki pagrindinio tikslo pasiekimo, tai yra maždaug apie 2 % infliacijos, kol kas dar artimiausiu metu galvoti neišeina, nes prognozė 2021 metams yra, kad infliacija pasiektų maždaug tikrai 1,5 %.

Ir taip pat skaidrėje matote, kad euro zonoje ir ekonomikos augimas yra ganėtinai lėtas. Jei palygintume su praėjusiais metais, tai šiemet tas augimas irgi sukasi apie 1 %. Kitais metais tas augimas taip pat maždaug ties ta riba ir bus.

Toliau. Kalbant apie pinigų politikos priemones, tai vėlgi kol kas Europos Centrinio Banko politika yra skatinamoji, kitaip sakant, Europos Centrinis Bankas laiko kiek įmanoma mažesnes palūkanas, o pagrindinė palūkanų norma, tai yra indėlių palūkanų norma, yra ir minusinė. Kartu Europos Centrinis Bankas aktyviai perka vertybinius popierius, taip bandydamas įlieti į ekonomiką papildomas pinigų sumas. Šioje skaidrėje jūs matote investuotų piniginių lėšų kiekį, tai yra išpirktų vertybinių popierių visoje euro zonoje. Na, ir mes kalbame apie didesnes negu 3 trlrd. eurų sumas, nuo lapkričio 1 dienos Europos Centrinis Bankas vėl papildomai aktyvina, tiksliau, aktyvino vertybinių popierių pirkimo programą, tai yra 20 mlrd. eurų kiekvieną mėnesį.

Kalbant apie Lietuvos ekonomiką, vėlgi pradedant nuo infliacijos, infliacijos rodikliai yra stabilizavęsi, ir infliacija, arba kainų augimas, yra mažesnis negu vidutinis darbo užmokesčio augimas. Šiuos metus mes planuojame baigti su maždaug 2,3 % infliacijos, kitais metais infliacijos prognozė yra panaši kaip ir šiemet. Be abejo, ji gali šiek tiek keistis priklausomai nuo jūsų sprendimų mokesčių srityje. Visų pirma, be jokios abejonės, tai akcizai ir kiti svarstomi specialūs mokesčiai.

Kiek tai susiję su bendrojo vidaus produkto augimu arba ekonomikos augimu, šiuos metus, mes prognozuojame, baigsime su tokiu pat augimu kaip ir kad buvo pernai, tai yra maždaug 3,7 %, o kitais metais mes prognozuojame lėtėjimą, ir tas augimas turėtų būti maždaug 2,5 procentinio punkto. Pagrindinės priežastys, be jokios abejonės, yra tarptautinės aplinkos neaiškumai, prekybos karai, breksitas, kadangi mes esame eksportuojanti ekonomika, be jokios abejonės, eksporto rinkų traukimas kitais metais bus ant stalo. Taip pat lėtės vidaus vartojimas.

Šiomet vidaus vartojimas dėl augančio darbo užmokesčio iš tikrųjų rodė gana didelį tempą, bet, kaip matote iš skaidrės, darbo užmokesčio augimo prognozė kitais metais lėtinama, atitinkamai ir vartojimo lygis taip pat mažės.

Keletas žodžių apie finansinį stabilumą ir kredito ciklą. Noriu pasakyti, kad apskritai kreditas arba ekonomikos kreditavimas didėja. Tiesa, tempas yra sulėtėjęs, ir čia mes turime dvi skirtingas istorijas: įmonių kreditavimą ir namų ūkių kreditavimą. Jeigu mes kalbame apie namų ūkių kreditavimą, namų ūkių tiek vartojimo paskolų, tiek būsto paskolų augimas yra maždaug 8 %, būsto paskolų apskritai – beveik 9 %. O jeigu kalbėtume apie įmonių finansavimą, įmonių paskolų portfelis susitraukė. Kitaip sakant, įmonės mažiau finansuojamos bankinio sektoriaus, negu jos buvo finansuojamos pernai. Bet kalbant apskritai apie įmonių įsiskolinimą, įmonių įsiskolinimas dar nepasiekė, bet beveik lygus prieškriziniam įsiskolinimui, vadinasi, bankinį kreditą keičia kitos kredito formos, kitaip sakant, ne bankiniame sektoriuje įmonės skolinasi. Skolinasi obligacijų forma, lizingo forma, taip pat sutelktinio finansavimo platformos turi didelę reikšmę. Na, ir, kiek tai susiję su smulkiojo ir vidutinio verslo finansavimu, kredito unijos, bet apie kredito unijų portfelį šiek tiek kalbėsiu vėliau.

Kalbant apie sisteminę riziką, per metus ji reikšmingai nepasikeitė. Tradiciškai, kadangi mūsų bankinis sektorius labai koncentruotas ir bankinio sektoriaus struktūra yra tokia, kad daugiausia jo kapitalas yra skandinaviškas, tai, be jokios abejonės, vertindami sisteminę riziką, mes visą laiką vieną akį būname užmetę į Skandinavijos šalis, visų pirma, į Švediją, į jų kredito rinkos būtent vystymąsi.

Kalbant apie bankų finansavimosi struktūrą, tai tendencija, kad bankai ir toliau didina finansavimąsi būtent vietiniais indėliais, o ne paskolomis iš užsienio jurisdikcijų, tai yra pirmiausia iš Švedijos, be jokios abejonės, ta tendencija ir toliau išlieka. Tai yra tikrai neblogai, tai mažina riziką, jeigu kas nors įvyktų, sakykim, kitoje Baltijos pusėje.

Ir čia iš tikrųjų norėčiau atkreipti dėmesį į nekilnojamojo turto rinkos aktyvumą. Būsto įsigijimų, būsto paskolų šiandien yra pakilimas. Šiame grafike matote nekilnojamojo turto rinkos aktyvumą. Kalbant apie būsto kainas, vėlgi augimas yra, bet jis lėtėja. Kalbant apie būsto sandorių skaičių, jis irgi auga. Pabrėšiu, kad jis auga ne tik didžiuosiuose miestuose, bet taip pat visoje visoje Lietuvoje. Net ir tokia mažiausiai aktyviame regione kaip Utenos regionas augimas yra maždaug taip pat 3 %. Taigi mes galime kalbėti apie būsto rinkos augimą visoje Lietuvoje.

Na, ir keletą žodžių apie finansinio stabilumo priemones, kurios taikomos, tai tos tradicinės skolininkų apsaugos priemonės. Čia aš atkreipčiau dėmesį galbūt į bankų atsparumą didinančias priemones, ir pirmiausiai į 1 % anticiklinio kapitalo rezervo normą. Tai yra reikalavimas bankams papildomai sukaupti 1 % kapitalo tam, kad, jeigu įvyktų kokios nors korekcijos ekonomikoje, tas buferis, viena vertus, galėtų būti panaikintas ir papildomai galėtų duoti impulsą kreditavimo ciklui.

Toliau norėčiau pereiti iš tikrųjų prie atskirų finansų sektorių dalių. Pirmiausia norėčiau pradėti nuo bankinio sektoriaus. Skaidrėje matote pagrindinius bankinio sektoriaus dalyvius. Šiandien Lietuvoje mes turime maždaug septynis veikiančius bankus ir septynis bankų filialus. Iš tų septynių veikiančių bankų, be abejo, du dukteriniai bankai yra didžiausi. Tai, matote, raudona ir oranžinė spalvos. Na, iš filialų, violetinė spalva būtent veikiantis filialas. Tai tie trys sudaro didžiausią būtent rinkos dalį.

Kalbant apie skaičius, paskolų Lietuvoje šiandien iš viso išduota šiek tiek daugiau negu 20 mlrd. eurų. Indėlių savo įsipareigojimuose bankai turi šiek tiek daugiau negu 18 mlrd. eurų. Kaip jūs matote, kapitalo rodikliai, likvidumo rodikliai tikrai yra geri.

Kalbant apie finansinį rezultatą, panašu, kad šiais metais bankai pasieks tokį pat finansinį rezultatą, kokį pasiekė ir pernai metais. Čia matote skaičių – 179 mln. už šių metų pirmąjį pusmetį.

Kalbant apie pajamų struktūras arba finansinio rezultato struktūrą, maždaug 60 % iš veiklos pajamų yra susiję su būtent grynosiomis palūkanų pajamomis. Kitaip sakant, uždirba iš pagrindinės, skolinimo, veiklos. Likusi dalis, tiksliau, 30 % iš tos likusios dalies yra uždirbama iš komisi- nių. Kitaip sakant, iš mokesčių, mokamų bankams už, sakykim, sąskaitas, už pervedimus, už įvai- rias kitas operacijas.

Toliau, keletas žodžių apie kredito unijas. Iš tikrųjų 2016 metais įvyko kredito unijų reforma. Galiu pasakyti, kad, praėjus trejiems metams, reforma tikrai pasiteisino, nes mes matome stiprė- jantį kredito unijų sektorių. Be abejo, aktyvumas galėtų būti dar didesnis, bet aš manau, kad per- spektyvoje iš tikrųjų kredito unijų ateitis turėtų būti visiškai nebloga. Čia norėčiau atkreipti dėme- sį į paskolų portfelio augimo tempą, tai yra maždaug penktadaliu paskolų portfelis auga, palygi- nus su pernai metais. Be abejo, turto apimtimis kredito unijos nėra didelis žaidėjas, bet augimo tempas tikrai yra neblogas.

Toliau, draudimo sektorius, draudimo rinka. Šiuo metu Lietuvoje veikia 9 draudimo įmonės ir 11 filialų bei 95 draudimo brokeriai. Taigi, kaip matome iš skaidrės, draudimo rinka taip pat po truputį auga. Tiesa, tas augimo tempas yra dvigubai mažesnis šiemet, negu jisai buvo pernai. Ki- taip sakant, draudimo rinka taip pat reaguoja į ekonominį ciklą.

Ir paskutinis finansų sektorius, apie kurį aš norėčiau pasakyti keletą žodžių, tai būtų elektro- ninių pinigų ir mokėjimo įstaigų sektorius. Jisai yra rimtas mokėjimų konkurentas būtent banki- niam sektoriui. Šiuo metu mes turime maždaug apie 100, tiksliau, virš 100 elektroninių pinigų įstai- gų ir mokėjimo įstaigų. Tas kiekis auga. Ir viena iš augimo priežasčių yra ta, kad mes šioms pini- gų įstaigoms leidžiame prisijungti prie mūsų mokėjimo sistemos. Apie tai aš šiek tiek vėliau.

Kalbant apie mokėjimus, tai vėlgi, kaip aš ir minėjau, mokėjimų lauke konkurenciją bankinia- me sektoriuje vis labiau sudaro mokėjimo įstaigos, elektroninių pinigų įstaigos. Be jokios abejo- nės, tai yra taip pat susiję ir su tuo, kad bankai savo skyrių, kuriuose galima atlikti pinigines ope- racijas, skaičių mažina, ir čia jūs matote mažinimo tendenciją. Verta atkreipti dėmesį, kad grynųjų pinigų kiekis bet kuriuo atveju Lietuvos ekonomikoje ir toliau didėja. Aš parodysiu kitą skaidrę, iš kurios bus matyti būtent tas grynųjų pinigų, mūsų išleidžiamų grynųjų pinigų, skaičiaus didė- jimas. Maždaug penktadalis darbo užmokesčio dar vis yra išmokama Lietuvoje grynaisiais pini- gais, tai yra ne per korteles, ne naudojantis kita elektronine forma, bet būtent grynaisiais pinigais.

Ir keletas žodžių apie mūsų mokėjimų sistemą, tai vadinamoji CENTROLink mokėjimų sis- tema. Jos ypatybė yra ta, kad prie šios mokėjimų sistemos mes leidžiame jungtis ne tik bankams, bet taip pat ir elektroninių pinigų, ir mokėjimo įstaigoms. Matome iš skaičių – metai iš metų tiek mokėjimų, kurie yra atliekami per šią sistemą, vertė didėja, tiek mokėjimų skaičius arba moki- mo vienetų skaičius taip pat didėja ir atitinkamai, be abejo, mokėjimo paslaugų teikėjų, prisijun- gusių prie šios sistemos, skaičius taip pat didėja. Čia mano žadėta skaidrė būtent apie grynuosius. Taigi, kaip matote, nuosekliai grynųjų pinigų, kuriuos mes išleidžiame, mes, kaip centrinis ban- kas, išleidžiame į rinką, skaičius nuolat didėja. Paskutiniai spalio mėnesio duomenys rodo, kad mūsų išleistų grynųjų pinigų kiekis yra daugiau kaip 4,2 mlrd. eurų. Tai nereiškia, kad vien tik šie pinigai pas mus yra apyvartoje. Be jokios abejonės, kadangi esame euro zonos nariai, tai ir kitų euro zonos centrinių bankų išleisti pinigai taip pat cirkuliuoja pas mus apyvartoje. Tikslaus grynųjų pinigų kiekio, esančio apyvartoje Lietuvoje, skaičiaus mes negalime pasakyti.

Ir keletas žodžių apie finansinius rezultatus, tai yra mūsų oficialias atsargas. Bent jau pirmo- jo pusmečio rezultatai rodo, kad finansinio turto investavimo grąža yra tarp 4 ir 5 %. Vėlgi tai nereiškia, kad iki metų galo mes išlaikysime tokią pačią grąžos tendenciją, kadangi dalis mūsų atsargų yra doleriais ir kita, ne euro, valiuta. Dalis ne euro valiutos atsargų nėra drausta, todėl viskas priklauso, koks gruodžio 31 dieną bus euro ir dolerio kursas. Taip pat, be jokios abejonės, šis rezultatas yra be atidėjinių, kuriuos mes formuojame ateities rizikoms.

Kalbant apie pervedimus į biudžetą, panašu, kad pervedimai į biudžetą neturėtų būti tikrai mažesni, nei buvo pernai. Apskritai paskutiniais, sakykime, pernai metais buvo pervesta maž- daug 13 mln. eurų, tai didžiausias skaičius per paskutinius penkerius metus. Be abejo, istoriškai

yra buvę metų, kai pervedimai buvo gerokai didesni. Ir atkreipčiau dėmesį į istorinį aukso kiekį, kuris tradiciškai arti 6 tonų yra saugomas. Jisai taip pat nekinta, nes manome, kad istoriškai jis yra taip pat svarbus.

Keletas paskutinių skaidrių, susijusių su mūsų priežiūros funkcija. Čia aš norėčiau akcentuoti vartojimo ginčų nagrinėjimą. Mes prižiūrime maždaug 479 finansų rinkos dalyvius. Per metus mes išnagrinėjame maždaug 300–400 ginčų. Dabar ginčų institutas veikia maždaug taip, kad mes nagrinėjame ginčus ir giname vartotojų teises kaip fizinių asmenų.

Aš tiesiog norėčiau atkreipti dėmesį, kad, matyt, pats laikas pagalvoti, galbūt ir juridinių asmenų kaip vartotojų teisių gynimas galėtų papildyti mūsų mandatą, bet tam reikėtų Lietuvos banko įstatymo pakeitimo. Pats finansinių paslaugų priežiūros mandatas, kaip žinote, Lietuvos bankui atiteko 2012 metais. Todėl iš tikrųjų praėjus septyneriems metams yra galbūt gera proga pirmiausia Biudžeto ir finansų komitete apsvarstyti galimybę mandatą plėsti, taip pat jungiant, ypač tai būtų svarbu smulkiajam ir vidutiniam verslui.

Turime specialią naujų dalyvių programą, per kurią visus besidominčius galimybe dalyvauti mūsų finansų rinkoje mes aptarnaujame. Čia galiu paminėti tik naujai išduotas, faktiškai per pernai metus, keturias specializuoto banko licencijas ir dar keturių dabar yra svarstymo stadija. Taigi tikimės, kad taip išduodant naujas bankines licencijas būtų galima tikėtis koncentracijos laipsnio, kuris dabar yra rinkoje, sumažinimo.

Ačiū už dėmesį. Mielai atsakysiu į visus klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū už pranešimą. Gerbiami kolegos, tiems, kas užsirašė klausti, dar kartą primenu, kad pagal darbotvarkę mes galėsime klausti ir gauti atsakymus į klausimus iki 15 valandos. Pirmas klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas valdybos pirmininke, norėčiau pasiteirauti dėl vadinamojo finansų rinkų dalyvių apmokestinimo, nors tikrasis įstatymo pavadinimas turbūt būtų paskolų gavėjų apmokestinimo įstatymo projektas. Keletas klausimų.

Visų pirma tiek Teisės departamentas, tiek Europos teisės departamentas pabrėžtinai liepė kreiptis į Europos Centrinį Banką dėl konsultacijos. Seimas to nepadarė. Kas tai turi padaryti pagal esamą sutartį?

Antras klausimas. Bankų asociacija ne kartą yra pabrėžtinai pasakiusi, kad įvedus aktyvų mokestį kils palūkanų normos. Kokia jūsų, kaip profesionalo, nuomonė? Ačiū.

V. VASILIAUSKAS. Dėkui už klausimus. Atsakant į pirmą klausimą dėl kreipimosi į Europos Centrinį Banką, mano vertinimu, yra prievolė tai daryti. Nesikreipus bus tiesiog konstatuotas pažeidimas. Aš tikrai nežinau, kodėl nesikreipiama, nes, supraskime, Europos Centrinis Bankas tikrai negali uždrausti arba paskatinti įvesti finansų rinkos dalyvių mokesčio. Tai yra suvereni kiekvienos valstybės teisė, todėl čia kokio nors draudimo niekaip negali būti. Tiesiog ta išvada būtų vėlgi... Aš galiu tik prognozuoti, atsižvelgdamas į tai, kad kitos Europos Sąjungos valstybės tokius mokesčius yra svarsčiusios ir kai kurios yra įsivedusios, tiesiog būtų atkreipiamas dėmesys į finansinio stabilumo iššūkius, ir tiek.

Dabar dėl terminų, nes aš esu girdėjęs, kad sako, taip, jeigu mes kreipsimės, tai gali užtrukti ir pusę metų. Iš tikrųjų yra numatyta pagreitinta procedūra ir tokią išvadą galima gauti, sakyčiau, savaitės, dviejų savaičių laikotarpiu. Tai aš tikrai nematau, kodėl nereikėtų kreiptis.

Dabar kalbant dėl galimo poveikio palūkanoms, tai vėlgi mūsų skaičiavimai ir Bankų asociacijos skaičiavimai šiek tiek skiriasi, bet rizika, kad mokestis būtų perkeliamas paskolų palūkanoms...

PIRMININKĖ. Gerbiamas pirmininke, atsiprašau, atsakyti – dvi minutės, jūs jau ilgiau kalbate.

V. VASILIAUSKAS. ...tai taip, mes matome iš tikrųjų tą riziką. Mūsų skaičiavimais, jeigu tiksliai atsiminsiu, turėtų būti maždaug 0,2–0,4 %. Mūsų išvadoje Seimui yra tas skaičius tiksliai įvardintas. Ir tai mes sakome atsižvelgdami vėlgi į tą pačią koncentraciją ir kaip tai atsiliepi šalyse, kurios yra įsivedusios analogišką mokestį. Visų pirma Lenkijos pavyzdys labai gerai parodo, kur, beje, konkurencijos lygis yra visiškai kitas negu Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dar kartą primenu, klausti – viena minutė, atsakyti – dvi minutės. Klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, noriu likti dar būtent prie šios temos, prie vadinamojo bankų turto mokesčio. Tikriausiai ne tik palūkanos kils, bet kai kurie Skandinavijos bankai svarstys ir centrinių būstinių išskėlimą, ir taip pat darbo vietų mažėjimą. Tačiau niekas iš politikos, valstybės vadovybės nepriima atsakomybės. Nei premjeras, nei finansų ministras nepasako nuomonės, nepasako nuomonės ir Prezidentas, pats buvęs bankų... banko ekspertas. Tai gal jūs kaip reguliuotojas galėtumėte pasakyti nuomonę apie šį naują reguliavimą, kuris kaip per sviestą eina čia, Lietuvos Respublikos Seime?

V. VASILIAUSKAS. Dėkui už klausimą. Vėlgi čia yra įstatymų vykdomosios ir įstatymų leidžiamosios valdžios prerogatyva apsispręsti dėl apmokestinimo. Tai iš tikrųjų yra išimtinė, visų pirma, be abejo, Seimo teisė. Bet mes galime kalbėti tik apie galimas pasekmes ir rizikas ir apie patį dabar siūlomą mokesčio dizainą. Dabar siūlomas mokesčio dizainas, mūsų vertinimu, kai apmokestinami iš tikrųjų banko aktyvai, o didžiausi banko aktyvai yra būtent paskolos, mūsų vertinimu, tikrai nėra tobulas. Ir netobulas visų pirma dėl to, kad mokesčio pasekmių persidavimo palūkanoms kanalas yra daugiau negu akivaizdus. Jeigu vis dėlto yra politinė valia, atsižvelgiant, be abejo, į sektoriaus pelningumą, nustatyti specialų mokestį, tai šalia fiskalinio tikslo turėtų būti atsižvelgiama ir į kitą tikslą, tai yra ko mes norime pasiekti tokiu tikslu. Mano galva, tokio mokesčio antrinis tikslas turėtų būti finansinio stabilumo skatinimas, o tai reiškia, kad tada reikėtų apmokestinti iš tikrųjų ne aktyvų pusę, o pasyvų pusę, tai yra išipareigojimus. Pavyzdžiui, išipareigojimus, viršijančius apdraustų indėlių sumas.

Taip pat, jeigu jau norime kalbėti apie didesnę pelno mokesčio tarifą, tada paprasčiausiai pelno mokesčio bazėje nustatytume specialias leidžiamų atskaitymų atskaičiavimo taisykles kredito įstaigoms. Tokiu būdu rezultatas dėl apmokestinimo bus pasiektas, bet jis bus pasiektas ne taip, kad tiesiogiai apmokestiname paskolas.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas valdybos pirmininke, kainų stabilumas yra vienas iš Lietuvos banko bendrosios pinigų politikos tikslų. Tikslas – 2 %. Dabar šiais metais Lietuvoje mes turime 2,3 %, 2020 metais – 2,2 %. Suprantu, kad neturime atskiros monetarinės politikos, ir jūsų reikalas tiesiog vertinti tai, ką priima Seimas, ir numatyti rizikas ir pasekmes. Šiais metais prognozuojama 2,3 % infliacija, kainų augimas ateinančiais – 2,2 %. Ar teisingai suprantu, kad jūs nevertinate automobilių mokesčio įtakos, nekilnojamojo turto, bankų, naujo prekybos centrų mokesčio, taip pat nevertinate Seimo priimtų jau dabar po svarstymo didinti benzino, dyzelino, etilo alkoholio ir tabako produktų akcizų. Jeigu bus patvirtinti šie mokesčiai, ar galime tvirtinti, kad kainos didės ir didės dar sparčiau, nei jos numanoma didėja šiais metais?

V. VASILIAUSKAS. Dėkui už klausimą. Iš dalies poveikis yra įvertintas, bet, be abejo, ne visi pakeitimai yra įvertinti. Kaip žinote, svarstomas taip pat ir prekybos tinklų mokestis, ir daugelis kitų mokestinių prievolių. Tai, taip, vėlgi priklausomai nuo galutinio sprendimo, nuo galutinio dizaino tendencija, kad infliacija būtų didesnė, negu, dabar prognozuojama, yra.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Lietuvos banko vadove, čia visi reiškia tą rūpestį dėl per menkos konkurencijos tarp komercinių bankų. Iš jūsų galima suprasti, kad planuojamas bankų mokestis gal nepaskatins labai naujų bankų atėjimo. Jeigu taip koncentruotai, kokios realios priemonės galėtų paskatinti naujų bankų atėjimą, kiek mums europinė teisė leidžia kažkokias skatinimo priemones, kviečiant naujus bankus į čia? Kaip žinome, lyg ir yra viešai skelbtų kvietimų Lenkijos bankams. Ar jūs žinote, gal kuris nors Lenkijos bankas galėtų tokią galimybę svarstyti? Kaip atrodo tos perspektyvos pamatyti čia naujus geresnes ir pigesnes paslaugas teikiančius bankus?

V. VASILIAUSKAS. Dėkui už klausimą. Kalbant apie naujų žaidėjų atsiradimo perspektyvas, kaip ir minėjau savo pranešime, iš tikrųjų yra išduotos jau keturios licencijos, bet vėlgi tai nėra vienos dienos, netgi, sakyčiau, ne metų klausimas tam, kad bankai įsivažiuotų ir galėtų realiai konkuruoti su esančiais rinkos žaidėjais. Na, matyt, bent jau poros metų iš tikrųjų reikia. Sakykime, iš tų verslo planų, kuriuos mes esame matę licencijavimo procese, bent vienas rinkos žaidėjas pagal tam tikras finansines paslaugas galėtų konkuruoti, kitos trys licencijos yra daugiau susiju-

sios su vartojimo paskolų davimu, tai yra lizingas ir kitos paskolos namų ūkiams. Tai niekaip nepaveiktų verslo finansavimo iš tikrųjų.

Dabar kalbėti apie kokias kitas priemones, tai sakau, specializuoto banko licencija, kurią jūs mūsų iniciatyva nustatėte prieš porą metų, toliau, aš sakyčiau, tas vadinamasis tarpšieninis skolinimas arba tarpvalstybinis skolinimas. Tai reiškia, kad užsienio bankai galėtų teikti paskolas čia, Lietuvoje, bet tam, kad tai įvyktų, reikia, kad Bankų sąjunga būtų visiškai užbaigta. O čia jau yra europiniai sprendimai, na, ir, matyt, geriausiu atveju ko galime tikėtis per kitus metus, tai yra kai nauja Komisija pradės savo veiklą, gal turėsime kažkokį postūmį tam, kad ir finansinių paslaugų rinkoje mes turėtume vieningą rinką, kurios mes dabar, deja, neturime. Tai tokios būtų priemonės, aš taip įsivaizduoju, nauji rinkos žaidėjai ir tarpvalstybinės finansinės paslaugos.

PIRMININKĖ. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas pirmininke, vienas klausimas, bet iš dviejų dalių. Pirmas dėl malonumo, antras, na, ne dėl malonumo. Dėl malonumo klausimas būtų toks. Sakykite, jūs iš tikro labai argumentuotai išdėstėte kūrimą valstybinio komercinio banko, kurį kažkas nori atgauti ir pabandyti nueiti tą kelią, kuris jau prieš daugelį metų yra buvęs ir kuris baigėsi fiasko. Tai pirmas klausimas.

Antras – mažiau malonus klausimas. Mes užregistravome pataisą, kad Lietuvos bankas į biudžetą įneštų grynojo pelno likučio 1 mln. 500 eurų daugiau. Kaip jūs žiūrite į tą pasiūlymą? Iš tikro žiūrint į visą istoriją, pasižiūrėjus bankų indėlį į biudžetą, jina labai skiriasi – buvo labai didelė, paskui menkesnė. Šiuo metu iš tikro gal tas rizikas reikėtų kiek pakeisti, pakoreguoti tam, kad ir valstybė daugiau naudotų turėtų. Tie du klausimėliai – vienas malonus, antras savotiškai malonus. Ačiū.

V. VASILIAUSKAS. Dėkui, profesoriau, už klausimus. Kalbant apie valstybinį komercinį banką, vėlgi visos opcijos yra, sakyčiau, vykdomosios valdžios rankose. Klausimas, apie ką mes kalbame? Ar mes kalbame apie vadinamuosius vystymo bankus, kurių užuomazgas mes Lietuvoje turime (tai yra INVEGA, tai yra „Agrofondas“, tai yra VIPA), ar mes kalbame apie mažmeninius bankus, kurie veikia įmonių, gyventojų rinkoje. Kalbant apie tuos vadinamuosius infrastruktūrinius bankus, čia, aš manau, iš tikrųjų minties vystymai galimi.

Kalbant apie mažmeninį banką, tiesiog reikia pasverti, kokie tai kaštai. Aš asmeniškai... Be abejo, ta tema nėra tabu, bet, sakykim, korporatyvinės kultūros lygiu Lietuvoje kada mes galėtume atriboti politiką nuo ekonominių sprendimų, turiu šiokių tokių abejonių ir tos mano abejonės yra paremtos mūsų istorine praeitimi. Sakyčiau, reikia labai gerai pasverti.

Kalbant apie pelno įmoką, kaip žinote, šiuo metu pelno įmoka konstruojama pagal trejų metų vidurkio taisyklę. Priklausomai nuo rezultatų, kaip mes pabaigsime šiuos metus, tai yra kokia bus, pavyzdžiui, didžiausia rizika, dolerio ir euro kursas gruodžio 31 dieną, priklausomai nuo to finansinio rezultato ir galėčiau atsakyti, ar tas 1,5 mln. yra realu papildomai, ar ne. Mes indikavome skaičius Finansų ministerijai maždaug praėjusių metų lygio.

PIRMININKĖ. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, mano klausimas taip pat iš dviejų dalių. Aš noriu pasitikslinti, ką jūs atsakėte ponui M. Majauskui, nes, kaip aš suprantu, jūs pasakėte, kad prognozuojama infliacija yra 2,2, vadinasi, mažesnė, įvertinus visus mokestinius šaltinius, nurodytus biudžeto projekte. Aš taip suprantu. Mes čia diskutuojame dar apie papildomus, bet tie, kurie yra jau numatyti kartu su nauju valstybės biudžetu, yra įvertinti.

Kitas klausimas. Ar jūs vis dėlto esate atviri tos korporatyvinės kultūros pokyčiams, nes vienas iš jūsų korporatyvinės bendruomenės narių tapo Lietuvos Respublikos Prezidentu ir visai neseniai pasakė, kad kaip ir su anuitetais (čia jau mano mintis prisegama) – mes einame valstybinio anuiteto valdymo keliu, taip ir su banku tikriausiai teks eiti didinant konkurenciją valstybės pagalba. Ar jūs esate pasiruošę bendradarbiauti?

V. VASILIAUSKAS. Aš gal pradėsiu nuo antro klausimo. Mes visą laiką pasiruošę bendradarbiauti, bet priežiūros standartai nuo banko nuosavybės formos niekaip iš tikrųjų nekis. Korporatyvinė kultūra banke, aš manau, yra pakankamai nebloga. Kalbant apie korporatyvinę kultūrą apskritai Lietuvoje, tai aš visų pirma kalbu apie valstybinių įmonių sektorių. Kaip pavyzdį galiu

pateikti, ką aš viešai irgi sakau, Lietuvos pašto valdybos pavyzdys. Atkreipiu dėmesį, kad Lietuvos paštas iš tikrųjų turi elektroninių pinigų įstaigos licenciją. Tai yra tam tikras finansų rinkos dalyvis. Dabar įsivaizduokime, jeigu Lietuvos paštas turėtų bankinę licenciją ir vieną dieną, sakykime, paštas sužinotų, kad jis nebeturi valdybos. Be abejo, tragedijos nėra, įmonė toliau tęsia savo veiklą, bet jeigu tai būtų bankas, tai, matyt, klausimų visuomenėje dėl to banko patikimumo, stabilios veiklos kultū. Aš apie tai kalbu, bet, be jokios abejonės, mes iš tikrųjų bendradarbiausime, jeigu tik tokių idėjų vykdomajai valdžiai bus, tai, matyt, čia pirmiausia Finansų ministerija... Be jokios abejonės, kiek mūsų reikės, mes prisidėsime, kaip ir esame prisidėję prie kitų iniciatyvų. Ir jūsų minėta pensijų sistemos reforma, taip pat mes ten aktyviai dalyvavome.

Dabar atsakant į jūsų klausimą dėl infliacijos, kaip aš ir minėjau, atsakydamas į pono M. Majausko klausimą, iš dalies mes esame įvertinę būtent numatomus arba pasiūlytus pakeitimus, susijusius, visų pirma, su vartojimo mokesčių didinimu, tai yra akcizas visų pirma, bet mes nesame iki galo įvertinę, būtent įskaičiavę į savo šitą prognozę tokių veiksnių kaip prekybos mokestis. Atskirai mes esame įvertinę, kiek tai galėtų (su prielaida, jeigu viskas pereitų į kainas), bet į savo prognozę nesame įkėlę. Prognozė, be jokios abejonės, gali kisti, nes gruodžio mėnesį mes skelbsime naujausią 2019 metų prognozę, bet vėlgi aš manau, kad tos prognozės ribos bus maždaug panašios, ten gali skirtis per 0,2, 0,3. Mažėjimo tikrai nebus.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pirmininke, jau baikite atsakymą. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas valdytojau, mano klausimas, ar galime tikėtis artimu laikotarpiu teigiamų palūkanų, nes su kuo mes dabar susiduriame: ne tik kad indėliai dideli, ten nulinės palūkanos iš principo, mes matome, kad jau įstaigos ir organizacijos, pavyzdžiui, fondai – garantinis, ilgalaikių išmokų, už tai, kad laiko laisvas lėšas bankuose, dar turi sumokėti į metus maždaug 85 tūkst. Kokios tendencijos: ar tos minusinės mažės, ar kada nors išlįsime į plusinę, kaip buvo kažkada? Ačiū.

V. VASILIAUSKAS. Dėkoju už klausimą. Tai tiesiogiai su pinigų politika, be jokios abejonės, susijęs klausimas, tikėtis, kad bent jau šiais metais pagrindinės palūkanų normos kažkaip iš esmės keisis, aš manyčiau, neverta. Todėl, sakykim, nemanau, kad mes išeisime iš neigiamų palūkanų aplinkos, bent jau artimiausiu metu, sakykim. Vidutinis laikotarpis gali įvairiai pasisukti, bet, sakykim, 2020 metais aš tokios perspektyvos nematyčiau.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas. Nematyti. Tada A. Jankuvienė.

A. JANKUVIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamas pirmininke, norėčiau paklausti jūsų dėl tam tikrų skaičiavimų neatitikimų. Bankų asociacija išpėja, kad planuojamas bankų mokestis dabartines būsto palūkanas maždaug nuo 2,4 % apytikriai padidintų iki 3 % ir netgi 4,6 %. Lietuvos banko skaičiavimai rodo, kad palūkanų norma galėtų išaugti tikrai 0,02–0,5 %, tai yra jūsų prognozuojama viršutinė riba vos vos sutampa su Bankų asociacijos pateikta prognoze. Kodėl šios prognozės taip skiriasi?

V. VASILIAUSKAS. Vėlgi priklauso, kaip skaičiuoji. Yra metodikos ir prielaidų, kurias padarai skaičiuodamas modelyje, klausimas. Aš tikrai nesu išigilinęs į Lietuvos bankų asociacijos modelį, kaip jie skaičiavo. Mūsų skaičiavimais, įvertinę visas aplinkybes, dedamąsias, mes prieiname prie šių skaičių, todėl aš pranešime ir sakiau, kad tie vertinimai skiriasi, bet čia aš, sakyčiau, kad turbūt svarbiausia būtų kryptis, kuri šiuo atveju sutampa, tai yra poveikis galimam palūkanų ūgtelėjimui akivaizdus.

PIRMININKĖ. R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, norėčiau pasitikslinti dėl jūsų požiūrio į mobiliąją bankininkystę. Ar ji turi perspektyvą, ar apskritai reikalinga, ar čia iš tiesų yra daugiau toks papūstas populistinis reikalas su tomis paslaugomis, kurių neturi mūsų gyventojai regionuose? Ačiū.

V. VASILIAUSKAS. Vėlgi, aš manau, mes tikrai turėjome gerą konferenciją praėjusią savaitę, čia dėkui Biudžeto ir finansų komitetui iš tikrųjų, kad ėmėsi iniciatyvos organizuoti tą konferenciją. Būtent pagrindinė kalba ten išsivystė apie regionus. Tai faktas, na, ir tą faktą sako taip pat ir Bankų asociacija, kad maždaug 400 tūkst. gyventojų kaip ir nelabai draugauja su elektronine bankininkyste. Todėl vėlgi toje pačioje konferencijoje Lietuvos paštas išreiškė susidomėjimą, galimy-

bę, sakykime, būti tarpininku tarp kredito įstaigų ir gyventojų, pavyzdžiui, teikiant mokėjimo paslaugas. Aš sakyčiau, yra variantas, nes mes taip pat praėjusį penktadienį buvome susitikę su bankais ir irgi kalbėjomės apie prieinamumą tų pačių finansinių paslaugų. Kalbant apie gyventojus, matyt, svarbiausias klausimas yra galimybė išsigrąžinti iš tikrųjų. Tai viena iš *opcijų*. Ir bankai pasiėmė namų darbus, kaip būtų galima pagalvoti, ką čia būtų galima padaryti, nes iš tiesų bankomatų tinklas mažėja ir skyrių skaičius taip pat mažėja. Tiesa, vietų, kur būtų galima išsigrąžinti pinigų, yra padaugėję. Čia aš turiu omeny „Perlo“ terminalus, spaudos kioskus. Bet ten problema kartais būna tokia, kad tiesiog dienos apyvartų neužtenka, kad žmogus galėtų atėjęs išsigrąžinti tai, ko jis nori.

PIRMININKĖ. Klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano klausimas būtų... Per Vyriausybės valandą teko klausti finansų ministro apie naujojo bankų mokesčio situaciją, kuomet BFK atsisakė kreiptis į Europos Centrinį Banką dėl konsultacijų, nors tai numato sutartis su Europos Sąjunga. Ir aš klausiau, kokios būtų teisinės pasekmės, ir jeigu būtų, tai, na, ar jos išvis kokios nors būtų? Jis tą klausimą permetė Lietuvos bankui sakydamas, kad reikia klausti jūsų, nes jūs kaip ir atstovaujate Europos Centriniam Bankui ar bent jau turėtumėte turėti tą informaciją. Klausimas būtų apie teisinės pasekmes tokio atsisakymo konsultuotis.

Ir kitas klausimas. Kadangi ministras taip pat kalbėjo apie tai, kad vyksta pokalbiai apie galbūt kitokį mokesčių dizainą finansų sektoriuje tam, kad būtų galima surinkti tas pačias pajamas į biudžetą, noriu paklausti, ar išties tokios konsultacijos vyksta? Jeigu vyksta, tai kuria kryptimi?

V. VASILIAUSKAS. Aš gal pradėsiu nuo galo. Taip, rytoj, kiek man žinoma, antrą valandą yra numatyti klausymai Biudžeto ir finansų komitete. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas mane informavo, kad tai būtų ir bus diskusijos pradžia. Tai aš labai tikiuosi, kad tikrai mes galėsime dizaino klausimais taip pat diskutuoti. Na, o apie dizainą aš kalbėjau atsakydamas į jūsų kolegų klausimus, kur aš matau dabartinio dizaino trūkumus ir kaip aš įsivaizduoju, jeigu vis dėlto kalbama apie specialų mokesčių, kaip jis galėtų atrodyti.

Dabar atsakant į pirmąją klausimo dalį dėl Europos Centrinio Banko, tai, na, konstatavimas, kad mes nesikonsultavome. Tiesiog jeigu esame klubo nariai, tai reikėtų klubo taisyklių laikytis. Kokių nors pasekmių, kad bus tam tikros sankcijos ar dar kas nors, tai, be jokios abejonės, ne. Tiesiog reputacijos dalykai. Tu nesikonsultuoji. Kiek tai gali sukelti paskui teisinių pasekmių, teoriškai pasvarstant galimybę, kad jeigu kas nors ginčytų tą mokesčių teisėtumą, manau, tai būtų vienas iš argumentų, kad nesilaikyta procedūrų, tai yra nesikonsultuota. Bet kokių nors materialinių pasekmių tai tikrai nesukels, be jokios abejonės.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Lietuvos banko valdybos pirmininke, jūsų viena iš funkcijų yra ir komercinių bankų veiklos priežiūra. Praeityje ne visada sėkmingai tas vyko, ne visada iki galo atidžiai. Kaip šiame etape? Ar matote kokių nors problemų su Lietuvoje veikiančiais komerciniais bankais ir ypač siejant su tomis Švedijos spaudos publikacijomis dėl galimo pinigų plovimo per švediškus bankus, na, nebūtinai per Lietuvos padalinius? Tai kokia dabar situacija? Ar galėtumėte nuraminti Lietuvos žmones, šiuo atveju ne mane, o Lietuvos žmones, kad tvirtai laikote ranką ant pulso ir nematote rizikų ir pavojų?

V. VASILIAUSKAS. Dėkui už klausimą. Na, žinote, atliekant priežiūros funkciją, tu niekada negali būti iki galo tikras, kad kas nors neišlįs iš tikrųjų. Toks gyvenimas.

Bet iš tų rodiklių, kuriuos mes matome, iš tų kontrolės veiksmų, kuriuos mes atliekame, stebėsenos, tai iš tikrųjų kalbėti apie kažkokias galimas rizikas atskirų finansų rinkos dalyvių, bankų šiuo atveju, veiklos perspektyvoms aš tikrai negalėčiau iš tos informacijos, kurią aš turiu.

Kalbant apie pinigų plovimo atvejus, be jokios abejonės, tai daugiau yra susiję su, pirmas dalykas, reputaciniais aspektais, antras dalykas, tai turi labai konkrečių praktinių pasekmių Baltijos šalims. Tai yra Baltijos šalių bankai dabar yra pastatyti į tokią rizikos zoną, tai yra jeigu nori skolintis tarptautinėse rinkose, jiems ta kaina yra šiek tiek didesnė, nes pridedama būtent ta rizika, kad galbūt iškilis vėl koks nors naujas praeities faktas, kuris gali paveikti, sakykime, tą pačią bankų akcijų kainą.

Kitas dalykas, korespondentinė bankininkystė, ir čia mes turime realią problemą, kada ypač bankai korespondentai už kitos Atlanto pusės žiūri tikrai labai labai atsargiai į mūsų regioną. Ir kada mes kalbame apie atsiskaitymus doleriais, čia jau bankinis sektorius susiduria su rimtais iššūkiais. Mes labai svarstome, kaip mūsų bankiniam sektoriui padėti tam, kad atsiskaitymai kita valiuta galėtų būti atliekami. Tai čia darbas su Amerikos priežiūros institucijomis ir, be jokios abejonės, mūsų naujausia iniciatyva – tarpinstitucinis pinigų plovimo prevencijos centras, kuris būtų įsteigtas ne tik institucijų, Lietuvos banko, sakykime, valdžios institucijų, bet taip pat ir privačių subjektų – bankinio sektoriaus. Čia mums reikia parodyti, kad mes turime kompetencijos Lietuvoje kovoti su pinigų plovimu, ir tai parodyti ne tik lozungais, bet ir darbais. Mes sprendžiame tuos klausimus iš tikrųjų, bet šiandien, sakyčiau, tai yra aktualiausia problema.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (LGF). Ačiū, pirmininke. Prieš daugelį metų, kada bankrutavo „Snoro“ ir Ūkio bankai, buvo manoma, kad jų bazėse būtų galima įkurti lietuvišką komercinį banką, tačiau politinių sprendimų pritrūko. Pastaruoju metu vėl eskaluojama, kad reikia steigti mūsų lietuvišką komercinį banką. Net pats Prezidentas šiuo momentu rodo iniciatyvą. Jo patarėjas S. Krėpšta pasakė: jau šiuo metu yra trys embrionai, kurie galėtų padėti pagrindą naujo banko kūrimui. Jūsų nuomonė šiuo klausimu ir kaip manote, kuris embrionas yra svariausias?

V. VASILIAUSKAS. Dėkui už klausimą. Gal aš pradėsiu nuo pradžios. Jeigu aš gerai atsimeinu, tai kalbant apie praeities istorijas, ypač 2011 metų „Snoro“ banko istoriją, buvo keturi variantai, kuriuos siūlė laikinasis administratorius, kaip elgtis su banku, ir, įvertinus kaštus ir naudą, buvo pasirinktas vis dėlto banko likvidavimo variantas.

Kalbant apie Ūkio banką, kaip žinote, įvyko gerosios dalies sujungimas su Šiaulių banku.

Dabar grįžtant prie valstybinio banko, sakykime taip, idėjos, tie embrionai, kurie buvo turimi omenyje, kaip aš supratau, tai vėlgi mano paminėtos tos keturios, sakykime taip, vystymosi agentūros, tai yra INVEGA, tai yra Žemės ūkio garantijų fondas ir vadinamoji VIPA. Jų paskirtis yra daugiau susijusi su infrastruktūrinių dalykų finansavimu ir su garantijų teikimu, finansuojantis likusiame finansų sektoriuje. Ar jie galėtų peraugti į komercinį banką? Taip, galėtų, bet tam jiems reikia bankinės licencijos, atitinkamų investicijų kapitalo, taip toliau ir panašiai.

Aš šiek tiek rezervuotai žiūrėčiau į galimybę dabar kurti banką, kuris įeitų į mažmeninę bankininkystę. Tam tikrai reikėtų gana nemažai investicijų. Bet vėlgi sakau – kaštų ir naudos analizė galėtų atsakyti geriausiai į šį klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti apie kredito unijas. (Aš jūsų kairėje pusėje, čia.) Apie kredito unijas. Iš tikrųjų kalbame apie paslaugų rinkoje konkurenciją, kalbame apie paslaugas, priartintas prie žmonių. Ar nematote perspektyvos, kad būtų galima kaip nors paskatinti šį sektorių vystyti, tarkime, galbūt sustiprinus priežiūrą, kad nebūtų kokių nors problemų? Iš tikrųjų galbūt netgi įstatyminę bazę padaryti tokią, kad žmonės labiau pasitikėtų ir tuos milijardus, kuriuos laiko bankuose, 18 mlrd., galbūt paskirstytų ir laikytų kredito unijose, galbūt padidėtų galimybė kredituoti iš kredito unijų, ypač vietinės reikšmės projektus? Ačiū.

V. VASILIAUSKAS. Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų sutinku, kad kredito unijų vaidmuo turėtų didėti. Iš tikrųjų, kai buvo daroma kredito unijų reforma, toks tikslas ir buvo, kad perspektyvoje bent jau regionuose kredito unijos galėtų būti kaip didžiųjų bankų pakaitalas, nes vėlgi įvertinus kaštų struktūrą nuo... Na, mažesnes negu tam tikro dydžio paskolas, šiuo atveju kalbėti turėtume, matyt, apie 30, 40, 50 tūkst. eurų, kaip sako didieji komerciniai bankai, jiems iš tikrųjų neapsimoka aptarnauti, administruoti ir taip toliau, ir panašiai. Todėl, aš matyčiau, čia būtų laukas, būtent laukas kredito unijoms. Kreditų augimo tempas per metus 20 %, aš manau, yra gana reikšmingas.

Atkreipčiau dėmesį, kad Vyriausybė šiandien turi taip pat pajų Lietuvos centrinėje kredito unijoje, nes kaip reformos pasekmė – Centrinei kredito unijai reikėjo suteikti finansinę injekciją ir ji buvo padaryta. Tai vėlgi čia aš matyčiau perspektyvų.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, iš esmės liko dvi minutės. Jeigu trumpai, tai S. Tumėnas. Minutė klausti ir, pirmininke, dvi minutės atsakyti.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pirmininke, po „Snoro“ griūties daugybė Lietuvos institucijų prarado milijonus tuometinių litų. Pavyzdžiui, Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras pra-

rado 13 mln. litų. A. Butkevičiaus Vyriausybė buvo numachiusi žingsnius, kaip tą našta pasidalinti su valstybe, juo labiau kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pripažino, kad tai yra valstybės pinigai. Tačiau dabar nei Finansų ministerija, nei Aplinkos ministerija apie tai nenori nieko net girdėti. Kokia būtų jūsų asmeninė nuomonė? Tai pripažinta ir Teismo, kad valstybės pinigai.

V. VASILIAUSKAS. Matote, šiuo atveju aš nedaryčiau jokio skirtumo tarp viešojo kreditoriaus ir privataus kreditoriaus. Koks skirtumas, ar valstybė yra kreditorius kaip toks, ar privati įmonė buvo „Snoro“ banko kreditorė ir jai buvo gražinta tik 100 tūkst. eurų atitiktis išmoka, tuo metu galbūt tik 100 tūkst. litų buvo. Jeigu būtų nuspręsta kaip nors kompensuoti valstybiniam kreditoriui, tada iškiltų klausimas ir dėl privataus kreditoriaus atitinkamai. Čia neturėtų būti jokių išlygų niekam.

PIRMININKĖ. Ačiū, pirmininke, už pranešimą. Mūsų laikas baigėsi.

V. VASILIAUSKAS. Ačiū.

PIRMININKĖ. Linkiu sėkmės!

15.00 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4199 (pateikimas)

Antras popietinės darbotvarkės klausimas – Sporto įstatymo 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (LGF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, jums yra teikiamas įstatymo projektas dėl... Sporto įstatymo 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, jį jūs, pirmininke, jau pristatėte. Šio įstatymo projekto tikslas yra nustatyti, kad ne mažiau kaip 30 % šiuo metu į Sporto rėmimo fondą nukreipiamų lėšų būtų skiriama didelio meistriškumo sportui remti. Išdėstysiu motyvus, dėl ko šis įstatymo projektas yra parengtas.

Pirma. Olimpinių sporto šakų sporto federacijos kreipėsi į daugelį Seimo narių (aš manau, visiems Seimo nariams buvo išsiųsti laiškai), kad Didelio meistriškumo sporto finansavimo programa jau keletą metų nekinta. Tai reiškia, kad faktiškai 6 mln. eurų yra skiriama šiai programai, o Sporto rėmimo fondo asignavimai kiekvienais metais smarkiai didėja. Pavyzdžiui, 2018 metais Sporto rėmimo fondo asignavimus sudarė 6,6 mln. eurų, 2019 metais – maždaug 12 mln., o 2020 metais – 17,5 mln. eurų. Aišku, gerai, kai sportui yra skiriami didesni asignavimai, bet kas atsitiko šiuo metu Lietuvos sportui, ypač įvertinant ir tai, kad kitais metais bus olimpinės žaidynės Tokijuje?

Mielieji, ar jums yra žinoma, kad šiais metais olimpinių sporto šakų srityse neturime nė vieno nei pasaulio, nei Europos prizininko bei čempiono? Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo laikotarpio Lietuvos istorijoje tokių metų mes neturėjome. Aš manau, tai yra pirmas signalas, kad mums tikrai reikia susirūpinti ir galvoti, dėl kokių priežasčių taip atsitiko, kodėl yra tokia sporto situacija. Žinote, paskirstyti, padalinti pinigus yra pats lengviausias atvejis, bet finansininkai žino, kaip sakiau, turi būti racionaliai suplanuota, efektyviai panaudota siekiant kuo geriausio rezultato. Mano paminėtas pavyzdys rodo, kad rezultatas šiais metais yra labai blogas, jeigu mes vertinsime visų olimpinių sporto šakų federacijas ir sportininkus, kurie dalyvauja tarptautinėse varžybose. Kaip niekada, kitoms žaidynėms šiuo metu mes turime tikrai nedidelį skaičių, kurie turi jau išsikovoję kelialapius į olimpines žaidynes.

Mūsų tikslas, kad ateinančiais metais Didelio meistriškumo sporto finansavimo programa, kuri yra nukreipta jau, taip vadinkime, profesionaliems sportininkams, kurie dalyvauja olimpinėse žaidynėse, pasaulio čempionatuose, Europos čempionatuose... tikrai būtų jiems didesnis finansavimas. Gal aš trumpai tiek, pirmininke.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, turbūt ginčas tarp profesionalaus ir mėgėjiško sporto, kuris įtraukia daug jaunų žmonių, nuolat vykdavo. Iš tikrųjų ir vieniems, ir kitiems nebūdavo per daug pinigų. Suprantu, kad iš tikrųjų ir olimpinėms žaidynėms. Smagu žiūrėti, kai mūsų Lietuvos sportininkams sekasi, tačiau vėlgi, ar nemanote, gal yra kokia nors galimybė, kad tą mėgėjiško sporto netektį, ypač kas susiję su regionais, irgi reikėtų kaip nors kompensuoti, bandy-

ti vis dėlto, nes mes kalbame apie tokį įtraukų sportą. Vis dėlto čempionai atsiranda ne šiaip sau, čempionai atsiranda iš ten, kur yra daug užimto jaunimo, kur veikia daug sporto klubų ir daug užimtų žmonių. Ar tai bus toks laikinas sprendimas? Ar iš tikrųjų tas perskirstymas nepadarys per didelės žalos mėgėjiškam ir apskritai vaikų sportui?

A. BUTKEVIČIUS (*LGF*). Dėkui už klausimą. Aš manau, kad Sporto rėmimo fondo lėšos irgi yra naudojamos ne vien tik regionuose, bet ir miestuose. Jūs labai teisingai pasakėte, jeigu mes norime turėti didelio meistriško sportininkus, tai mes turime galvoti pirmiausia apie mūsų vaikus, kurie sportuoja, ir jiems sudaryti geras sąlygas, kad jie pasiektų didelio meistriško lygį, nes kitu atveju vargu ar galima mums bus, kaip sakyti, girtis gerais sportininkais, kuriuos mes ruošiamo ir olimpinėms žaidynėms, ir įvairiausiems tarptautiniams turnyrams, ir čia įvairiems čempionatams. Bet jeigu kalbame apie lėšų arba asignavimų planavimą, tai protingiausia, kai kiekvienais metais, ar tai būtų Didelio meistriško finansavimo programa, ar tai būtų Sporto rėmimo fondas, turėtų asignavimai didėti tam tikru procentiniu dydžiu. Labai yra blogas planavimas, jeigu mes nagrinėsime ne tik sporto atvejus, bet ir kitas veiklos sritis, jeigu keletą metų asignavimai nedidėja vienai sričiai, o kažkurioms sritims auga. Toks planavimas man yra visiškai nesuportamas.

PIRMININKĖ. B. Bradauskas.

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų praeitą kadenciją nepavyko, dirbdamas Biudžeto ir finansų komitete nespėjau sutvarkyti vieno reikalo. Noriu paklausti tamstos požiūrio, kai nuvažiuoji į užsienį ir paklausia, iš kur – iš Lietuvos, tai galvoja, galvoja, iš Lietuvos, kur ta Lietuva, bet tikrai paminėk A. Sabonį, V. Alekną ar R. Meilutytę, tada iš karto, a... Štai kur aš linkstu. Ar Biudžeto ir finansų komitetas nesiiimtų... Dabar Lietuvai garsinti yra skiriamos nemažos lėšos ir ten jos nepasiekia to tikslo, koks galėtų būti iš tikrųjų. Ar nesiiantumėte iniciatyvos, kad dalį tų lėšų, bent 30 %, kaip jau čia teikiate dabar, permesti į sporto reikalus? Tikrai paremtume krepšinio komandas, visa kita, kur Lietuvos vardas būtų daug labiau garsinamas?

A. BUTKEVIČIUS (*LGF*). Taip, aš jūsų minčiai pritariu ir aš manau, kad mes, kaip parlamentarai, pirmiausia pamiršome vieną pagrindinę funkciją. Visada pasibaigus metams, nesvarbu, ar yra sportui skiriama lėšų, ar kitoms programoms finansuoti, mes turime įvertinti, kokie yra pasiekimai gavus finansavimą, ypač valstybės. Jeigu mes prie to klausimo prieitume, grįžtume ir pradėtume vertinti, pavyzdžiui, kaip lėšos yra panaudotos, koks yra pasiektas rezultatas įvairiose veiklos srityse, tada tikrai mes žinotume, kaip tos lėšos buvo panaudotos – efektyviai ar neefektyviai. Daugelyje šalių, ypač Vakarų šalių, yra priimta: pasibaigus biudžetiniams metams yra sudaroma Biudžeto ir finansų komitete, išplečiama į asignavimų komitetą, kur atsiskaito beveik visos organizacijos, biudžetinės organizacijos, kokie buvo pasiekimai. Mūsų kol kas dar funkcija beveik tokia – padalinti, paskirstyti ir po to... o kai kada ir užmirštame.

PIRMININKĖ. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, norėčiau iš pradžių prieš paklausdamas gerbiamam Broniui padaryti didelę pastabą. Ne tik A. Sabonis, bet ir V. Alekna, kuris yra šalia mūsų, kuris iš tikro šlovę pelnė ir kurio nuotrauka turėtų čia kur nors kabėti... (*Balsai salėje*) Būk geras, užmiršai, ne taip gražiai. Prašom netrukdyti pasisakyti. Aš noriu pasakyti, kad mes turime čia oficialiai didžiausią Lietuvos sportininką.

O šiaip aš galvoju, sakykite, ar tie 5 mln., palyginti su tais milijardais, kurie sporte dabar sukasi, kurie sukasi sporte, ar krepšinyje, ar lengvosios... „Deimantinėje lygoje“, ar jie kokią nors didesnę įtaką padarys negu tik norą nuvažiuoti ir ką nors pabandyti iškovoti, nes tai labai maži pinigai? Per maži pinigai, mano supratimu. Vienas olimpinis medalis, aš manau, dabar kainuoja daugiau negu 5 mln., dabar jau vienas aukso medalis. Virgis, kaip sakėte, kainavo po 5 mln., bet visus jis investavo. Prašom atsakyti į tą klausimą.

A. BUTKEVIČIUS (*LGF*). Aišku, jūs praktiškai ir atsakėte į savo užduotą klausimą, tik aš noriu pasakyti, kad be pinigų sportininkai negali išvykti į tam tikras stovyklas. Yra tam tikros sporto šakos, kur, pavyzdžiui, nuo rudens iki pavasario, ypač jeigu kalbate apie V. Alekną, jie treniruojasi užsienyje, ten, kur yra sudarytos sąlygos kelti savo meistriskumą. Dėl to aš ir galėčiau čia išvardyti daug įvairiausių priežasčių, kodėl finansavimas yra svarbus, siekiant meistriskumo ir garsinant mūsų valstybę įvairiose varžybose.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Šiaip tai dar keturios minutės liko. Aš norėjau paklausti jūsų, aš taip pat prie tos iniciatyvos prisidėjęs ir savo parašu, bet vis dėlto perskirstant daugiau pinigų neatsiranda, iš vienos kišenės įdedant į kitą. Tačiau ar kiti šaltiniai, pavyzdžiui, tokie kaip „Olifėja“ ir visi kiti panašūs šaltiniai, negalėtų padidinti to dalijamo pyrago kiekio, jūsų, kaip buvusio premjero, nuomone?

A. BUTKEVIČIUS (LGF). Ir kaip buvusio premjero aš galiu pasakyti, ir kaip sportininko. Aišku, norėtusi, kad Vyriausybė, kuri, aš manau, pateiks išvadą dėl šito įstatymo projekto, galėtų pasiūlyti, kad Sporto rėmimo fonde asignavimai kitais metais nemažėtų, o tiesiog Didelio meistriskumo programai padidintų 3 mln. eurų ir tada tikrai nebūtų perskirstymo tarp programų. Aš visą laiką už tai, kad sportui būtų skiriama daugiau, bet pirmiausia turime susitarti, kad tos lėšos efektyviai bus naudojamos siekiant geresnio rezultato.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. V. Alekna – už.

V. ALEKNA (LSF). Aš, ko gero, nieko naujo nepasakysiu, ką pasakė A. Butkevičius. Tai iš tikrųjų labai reikalinga pataisa. Ta pataisa reikalinga didžiajam sportui, profesionaliajam sportui. Tai būtų papildomos lėšos olimpinėms žaidynėms pasirengti, nes visos federacijos visada gyvena nepritekliaje, o turėdamos papildomų lėšų galėtų dar geriau rengtis pagrindinėms savo varžyboms.

Šiandien kaip tik yra užregistruota kita pataisa, kuri šiek tiek atims iš sporto pinigų, tai 1 % dėl Azartinių lošimų įstatymo. 1 % – tai apie 0,5 mln. Tautinis olimpinis komitetas negaus lėšų. Tai šis įstatymas, jeigu jis eitų toliau, iš principo kompensuotų būtent tą netektį ir federacijos nepajustų to nepritekliaus. Iš tikrųjų noriu, kad jūs palaikytumėte šį įstatymą, ir sportininkai už tai atsidėkos gerais rezultatais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš nėra norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Gerai, prašom balsuoti.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildoma – Jaunimo ir sporto reikalų komisija. Svarstymas numatomas gruodžio 17 dieną.

15.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Martino Žaltausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-3842(2) (svarstymas ir priėmimas)

Toliau – darbotvarkės 2-3 klausimas, Seimo nutarimo „Dėl Martino Žaltausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ svarstymas. Kviečiu G. Burokienę.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu M. Žaltausko skyrimui į VTEK narius.

PIRMININKĖ. Dėkui. Diskusija. Niekas neužsirašė kalbėti. Einame iš karto į priėmimo stadiją. Keturi – už, keturi – prieš. 1 straipsnis. Priimtas. 2 straipsnis. Nutarimas įsigalios, jeigu pritarime, gruodžio 5 dieną. Priimtas. Dėl viso irgi nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 87, prieš nėra, susilaikė 4.

Seimo nutarimas „Dėl Martino Žaltausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ priimtas. (*Gongas*) Dar kartą primenu ir gerbiamam M. Žaltauskui, kad priesaika bus gruodžio 5 dieną.

15.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-3938(2) (priėmimas)

Toliau – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-3938(2). Priėmimas. Gerbiamo A. Butkevičiaus

nekviečiu į tribūną, jokių siūlymų nėra. Yra tik Teisės departamento redakcinės pastabos. Galime tam pritarti? Pritarta. Taigi du straipsniai. 1 straipsnis. Priimtas. 2 straipsnis. Priimtas.

Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 69, prieš nėra, susilaikė 19. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

15.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-3937(2) (priėmimas)

Toliau – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-3937(2). Priėmimas. Irgi du straipsniai. 1 straipsnis. Priimtas. Dėl 2 straipsnio irgi yra parašyta Teisės departamento preambulė, pagal tai tekstas sureduotas. 2 straipsnis priimtas. Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 69, prieš nėra, susilaikė 23. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

15.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2018 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-3939(2)ES (priėmimas)

Dar vienas Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2018 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-3939(2)ES. Priėmimas. Du straipsniai. 1 straipsnis. Priimtas. 2 straipsnis. Priimtas.

Motyvai dėl viso. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 12. Seimo nutarimas „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2018 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

15.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-3933(2) (priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ 1 straipsnis priimtas. Dėl 2 straipsnio yra redakcinis Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ir komiteto 2 straipsnio 3 punkto išdėstymas – siūlo parengti teisės aktų pakeitimų projektus, ir daugiau taip, kaip anksčiau buvo numatyta. Taigi 2 straipsnis su ta pataisa priimtas.

Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 66, prieš nėra, susilaikė 19. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

15.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-3934(2) (priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas. Priėmimas. Šiuo atveju į tribūną kviečiu R. Šalaševičiūtę, nes jau dėl preambulės yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Dėl 1 straipsnio jokių siūlymų nėra, galime priimti. Ir dabar prašome pakomentuoti 2 straipsnį, nes irgi Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritaria iš dalies.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Taip, nutarimo projekto 2 straipsnio 1 punkte siūloma Lietuvos Respublikos Vyriausybei inicijuoti reikiamus teisinio reglamentavimo pakeitimus, kad būtų apibrėžta valstybinį socialinį draudimą ir socialinę paramą jungianti socialinės apsaugos sistema, ir nustatyti socialiniam draudimui ir atskiroms jo rūšims būdingus principus. Komitetas apsvarstęs pritarė iš dalies ir pasiūlė Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2 straipsnio 1 dalį išbraukti, kadangi šie darbai šiuo metu yra vykdomi, tačiau konkretaus teisės akto ir reglamentavimo kaip projekto pateikti negalima. Todėl, komiteto nuomone, išbraukta 1 dalis ir 2-os ir 3-ios atitinkamai pakeistas numeravimas.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, dar yra vienas dėl antrojo stambaus punkto Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas nepritarė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komitetas nepritarė antros pastabos ketvirtai pastraipai, nes ji tapo neaktuali pritarus antros pastabos pirmai, trečiai pastraipoms. Teisės departamento atstovė, dalyvavusi posėdyje, sutiko su tokia mūsų komiteto nuomone.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir tada Seimo kanceliarijos Teisės departamento dar viena išvada dėl nutarimo projekto 2 straipsnio 1 punkto formuluotės turinio neaiškumų, redakcinio pobūdžio pataisa, kuriai komitetas pritarė. Taigi 2 straipsnį su visa nauja redakcija, atsižvelgiant į Teisės departamento ir komiteto išdėstytą redakciją, priimame.

Motyvai dėl viso. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 74, prieš nėra, susilaikė 23. Seimo nutarimas „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, mes iš tikro pritarėme užsimerkę šioms visoms ataskaitoms.

Tas žanras atrodo toks labai nereikšmingas. Mes iš tikro legalizuojame tą visą 2008 metų Vyriausybės ar atskirų žinybų darbą toje srityje. Ką jinai padarė gerai ar blogai, mes pasakome, kad jis yra legalus, ir yra gerai. Tuo požiūriu mes nepasinaudojame Seimo teisėmis kaip parlamento iš tikro rimtai pasižiūrėti, inventorizuoti, kas buvo padaryta blogai. Mes pasakome, kad viskas buvo gerai. Taigi čia yra mūsų didelė darbo spraga.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

15.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2018 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-3429 (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2018 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas. Priėmimas. Vienas straipsnis. Galime priimti? Priimta.

Motyvai dėl viso. Niekas kalbėti nenori. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 94, prieš – 1, susilaikė 6. Seimo nutarimas „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2018 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

15.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2018 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-3935(2) (priėmimas)

Seimo nutarimas „Dėl Garantinio fondo 2018 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Vienas straipsnis. Galime bendru sutarimu priimti? Priimtas.

Dėl viso Seimo nutarimo nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 88, prieš nėra, susilaikė 7. Seimo nutarimas „Dėl Garantinio fondo 2018 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

15.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2018 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-3936(2) (priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2018 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ priėmimas. Vienas straipsnis. Priimtas.

Dėl viso. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 88, prieš nėra, susilaikė 10. Seimo nutarimas „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2018 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas Nr. XIIIIP-4173(2) (svarstymas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas. Svarstymas. Kviečiu į tribūną I. Šimonytę, Audito komiteto pirmininkę.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Šiam nutarimui Seimas po pateikimo pritarė prieš savaitę. Komitetas buvo paskirtas pagrindiniu komitetu. Komitetas apsvarstė ir dabar siūlo šitam nutarimui pritarti po svarstymo ir artimiausiu metu priimti, kad Valstybės kontrolė galėtų pasirašyti sutartis su išrinkta audito įmone.

PIRMININKĖ. Dėkui. Diskusijoje...

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. ...niekas neužsirašė kalbėti. Ar galime po svarstymo bendru sutarimu pritariti? Galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti. Šiuo klausimu mes ir baigėme.

15.30 val.

Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3915(2) (svarstymas)

O dabar grįžtame, kaip buvo numatyta, prie rytinės darbotvarkės 1-14 klausimo – Socialinių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu į tribūną J. Rimkų, Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

O toliau pirmininkaus I. Šiaulienė.

J. RIMKUS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas lapkričio 18 dieną svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3915. Komitetas patobulino projektą pagal pateiktus siūlymus. Nutarta pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Pagrindiniai pasiūlymai būtų tokie.

Pritarę Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvados 5.1 pastabai, siūlome pakeisti įstatymo projekto pavadinimą ir jį išdėstyti taip: „Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2427 1 straipsnio pakeitimo įstatymas“.

Kiti pasiūlymai ir pakeitimai. Kadangi siūloma, kad stebėseną vykdytų Vyriausybės įgaliota institucija (tai būtų socialinės įmonės statusą suteikianti institucija – Užimtumo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos), siūlome papildyti įstatymo projektą nauju 1 straipsniu: „1 straipsnis. 1 straipsnio 2 dalyje išdėstyto Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo 29 straipsnio pakeitimas. Papildyti 1 straipsnio 2 dalyje išdėstyto Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo 29 straipsnio 1 dalį 16 punktu. 16 punktą. Atlieka šiame įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo stebėseną.“

Dar vienas komiteto pasiūlymas dėl 1 straipsnio 2 dalies, išdėstyti taip: Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymą papildyti 30 straipsniu, kuris skambėtų taip: „Įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo stebėseną“.

Dar vienas komiteto pasiūlymas būtų, kad Vyriausybės įgaliota institucija atlieka šiame įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo stebėseną... (*Balsai salėje*) Paskelbsiu rezultatus. Čia buvo pasiūlymas išsamiau pateikti šį klausimą, tai aš taip ir bandau. Šiame įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo stebėsenos ir pateiktų rezultatų įvertinimo pažymą už praėjusius kalendorinius metus, o atliekant pirmą stebėseną – už laikotarpį nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d...

Taip pat atsižvelgiant į Teisės departamento ir komiteto siūlymus dar vienas pasiūlymas yra dėl šio straipsnio 1 dalies: „Nurodytoje pažymoje nurodomos teigiamos ir neigiamos šiame įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo pasekmės (socialinėse įmonėse dirbančių neįgaliųjų skaičius, iš viso ir pagal neįgalumo ar darbingumo lygį, jų dalis iš visų socialinių įmonių darbuotojų, taip pat pokytis per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį; socialinėse įmonėse dirbančių ir dirbusių neįgaliųjų užimtumas pasibaigus valstybės pagalbos jų užimtumui skatinti mokėjimo laikotarpiui ir pokytis per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį).“

Komiteto atskiroji nuomonė nebuvo pareikšta. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 1, niekas nesusilaikė. Ačiū.

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Prieš – 1, niekas nesusilaikė. Ačiū. Dėkojame komiteto pranešėjui. Diskutuoti niekas nesiregistravote. Pataisų ir pasiūlymų nėra. Gerbiame kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Ačiū. Po svarstymo projektui Nr. XIIIIP-3915(2) pritarta.

15.35 val.

Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4121(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas iš rytinės darbotvarkės – Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4121(3). Kviečiu P. Urbšį pateikti komiteto išvadą.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiame Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas faktiškai dauguma priėmė patobulinti įstatymo projektą ir jo lyginamąjį variantą ir pasiūlė, būtent suformulavo savo siūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusija. Užsiregistravo ketvertas Seimo narių. Pirmasis – P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (*MSNG*). Iš tikro šio įstatymo projekto atsiradimas... man atrodo, visiems žinoma, kodėl atsirado, nes kilusios diskusijos dėl Kauno miesto savivaldybės teritorijos išplėtimo Kauno rajono savivaldybės kai kurių teritorijų sąskaita... Kai kas gali pasakyti, kad čia dalykai susiję gry-

nai su teritorijų paskirstymu, bet, man atrodo, tai yra labai gera proga pakalbėti, kaip mes suvokiame savivaldą ir kas ji yra mūsų valstybėje.

Jeigu mes kalbėtume apie sovietinį savivaldos suvokimą, tai buvo suvokiama labiau kaip teritorinis administracinis vienetas tai administracinei galiai įtvirtinti. Vakarietišku supratimu savivalda visada buvo visų pirma pilietinės savivaldos išraiška konkrečiai apibrėžtoje teritorijoje. Po sovietinio monstro žlugimo daugelis valstybių išsivaduoamos kūrė savo administracinę sistemą ir vadovavosi savo kriterijais. Jeigu mes matome posovietinėje erdvėje buvusias valstybes, kurios suvokia, kas yra savivalda, mes galime pažiūrėti į Lenkiją, galime pažiūrėti į Estiją, būtent ten buvo suvokiamas tas vakarietiškas modelis. Pas mus, Lietuvoje, buvo pasukta faktiškai, gal tiksliau galima pasakyti, likta prie sovietinio mentaliteto. Buvo panaikinta dviejų lygių savivalda, bet savivaldų teritorijos buvo paliktos tokios pat, kaip ir galiojančios dviejų lygių. Jeigu jūs atsimenate apylinkių tarybų panaikinimą, teritorijos liko tos pačios. Čia panašiai buvo padaryta, kaip iš autobuso buvo išmestos kėdės ir paskui pasakyta, kad šis autobusas virsta lengvuju automobiliu. Mes dabar išsiskiriame Europos Sąjungoje tuo, kad mūsų savivaldų teritorijos yra didžiausios. Iš principo tai apsunkina būtent tos pilietinės savivaldos išraišką, o Seime tos iniciatyvos dėl dviejų lygių savivaldos įkūrimo faktiškai yra bevaisės.

Dabar tai, ką matome Kaune, iš tikrųjų mes matome to mąstymo atspindį. Kai savivalda yra suvokiama grynai kaip administracinė teritorija, kuri nieko bendro neturi su pilietine savivalda, tada tai teritorijai administruoti tinka būtent toks būdas, kaip galima tą teritoriją pasidauginti. Aišku, gaila, kad būtent tą dalyką inicijuoja meras, kuris buvo išrinktas kaip visuomeninio rinkimų komiteto atstovas. Būtent tie komitetai, kurie formavosi, bandė suformuoti save kaip alternatyvą pasirenkant savivaldą, bet pasirodo, kad dabar Lietuvoje galiojantis savivaldos modelis virsta arba į dvarą, arba į uždarają akcinę bendrovę. Jis yra įtvirtintas ir nesvarbu, kas ateina su kokia vėliava, anksčiau ar vėliau arba jis tampa dvarponiu, arba jis tampa kažkokio UAB'o vadovu. Tai dabar mums irgi yra labai aiškus testas, ar mes vis dėlto savivaldą suvoksime tik kaip teritorinį ir administracinį vieneta, ar vis dėlto mes dar gerbsime savivaldą kaip pilietinės savivaldos išraišką. Norėčiau vis dėlto atkreipti jūsų dėmesį, Savivaldos chartijoje labai aiškiai parašyta: „Savivalda yra demokratinės visuomenės pagrindas.“ Vienu metu bendraudamas su Lenkijos atstovais, kurie pasidalino savo patirtimi apie tai, kaip pas juos savivalda yra organizuojama, kad yra trijų lygių savivalda, aš paklausiau, kodėl jūs vis dėlto tiek dėmesio skyrėte savivaldai? Jie labai aiškiai pasakė: savivalda yra mūsų kraujyje. Tai aš noriu paklausti: kas perpylė mūsų kraują, kad mes nebesuvokiame, kas yra savivalda, nors gyvename abiejų valstybių sandraugoje?

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame R. Popovienę.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Mielieji kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas labai aiškiai išdėstė, kad Valstybės teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 7 straipsnyje būtent naujų savivaldybių steigimas ir ribų keitimas dėl naujos savivaldybės steigimo yra reglamentuotas gana aiškiai ir išsamiai. Yra numatytos ir privalomos sąlygos, ir kriterijai. O to paties įstatymo 7 straipsnio nuostatose, kai vienos savivaldybės teritorijos dalis yra priskiriama kitai savivaldybei, tokių nuoseklių procedūrų nėra. Nėra reglamentuota ir kaip turi vykti apklausos, trūksta ir privalomų sąlygų, kurias tenkinant gali būti teikiamas siūlymas keisti savivaldybių ribas.

Juk savivaldybės teritorijos ribų pakeitimas iš tiesų turi poveikį visos teritorijos gyventojams, visai bendruomenei. Tai gali turėti galias ekonomines, socialines, teises, aplinkosaugines pasekmes. Todėl esu įsitikinusi, kad šiuo klausimu visada turi būti atliktos išsamios analizės, turi būti naudos ir kaštų paskaičiavimas, taip pat ir apklausiami visos teritorijos gyventojai, kurių nuomonė tokiu atveju yra labai svarbi. Teritorijų perbraižymas paliečia ne tik tuos gyventojus, kurių teritoriją ruošiamasi prijungti, bet ir tuos gyventojus, kurie lieka neprijungtoje teritorijoje. Ypač svarbu, kad dešimtadalio ar mažiau gyventojų nenulemtų visos teritorijos gyventojų likimo. Todėl parengti įstatymo pakeitimai sudarys galimybę savo nuomonę prijungimo klausimu pareikšti gyventojams, gyvenantiems visoje savivaldybės teritorijoje, kurią planuojama prijungti ir kurios neplanuojama prijungti. Taigi, aš manau, logiška, kad keičiant ribas turi būti taikomos tos pačios procedūros, reikalavimai ir kriterijai, kaip ir steigiant naują savivaldybę.

Mielieji kolegos, aš labai nuoširdžiai kviečiu palaikyti šiuos įstatymo pakeitimus ir palaikyti komiteto sprendimą. Leiskime žmonėms dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose. Iš tiesų, kaip ir minėjo kolega Povilas, Kauno miestas ir Kauno rajonas čia yra kaip gyvas pavyzdys, patekęs į politikų interesų zoną, tačiau iš tiesų įstatymas turi būti taikomas visoms Lietuvos savivaldybėms, kad jų neraikytų ir nedalintų pagal vienų ar kitų norus. Juk iš tiesų gyvename ne kunigaikštystių laikais, kad galėtume užkariauti vienas ar kitas teritorijas, bet gyvename demokratijos laikais. Tai leiskime patiems žmonėms spręsti to krašto, kuriame jie gyvena, likimą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame J. Razmą.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, žinau, kad Kauno meras yra įtakingas vadovas, bet tikrai neįsivaizdavau, kad gali rasti tokie išgąstingi reagavimai į jo, žinoma, šiurkštakai pareikštą iniciatyvą. Vis dėlto prieš balsuojant už šį projektą aš siūlau pasižiūrėti dabar galiojantį įstatymą.

Viskas ten yra normaliai numatyta, jeigu atsiranda iniciatyva prie didmiesčio prijungti kokią nors teritoriją. Yra numatyta ir apklausa gyventojų tos teritorijos, kurią planuojama prijungti, ir savivaldybės tarybos išsakyta pozicija, Vyriausybės teikimas ir pagaliau mūsų, Seimo narių, sprendimas. Tai ar mes nepasitikime, kad patys tokius klausimus demokratiškai ir atsakingai išspręstume, kad mums reikia uždėti tokius apribojimus, kurie siūlomi tame projekte, kurie padarys taip, kad mes jokios teritorijos niekada negalėsime prijungti? Tai jus pasiskaitykite, kas siūloma. Siūloma kaip privalomas dalykas, kad būtų dvi apklausos, kuriose dalyvautų virš 50 % gyventojų ne tik tos prijungiamos teritorijos, bet ir likusios. Vadinasi, Vilkijos gyventojai turės spręsti, ar Garliavą prijungti, ar neprijungti. Bet kodėl nutolusios teritorijos gyventojai turi spręsti, kaip tos gyvenvietės žmonėms geriau? Aš manau, kad jie pirmiausia turi pasisakyti.

Esminė problema yra ta, kad į tokias apklausas tikrai niekada neateis virš 50 % žmonių. Žinote, Kauno rajonas darė, kiek buvo? 25 %, 26 %, tai tolokai iki 51 %. Ir kodėl koks nors Vilkijos gyventojas eis ir balsuos, kaip ten prie Kauno toms gyvenvietėms? Čia tikrai yra perlenkta lazda. O iš tikrųjų tokių atvejų gali būti, kad kai kurios priemiestinės gyvenvietės natūraliai susilieja su miestu ir reikia daryti tuos sprendimus. Prie Vilniaus miesto, kaip žinote, prieš keletą metų prijungėme kai kurias teritorijas ir, man atrodo, viskas yra gerai. Dabar, jeigu priimsime šitą, pamirškime, nieko niekada negalėsime prijungti. Tai yra toks rezultatas.

Aš kviečiu nepalaikyti tokių nepamatuotai išgąstingų reagavimų, palikti, kaip yra, tikrai viskas yra gerai pagal dabartinį įstatymą. Ir premjeras yra viešai pasakęs, kad nebus jokio teikimo, jeigu gyventojų apklausa parodys, kad žmonės nepitaria, bet niekas nereikalauja, kad pagal dabartinį įstatymą apklausoje būtina dalyvautų virš 50 % žmonių. Neturi tokių dalykų nulemti abejingieji ir pasyvieji, o turi nulemti tie, kurie ateina, pasako savo nuomonę, ir tai yra jų žodis, nežiūrėti, kiek jų atėjo.

Aš kviečiu atmesti šį projektą ir nesijaudinti. Na, tikrai, kad ir kaip ten vadintų V. Matijošaitį, nėra jis čia toks galingas, kad pradėtų visi Seimo nariai iš baimės kilnoti rankas negalvodami, ką daro.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ir kviečiame J. Sabatauską. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, na, įdomiai čia mes dabar diskutuojame, vieni kitus gąsdiname, o, kita vertus, iš tikrųjų pažiūrėkime, kas vyksta. Vyksta tai, kad realiai formuojama visiškai nauja savivaldybė, kad būtų kalbama apie teritorijos dalį, tarkime, kai viena gyvenvietė prigludusi arba, galima sakyti, neatskiriamai susijusi su kita savivaldybe, taip, kaip, pavyzdžiui, yra Estijoje ir Latvijoje – vienoje sienos pusėje Valga, kitoje sienos pusėje Valka, o iš esmės tai yra vienas miestas. Taip nėra, kalbame apie nemažą teritorijos dalį. Kas norėtų pasižiūrėti, tegul ateina į mūsų frakcijos patalpas ir pamatys, ten kabo žemėlapis.

Iš esmės tai, kas siūloma įstatymo projekte, – pirmiausia paklausti žmonių, gyvenančių toje kitoje savivaldybėje, kurios teritorijos dalį norima prijungti prie kitos savivaldybės, – visos savivaldybės gyventojai. Kodėl to reikia? Jeigu, sakau, prijungtume vieną nedidelę dalelę, nežinau, 2, 3, 5 hektarus, bet čia yra kalbama apie šimtus ir tūkstančius hektarų ir ne vieną šimtą gyventojų, ne vieną tūkstantį gyventojų, nes kiekvienoje savivaldybėje yra infrastruktūra, investicijos į tos gyvenvietės ar tos teritorijos gatvių tinklą, kelių tinklą, į darželius, mokyklas, į kitus objektus tiek

kasdieniniam gyvenimui, tiek laisvalaikio praleidimui. Jeigu iš savivaldybės atplėšime ne organiškai, o taip dirbtinai dalį teritorijos, kurioje sukaupia nemažai infrastruktūros, kas liktų kitai savivaldybės daliai, kurioje nėra tos infrastruktūros? Išeis taip, kad nukentės visi, ypač nukentės galbūt ta likusioji savivaldybės dalis, kur... Kam kiekviename miestelyje statyti sporto sales, baseinus, mokyklas, kai už 5 kilometrų yra kitų? Tikrai neverta, bet taip gali būti, kad viskas, kas geriausia, atiteks kitai savivaldybei, prie kurios būtų jungiama. Todėl ypač svarbu paklausti visų gyventojų nuomonės, nes pasekmės bus visiems.

Dabar dėl daugiau kaip pusės gyventojų dalyvavimo apklausoje. Kaip matome, įstatyme numatoma, kad apklausa daroma prieš Seimui priimant sprendimą. Vadinas, Vyriausybė organizuoja tą apklausą ir taip gali būti, kad jeigu mes paliksime, kaip dabar įstatyme – tik tos dalelės savivaldybės gyventojų apklausos, nereikalaujant daugiau kaip pusės... iš tiesų galima padaryti taip, kad tyčia neateis daugiau kaip pusė. (*Balsas salėje*) Ne teorijos. Čia demokratijos pagrindas, gerbiamieji kolegos. Ar kuriant naują savivaldybę reikia daugiau kaip pusės gyventojų nuomonės? Reikia. Naujai savivaldybei tikrai reikia ir dabar numatyta įstatyme. Vadinas, pagal teritorijos dalį, apie kurią mes dabar kalbame, tikrai realiai atitiktų kokybiškai naujos savivaldybės sudarymą.

Tiesa, aš nesu labai sužavėtas nauju Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto variantu, bet manau, kad jis gali, turi teisę gyvuoti. Manau, kad mūsų pirminis variantas buvo šiek tiek gerėlesnis, bet jeigu komitetas mano, kad šitaip yra geriau sudarant atskiromis dalimis, tegul būna šitas. Todėl raginu kolegas pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijos baigtos.

Motyvai už, prieš. Už kalba L. Balsys. Prašom.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, nesiruošiau kalbėti, bet čia kolega Jurgis, taip karštai gynęs Kauno merą, minėjo vieno miestelio pavadinimą, greta kurio mano ne viena vaikystės vasara praėjusi. Aš manau, kad kolega Jurgis turbūt nėra buvęs tame miestelyje, kitaip žinotų, kad vietos žmonės kirčiuoja ne Vilkijos, o Vilkija, Vilkijos, o vietininkas yra Vilkijoj. Prieš ginant vietos žmonių interesus, būtų gerai sužinoti jų nuomonę ten nuvažiavus.

Aš manau, kad tikrai reikėtų balsuoti už ir palaikyti variantą, nes būtent bet kurios rajono dalies pakitimai atsiliepia ir visai kitai rajono daliai. Jeigu būtų kur nors Garliava prijungta, tai atsilieptų ir Vilkijai, o ne Vilkijai, nes visas rajonas netektų lėšų ir taip nukentėtų. Man atrodo, viso rajono žmonės turi teisę pasisakyti apie visą rajoną, ne vien tikrai apie kokį nors vieną miestelį, kurį konkrečiai vietos kunigaikštukas nori prisijungti. Taigi, manau, siūlymas geras, ir turime stengtis, kad žmonės spręstų, o ne valdžia.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš vis dėlto siūlau perskaityti projektą, dėl kurio balsuosime. Jeigu mes numatome, kad privalo dalyvauti daugiau kaip pusė narių, tikrai niekada Lietuvoje mes niekur jokios teritorijos neprijungsime. Tai jūs, pavyzdžiui, numatykite, kad seniūnaičių rinkimuose turi dalyvauti daugiau kaip pusė narių. Neišrinksite Lietuvoje nė vieno seniūnaičio. Tokia yra realybė. Kodėl, aš nesuprantu, nepasitikime savimi, visi kritikuoja, kad blogas tas prijungimas, kuris dar visiškai oficialiai net nesvarstomas, kodėl mes už jį Seime balsuosime, kodėl nesuprasime tų žmonių pažeistų interesų ar panašiai? Kam užsidėti tokius apribojimus, kurie visiškai paneigs tuos atvejus, kai kažkada objektyviai reikės kokią nors gyvenvietę prie kurio nors miesto prijungti? Aš tokių dalykų nesuprantu, tokių isteriškų baimių, kurios yra atsirusios, lyg jau čia V. Matijošaitis prijungtų, dabar varytų žmones į tą Kauno miesto teritoriją, kažkas tokio. Aš tikrai siūlau atsikvošėti ir pasitikėti, kad pagal dabartinį įstatymą viską normaliai galima išspręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti ir balsuoti dėl Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo. Pritariantys balsuoja už, turintys kitą nuomonę, – prieš arba susilaiko. Po svarstymo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 68, prieš – 6, susilaikė 21. Taigi įstatymo projektui Nr. XIII-4121(3) po svarstymo yra pritarta. (*Šurmuly salėje*)

15.57 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 48, 49, 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹, 14¹, 25¹, 25² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3856(2)ES, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3857(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 33, 55, 55¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3858(2), Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 198¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3859(2) (svarstymas)

Gerbiami kolegos, imsime kompleksinio klausimo – klausimai 2-13.1, 2-13.2, 2-13.3 ir 2-13.4. Pagrindinis projektas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 7¹, 14¹, 25¹, 25² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3856(2). Ir lydimieji: Lietuvos banko įstatymo 43 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3857(2), Mokesčių administravimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3858(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 198¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3859(2). Kviečiu komiteto išvadą pateikti V. Ačienę, Biudžeto ir finansų komitetas.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas šių metų lapkričio 15 dieną svarstė jūsų minėtą įstatymo projektą. Sprendimas yra toks: priimta vienbalsiai. Tiek pagrindinis, tiek lydimieji įstatymų projektai priimti bendru sutarimu, vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir pasiūlė – siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti įstatymo projektui ir jį tobulinti atsižvelgiant į gautas pastabas bei pasiūlymus; siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti įstatymo projekto 5 straipsnį, nustatant prievolę pateikti tinkamą dokumentą arba jo pareikalauti kliento tapatybei nustatyti. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame A. Širinskienę pateikti išvadą dėl Administracinių nusižengimų kodekso.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas dar lapkričio pradžioje apsvarstė minėtą įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu, už – 9.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, diskusijoje niekas nesiregistravote dalyvauti. Yra pasiūlymas. Kviečiame BFK atstovę V. Ačienę į tribūną. Yra V. Ažuolo pasiūlymas dėl 33 straipsnio 2 dalies. V. Ažuolo salėje nematau. Gal pranešėja pateiks už jį.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Buvo V. Ažuolo pasiūlymas. Pasiūlymo esmė yra atidėti... tai yra kad šio įstatymo 7 ir 8 dalys įsigaliotų nuo 2020 m. liepos 10 d. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė pritarti?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Kolegos, dešimt balsų turime? Turime. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (Balsai salėje) Dėkojame. Ar galime pritarti visiems įstatymų projektams po svarstymo bendru sutarimu? (Balsai salėje) Dėkoju. Po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

16.03 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 papildymo 31¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3329(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Švietimo įstatymo papildymo 31¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3329(2). Kviečiame Švietimo ir mokslo komiteto išvadą pateikti G. Steponavičių.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, šią ankstyvą Lietuvai pavakarę noriu jums pristatyti Seimo Švietimo ir mokslo komiteto išvadą dėl Švietimo

įstatymo papildymo nauju 31¹ straipsniu. Trumpai pakomentuosiu ne tik šio pakeitimo esmę, bet ir kontekstą, kad Seimo nariai balsuodami suprastų, kokios specifikos tai yra klausimas ir tema.

Prieš maždaug metus grupė nevyriausybinų organizacijų, vienijančių tėvus, ėmėsi iniciatyvos bendrauti su faktiškai visų Švietimo ir mokslo komiteto frakcijų atstovais, deleguotais į Švietimo ir mokslo komitetą, ir kėlė klausimą, ar nebūtų prasminga įstatymo lygmeniu įtvirtinti galimybę ugdyti vaikus namuose taip, kaip tai yra daroma ir susiklosčiusios tradicijos daugelyje civilizuočių pasaulio valstybių.

Atsiliepdamas į šią tėvų iniciatyvą, komitetas suformavo darbo grupelę. Ta grupė kartu su Vyriausybe, ministerijos atstovais ir tėvų organizacijomis parengė minimą ir dabar pristatomą pataisą, kuri jau po to buvo svarstoma įvairiuose susibūrimuose, įvairiais formatais, taip pat buvo pateikta Vyriausybės išvada. Po visų svarstymų, užtrukusių turbūt ilgiau nei pusę metų, komitetas prieš kelias savaites įvertino visus gautus pasiūlymus ir siūlo jums priimti patobulintą projekto variantą.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad projektas šiek tiek pasikeitė nuo pirminio, kuris buvo įregistruotas. Mes, girdėdami iš vienos pusės ir valstybės rūpestį, kad vaikai iš socialinės rizikos šeimų dėl religinių ar kitų sumetimų nepatektų į izoliuotą aplinką, įstatymo projekte įrašėme papildomų saugiklių. Pirminė nuostata buvo suformuluota, kad, prieš sudarant sutartį tarp mokyklos ir tėvų, mokykla ne gali, o turi įvertinti. Kitaip tariant, galimybė buvo įtvirtinta kaip privaloma nuostata tam, kad mokykla žinotų konkrečios šeimos situaciją, konkretaus vaiko padėtį ir sąlygas jam ugdytis šeimoje.

Taip pat atkreipčiau dėmesį, kad mes labai aiškiai suprantame saugiklius, kad tai yra dvišalis susitarimas tarp mokyklos ir tarp tėvų, ir mokykla, pasitelkdama specialistus, jei jų trūksta, iš šalies, turi įsitikinti ir pasirašius sutartį taip pat išlieka mokyklos išipareigojimas padėti šeimai ugdytis, padėti aprūpinant, kaip įstatymo projekte yra įrašyta, mokomąją medžiagą, konsultuoti, stebėti mokymosi pažangą, socializacijos poreikį. Daugelis kėlė šį klausimą. Iš tiesų tai būtų pakankamas pagrindas nepalikti šeimų vien savarankiškai rūpintis savo vaiko ugdymu ir užtikrinti mokymosi procesą.

Todėl drįstu teigti, kad šis projektas yra geriau pasvertas. Iš dalies atsižvelgėme į Vyriausybės nuomonę, į vaiko teisių tarnybų poziciją ir taip pat atkreipiu dėmesį, kad detalesnę finansavimo ir ugdymo namuose tvarką dar turės patvirtinti Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Kviečiu, kolegos, padiskutavus pritarti šiam įstatymo projektui. Juolab kad Lietuvoje, viena vertus, toli gražu ne kiekviena mokykla pageidautų ar yra pasirengusi tai daryti, bet rėmėmės tomis ugdymo įstaigomis, kurios jau turi patirties su nuotolinio mokymo programomis ugdant vaikus, esančius užsienyje, mūsų emigrantų vaikus. Tos mokyklos ganėtinai pozityviai žiūri ir sako – mes būtume pasirengę tokiais atvejais užtikrinti procesą ugdant vaikus namuose.

Kviečiu, kolegos, pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusija. Diskusijoje užsiregistravo dalyvauti du Seimo nariai. Kviečiame V. Juozapaitį pradėti ją.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, po G. Steponavičiaus jau kaip ir nebėra ko pridurti, nes jis išsamiai pristatė, aš galbūt tik savo ruožtu noriu paraginti jus neišsigąsti šio projekto. Pirminėje stadijoje dar kilo klausimų ir dėl socializacijos, ir dėl kontrolės, ir dėl kitų dalykų, o dabar jis yra patobulintas ir tikrai yra saugus. Aš manyčiau, kad mes turime suteikti galimybę demokratinėje valstybėje, žmonėms, kurie dėl vienu ar kitu priežasčių negali vaikų leisti į mokyklą, suteikti galimybę ugdyti juos namie.

Toks dalykas arba toks procesas veikia 19 Europos Sąjungos valstybių, jis niekaip nekliūna ir neturi jokių konfliktų su Vaiko teisių konvencija. Čia viskas priklauso, aišku, ir nuo tos mokyklos, kuri bus įpareigota pasirašyti sutartį, kuri bus įpareigota su specialistų pagalba įvertinti tos konkrečios šeimos galimybes ugdyti ir tiems vaikams ugdytis šeimoje, taip pat bus nustatoma ir programa, ir atgalinė kontrolė, turės būti atsiskaitymo mechanizmas ir taip toliau, ir taip toliau. Vėlgai tai nebus prievarta ir jokia mokykla negalės, na, jai nebus galima suteikti arba liepti to daryti, ji tai darys savo noru, jeigu turės įgyvendinusi visą tą mechanizmą.

Viena iš priežasčių, kada vaikai negali eiti į mokyklą dėl įvairiausių psichologinių dalykų, yra būtent patyčios ir visos kitos socialinės traumos, kurios vyksta mūsų mokyklose, ir mes dar

negalime užtikrinti, kad kiekvienas vaikas atėjęs tikrai pasijaustų saugus. Todėl manyčiau, kad reikėtų sudaryti tokią galimybę. Tai tikrai, aš bent įsivaizduoju, bus vienietiniai atvejai, tikrai nebus koks nors masinis reiškinys.

Poreikis yra didžiulis, turint omeny netgi tą vienietinių atvejų gausą. Pasaulio lietuvių bendruomenės, šioje komisijoje man tenka dirbuotis, ne vienas narys yra kreipęsis dėl tokios galimybės, nes vaikai, kai jie išvyksta į užsienio valstybes, turi galimybę mokytis nuotoliniu būdu. Vaikai, kurie gyvena užsienyje, su Lietuvos valstybės mokyklomis turi tiesioginį ryšį ir mokosi būdami namie su savo tėvais. Grįžę į Lietuvą jie tos galimybės netenka. Turint omeny vėlgi tas socialines ir įvairiausias psichologines aplinkybes, ne visi vaikai gali adaptuotis ir ne visi iš karto gali eiti į mokyklą, jiems būtina sudaryti tam tikrą adaptacinį periodą, kuris ir galėtų būti tas pereinamasis laikotarpis, kai jie būtų ugdomi namie.

Vėlgi yra faktų, kai tėvai, norintys savo vaikus ugdyti namie, apgaudinėja patys save ir valstybę išvykdami į Lenkiją, perėję tik sieną vaizduoja, kad gyvena užsienyje, ir tuomet turi galimybę mokytis nuotoliniu būdu. Taigi nebeapgaudinėkime patys savęs, pasaulis turi tokią galimybę, pasaulis gerbia žmogaus teises, visų žmonių teises, visų socialinių grupių ir pažiūrų žmonių teises, būkime tolerantiški ir sukurkime tokią galimybę. Aš jus labai labai maloniai kviečiu balsuoti už šį projektą svarstymo stadijoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu A. Gumuliauską. Atsisakote. (*Balsai salėje*) Dėkoju. Gerbiami kolegos, tada vėl kviečiu G. Steponavičių. Yra viena pataisa, teikiama dėl 31¹ straipsnio. Prašau A. Baurą pateikti šią pataisą.

A. BAURA (LVŽSF). Aš visiškai sutinku su komiteto nuomone ir dėl mano pataisos nesiūlau balsuoti.

PIRMININKĖ. Jūs atsiimate. Taigi, kolegos, vadinasi, teikėjas pataisą atsiima, nebeturime dėl ko balsuoti.

Motyvai po svarstymo. Ir motyvai už. Pirmasis kalba V. Juozapaitis. Prašom, kolega. Motyvai už jūsų...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš tik pakartosiu, kviečiu visus balsuoti už. Motyvai mano nepasikeitė. Kažką man rodo komiteto pirmininkas, kad aš atsisakyčiau žodžio ir jis gautų. Tai aš atsisakau žodžio. Tai, ką aš pasakiau, aš nepasakiau. Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Man atrodo, labai svarbu nepainioti „negali“ ir „nenori“. Tiems, kurie negali, šiuo metu yra sudarytos visos galimybės mokytis namuose. Dabar čia mes kalbame apie galimybę įtvirtinti nepriklausomai nuo jokių papildomų sąlygų vaikui mokytis savarankiškai namuose, kasdien nelankant mokyklos. Be jokios abejonės, yra privalumų – ryšys su šeima, su tėvais, tačiau reikia pripažinti, kad tėvai, kad ir kaip mylėtų savo vaikus, nėra edukologijos specialistai.

Antras dalykas. Ir dabar vaikai yra įnikę į telefonus, mažai socializuojasi, mažai bendrauja tarpusavy. Reikia atkreipti dėmesį, kad mokykla yra kaip bendruomenė, yra ne tik mokslo, bet ir socializacijos vieta. Į mokyklą neinantys ir tik savo artimą aplinką matantys vaikai gali augti ir vystytis su socialinių įgūdžių trūkumu.

Trečias dalykas. Matome, čia jau Amerikoje yra daugiau tos tendencijos, kad mokymasis namuose gali tapti priedanga vaikams piršti antimoksliskas, pedagogų nepatikrintas pseudotiesas ar pseudomokslą. Nesakau, kad Lietuvoje tai įvyks, bet aš sakau, kad tam tikrą riziką mes turime matyti.

Ketvirtas dalykas. Iš tiesų šios priemonės papildomai kainuos. Būtų labai svarbu, kad Vyriausybė realiai vertintų, koks poreikis, kiek tai kainuoja ir ar tikrai čia yra geriausias būdas panaudoti valstybės lėšas. Dar kartą – nesakau, kad labai blogas dalykas, bet matau tam tikrą riziką, į kurią reikėtų atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai išsakyti.

Gerbiami kolegos, prašau balsuoti dėl teikiamo įstatymo projekto Nr. XIII-3329 po svarstymo.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 63, prieš – 3, susilaikė 17. Taigi po svarstymo Švietimo įstatymo papildymo 31¹ straipsniu įstatymo projektui yra pritarta.

Darbotvarkės 2-15 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2...

Atsiprašau, per šoninį mikrofoną...

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš norėjau pasakyti dėl ką tik įvykusio balsavimo. Vis dėlto tikrai pritarčiau kolegai Mykolui, mes turime žiūrėti kur kas plačiau, ypač į tokį dalyką kaip socializacija. Daugiausiai psichologinių problemų turi būtent tie vaikai, kurie neišeina iš namų. Aš nekalbu apie tuos, kurie serga psichikos ligomis ar yra neįgalūs ir panašiai. Tai yra visai atskira grupė, kuriems ir dabar yra suteikiama pagalba. Aš siūlyčiau dar ateinant iki svarstymo apie tai labai gerai pagalvoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kalbėjo Seimo narys R. Šarknickas.

16.18 val.

Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 3, 5, 10, 11, 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2535 (svarstymas)

Kolegos, tęsiame Švietimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2535 svarstymą. Kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto pranešėją A. Papirtienę.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė minėtą Švietimo įstatymo projektą ir priėmė sprendimą atsižvelgdamas ir pritardamas Teisės departamento, Nacionalinio švietimo nevyriausybinų organizacijų tinklo, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, Lietuvos Vyriausybės išvadose pateiktoms pastaboms ir argumentams, taip pat ir Seimo narių pasiūlymams.

Pacituosiu Vyriausybės išvadą: „...nediskriminavimo principas, kuris numato, kad kiekvienas vaikas turi lygias su kitais vaikais teises ir negali būti diskriminuojamas dėl savo arba savo tėvų ar kitų jo atstovų pagal įstatymą lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties ar kitų aplinkybių. Todėl manome, kad daugiavaikių šeimų išskyrimas įstatymo projekte gali sudaryti prielaidas pažeisti nediskriminavimo principą.

Siūlytina atsakyti įstatymo projekto 5 straipsnio, nes tėvai pagal galiojantį teisinį reglamentavimą gali ne tik dalyvauti pasirenkant ugdymo programas, bet ir gauti įvairiapusę informaciją iš mokyklos ir mokytojų, todėl įstatymo projekto 5 straipsniu siūloma nuostata, kuria siekiama įtvirtinti tėvų (globėjų, rūpintojų) teisę „gauti informaciją apie pamokų (susitikimų, renginių) turinį, kurie nepatenka į mokymo programą, arba kai juos veda ne mokyklos darbuotojai“, yra netikslinga ir perteklinė, o rašytinio tėvų sutikimo reikalavimas būtų sunkiai mokykloje įgyvendinamas...“

Taigi, komiteto išvada: pritariu komiteto išvadoms ir siūlyti Seimui Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 3, 5, 10, 11, 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2535 gražinti iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Vyriausybės ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos išvadas, taip pat į tai, kad, pirma, projektu yra siūloma tikslinti pagrindinio ir vidurinio ugdymo paskirtį ir dėl to teisės aktų nustatyta tvarka turėtų būti tikslinamos ir atitinkamos ugdymo programos, kurių reglamentavimas yra švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliojimų sritis; antra, nuostata, kad nepilnametis mokinys gali dalyvauti tokiose pamokose, renginiuose, susitikimuose, tik tėvams davus rašytinį sutikimą, yra sunkiai įgyvendinama. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, komiteto išvada yra gražinti iniciatoriams tobulinti.

Motyvai. Už kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Tenka prisipažinti, kad buvau vienas iš iniciatorių. Svarstymo stadijoje turbūt pats svarstymas buvo toks momentas, kai tikrai mes išsikalbėjome ir, ko gero, sureagavo daug kas, kad, na, organizuojant kokias nors paskaitas, susitikimus turbūt reikia geriau pagalvoti, ar tikrai visiems tinka, ir atsižvelgti į galimas rizikas. Manau, tie svarstymai duos tam tikros naudos.

Kadangi įstatyme jau neliko vienu iš pagrindinių punktų, kur buvo uždedama gana didelė našta tiek mokytojams, tiek mokyklai, kaip buvo pasakyta išvadoje, įgyvendinti praktiškai to neįmanoma arba labai sudėtinga, tai siūlome tą įstatymą gražinti tobulinti. Manau, kad čia daugiau visų sąmonės ir supratimo reikalas. Reikia elgtis kiek įmanoma korektiškiau, ypač kviečiantis lek-

torius, galbūt skleidžiančius įvairias idėjas, ideologijas, kurios gali būti nevienodai suprantamos. Siūlau pritari komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu? Dėkoju.

16.24 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 58, 64, 71 ir 88 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3918(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3918(2). Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pirmininką J. Bernatonį pateikti komiteto išvadą.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui, faktiškai pritarė visiems siūlymams, tik tai Žmogaus teisių komiteto siūlymui pritarė iš dalies. Ar dabar reikia argumentuoti?

PIRMININKĖ. Paskui. Kviečiame Žmogaus teisių komiteto išvadą pateikti L. Talmontą. Nėra. Komiteto pirmininko taip pat nėra. S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, Žmogaus teisių komitetas įstatymo projektui „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pritarė bendru sutarimu ir siūlė pagrindiniam komitetui patobulinti tam tikrą straipsnį, kuris bus dabar pristatytas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ką gi, svarstymas. Ar diskutuoti kas nors nori? Nėra. Tada kviečiame Užsienio reikalų komiteto pirmininką, imsime Žmogaus teisių komiteto siūlymo svarstymo.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, šiuo metu įstatyme numatyta, kad pabėgėliai gali dirbti, jeigu per devynis mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos Migracijos departamentas nepriėmė sprendimo dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ne dėl prieglobsčio prašytojo kaltės. Žmogaus teisių komitetas pasiūlė, kad galėtų dirbti per tris mėnesius nuo prašymo pateikimo.

Užsienio reikalų komitetas, atsižvelgdamas į papildomo komiteto siūlymą, taip pat siūlo sutrumpinti. Pasiūlė kompromisinį variantą ir kartu atkreipė dėmesį, kad būtų tikslinga sieti prieglobsčio prašytojų įleidimą į darbo rinką su maksimaliu įstatyme nustatytu terminu Migracijos departamento sprendimui priimti, tai yra šešiais mėnesiais. Pažymėtina, kad pagal šiuo metu galiojančias įstatymo nuostatas prieglobsčio prašymo nagrinėjimo procedūra trunka tris mėnesius ir gali būti pratęsta dar tris mėnesiams. Vadinas, prieglobsčio prašymo nagrinėjimas gali trukti šešis mėnesius.

Analogišką šešių mėnesių terminą įleidimo į darbo rinką yra nustačiusios ir mūsų kaimyninės šalys Latvija, Lenkija ir Estija. Kartu norime pažymėti, kad kitose Europos Sąjungose šalyse prieglobsčio prašytojų įleidimas į darbo rinką siejamas su tam tikromis sąlygomis, pavyzdžiui, jeigu asmens tapatybė nustatyta, tai yra pas mus ir patvirtinus šešis mėnesius lieka liberalesnė tvarka.

Taip pat įstatymo projekte nustatyta, kad tokiam prieglobsčio prašytojui nereikės gauti leidimo dirbti. Taigi į darbo rinką šie asmenys galės patekti be jokių papildomų reikalavimų ir apribojimų, kurie taikomi užsieniečiams, atvykstantiems dirbti į Lietuvą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar kas nors norite? S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Aš vis dėlto komiteto vardu prašyčiau balsuoti už komiteto pasiūlytą variantą dėl to, kad atvykusiems žmonėms šeši mėnesiai yra per ilgas terminas, valstybei kainuoja. O tie atvykę piliečiai neturi pragyvenimui pajamų, todėl jų buvimas ilgesnį laiką, aš manau, yra daug labiau komplikotas. Todėl prašau balsuoti už.

J. BERNATONIS (LSDDF). Aš atsiprašau, jeigu galima.

PIRMININKĖ. Prašom. Dėl motyvų.

J. BERNATONIS (LSDDF). Aš noriu pabrėžti tai, kad jeigu jie ir dirbs, mūsų valstybei jų išlaidos kainuos tiek pat, nes jie vis tiek bus Pabėgėlių centre.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, Žmogaus teisių komiteto siūlymas yra trys mėnesiai, Užsienio reikalų komitetas pasirinko pritarimą iš dalies – siūlo ne devynis mėnesius, kaip buvo ank-

sčiau, o šešis mėnesius. Kas palaikote Žmogaus teisių komiteto poziciją, kad trys mėnesiai, balsuojate už, kas... Ar jūs dabar norite dėl motyvų, ar po? Dabar. Prašom. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, Migracijos departamento apskoros yra lėtos ir tai neturi būti pretekstas žmonėms neleisti dirbti, jeigu jie nori, ypač pabėgėlių atžvilgiu. Pabėgėliai dažnai atvažiuoja į šalį, norėdami prisidėti. Iš tikrųjų visuomenė dažnai kritiškai žiūri į pabėgėlius būtent dėl to, kad jie kainuoja mūsų visuomenei. O čia atvažiuoja pabėgėliai ir nori eiti į darbo rinką, o mes sakome: ne, patupėkite pusę metų, ir neleisime mes jums dirbti, nes Migracijos departamentas savo apskomis nesugeba nustatyti tinkamos dokumentacijos ir lėšų. Darbas yra kažkas sveikintino ir gerbtino. Jeigu atvažiaavęs atvykęs nori eiti, dirbti ir užsidirbti legaliai mūsų darbo rinkoje, tai turėtume jam tai leisti kaip įmanoma anksčiau, ir kiekvienam, norinčiam Lietuvoje. Tai aš kviesčiau pritarti minimaliam terminui, tai yra trims mėnesiams, imtis ir skatinti, ypač tuomet, kai Lietuvoje drastiškai trūksta darbo jėgos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, man irgi tikrai logikos nėra, kodėl mes juos turime išlaikyti ir maitinti? Vis dėlto kiekvienas pabėgėlis kainuoja tam tikras biudžete numatytas lėšas. Tai juos iš pirmos dienos įdarbinkime, gal pabėgs greičiau ir iš Lietuvos. Kodėl juos čia dabar laikyti trejus metus, arba devynis mėnesius, maitinti ir tik po to, vienu žodžiu, leisti jiems darbuotis. Aš manau, atvažiaavai į Lietuvą ir tave iš pirmos dienos į darbą įdarbiname, tai gal pabėgs į kitą valstybę. Aš taip jau tik... dar be darbo pabėga, tai dirbdami tikrai išbėgs visi.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Formuluoju balsavimą. Kas palaikote Žmogaus teisių komiteto poziciją – trys mėnesiai – balsuojate už, kas palaikote Užsienio reikalų komiteto poziciją – šeši mėnesiai – balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo: už – 41, prieš – 22 ir susilaikė 22. Yra pritarta Užsienio reikalų komiteto pozicijai – lieka šeši mėnesiai.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, dar 6 straipsnio 2 dalį siūlome patikslinti, kad vidaus reikalų ministras iki gruodžio 31 dienos turi priimti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

PIRMININKĖ. Čia jau viskas mums padaryta, viskas gerai.

J. BERNATONIS (LSDDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvų dėl viso dar bus? Ne. Prašom balsuoti po svarstymo.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 14. Taigi po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIII-3918(2) yra pritarta.

16.33 val.

Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4057(2) (svarstymas)

Diplomatinės tarnybos įstatymo 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4057(2). Kviečiu E. Vareikį, bet jo nematyti salėje. Ar E. Zingeris? Ar pats komiteto pirmininkas? Kviečiame tada J. Bernatonį Užsienio reikalų komiteto poziciją pateikti po svarstymo.

J. BERNATONIS (LSDDF). Ačiū, Emanueli, už gerus norus. Noriu pasakyti, kad komitetas pritarė šiam projektui bendru sutarimu, tik patiksliname 30 straipsnio 1 dalies 7 punktą, nes diplomatai negali atstovauti savivaldybės žmonėms, įstaigoms, organizacijoms, tai palikome tik su valstybės atstovavimu susijusias pareigas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu V. Kravčionok. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pozicija.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas, svarstė Diplomatinės tarnybos įstatymo projektą ir bendru sutarimu siūlo pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Svarstyme dalyvauti niekas nesiregistravote, motyvų pareikšti taip pat nepageidaujate. Ar galime bendru sutarimu? (Balsai salėje) Dėkoju. Pritarta įstatymo projektui Nr. XIII-4057(2) bendru sutarimu.

16.35 val.

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. XIII-820 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3385 (svarstymas)

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3385. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pateikia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, komitetas tikrai nuodugniai šitą projektą svarstė. Tai kryptingai, dėl kurios mūsų kolegos pateikė pataisas, iš principo prieštarauti būtų ir sudėtinga, bet... tas bet, kadangi jau (...) nuo to laiko, kai šitas įstatymo projektas buvo užregistruotas, yra pasikeitusios tvarkos. Jeigu mes priimsime tokį projektą kaip dabar, pakelsime valstybės remiamas pajamas atitinkamai nurodytais procentais, priklausomai nuo negalios, iki 50 %, 60 % arba nuo 50 % iki 70 % nuo valstybės... nuo minimalių vartojimo poreikių dydžio, sugriausime visą dabartinę sistemą. Ir taip Vyriausybė dabar yra pakeitusi tvarką ir daugelis dalykų jau yra indeksuota ir su tvarkyta.

Todėl iš principo norint eiti ta kryptimi reikia prisiderinti prie dabar jau galiojančios tvarkos, todėl komitetas siūlo šį įstatymo projektą tobulinti. Kolegos, kiek supratau, pateikėjai, bent jau dalis jų, komitete tam dalykui pritarė, juo labiau kad, jeigu mes dabar jį priimtume, nepriderinę prie galiojančios tvarkos, tai mums reikėtų 33,5 mln. eurų iš Lietuvos valstybės biudžeto ir 169 mln. iš savivaldybių biudžetų per laikotarpį nuo 2020 iki 2022 metų. Tai galite padalinti, kokią sumą siektų šių metų biudžete, todėl komitetas ir siūlo gražinti iniciatoriams tobulinti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, komplikauta situacija. Aš esu viena iš teikėjų, motyvai R. J. Dagio buvo išsakyti. Tik viena, sakyčiau, kodėl buvo teikta, – kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pagalvotų dėl universalesnės bazės apskritai visoje socialinėje sistemoje, ypač mažinant socialinę atskirtį. Tai buvo signalas ir paskata pereiti prie kitos sistemos, bet aš sutinku su šiandien pateikta išvada. Ar galima bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai? Dėkojame.

16.39 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 36, 39 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 26² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3450(2), Farmacijos įstatymo Nr. X-709 57 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3451(2) (svarstymas)

Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 26² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3450(2). Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę pateikti išvadą, taip pat ir dėl Farmacijos įstatymo 57 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3451(2).

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė abu projektus, jiems pritarė 7 balsavus už ir 4 balsais susilaikius farmacijos įstatymo atveju ir antrojo – Sveikatos draudimo įstatymo: už – 7 ir prieš – 3.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijoje nori kalbėti A. Vinkus. Prašom. Prašom į tribūną.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, aš jau anksčiau esu pasisakęs dėl šių dviejų tarpusavyje susijusių įstatymų – Sveikatos draudimo ir Farmacijos įstatymų pakeitimo projektų – ir nuomonės dėl šio klausimo nekeičiu.

Dabar galiojančiame Sveikatos draudimo įstatyme nėra reglamentuojamas medicinos priemonių, prietaisų kompensavimo sutarčių sudarymas su kitais ūkio subjektais, išskyrus vaistines. Teikiamu projektu siekiama didinti kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones tiekiančių ūkio subjektų skaičių ir konkurenciją tarp ūkio subjektų numatant, kad medicinos pagalbos priemonės gali būti kompensuojamos išgyjant jas ne tik iš vaistinių, bet ir iš kitų ūkio subjektų, teritorinėms ligonių kasoms sudarant sutartis su šiais subjektais.

Keičiant Sveikatos draudimo įstatymą, keičiamas ir Farmacijos įstatymas, nes Farmacijos įstatyme turi būti reglamentuota, kad medicinos pagalbos priemonių ir prietaisų, kuriais prekiaus

ūkio subjektai, kainos nustatomos taip pat, kaip ir medicinos pagalbos priemonių ir prietaisų, kuriais prekiauja vaistinės.

Šiomet spalio 16 dieną šiuo klausimu ponias A. Kubilienė organizavo klausymus, kuriuose buvo išklaustyti įvairioms pusėms atstovaujančių dalyvių nuomonės. Jos buvo įvairios, bet tai labai natūralu, nes leidimas kompensuoti medicinos pagalbos priemones kitiems ūkio subjektams, ne tik vaistinėms, praplečia konkurenciją, o tai dabartiniams pardavėjams nėra paranku ir naudinga.

Aš palaikau šiuos projektus tikėdamasis, kad jų priėmimas leis į rinką patekti medicinos pagalbos priemonėms žemesnėmis kainomis ir pagerins jų prieinamumą gyventojams. Tai ypač aktualu pensinio amžiaus žmonėms, kurie dažniausiai yra šių priemonių vartotojai ir kurių pajamos gana ribotos.

Gerbiami kolegos, prašau balsuoti už ir palaikyti šią poziciją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijoje A. Matulas taip pat pageidauja dalyvauti. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, išties turime labai įdomią situaciją. Pateiktiems įstatymų projektams pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas nepritarė, didžiąją balsų daugumą nepritarė. Tada buvo pateiktas alternatyvus balsavimas, ar įstatymo projektą atmesti, ar grąžinti tobulinti, ir pirmininkės balsu buvo nutarta, kad grąžiname įstatymo projektą tobulinti.

Parlamentas nepritarė mūsų Sveikatos reikalų komiteto tokiai išvadai ir perdavė šitą įstatymo projektą komitetui, kuris visose srityse viską žino ir išmano, ir dabar mes svarstome jau Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

Aš noriu jums priminti, ką pasakė Sveikatos reikalų komitetas, nes iš esmės susikvietėme į komitetą tiek medikus, tiek mokslininkus, tiek pacientų organizacijas, jie visi kartu prašė nepritari šitam įstatymo projektui ir, priešingai, negu dabar prieš mane kalbėjęs prelegentas, aiškino, kad situacija pacientams ženkliai pablogės, jeigu bus leista įsigyti medicinos pagalbos priemonių parduotuvėse. Štai ką komitetas pasakė.

Pirma. Išlieka abejonių, kad į rinką gali patekti pigesnės ir prastesnės kokybės pirmos klasės medicinos pagalbos priemonių, *in vitro* diagnostikos priemonių, skirtų savikontrolei, kurios sumažins kompensuojamąją kainos dalį (bazinę kainą), taip padidindamos pacientų mokamą priemonę už jiems tinkamas geresnės kokybės medicinos pagalbos priemones.

Be abejo, kad tinklai, parduotuvės galbūt galės pasiūlyti ne visai kokybiškų, prastesnės kokybės priemonių, tai ta pigesnė prekė jau taps bazine kaina. Jeigu žmogus pirks kaip ir dabar medikamentus, jeigu jam ta kokybė netiks, o apie tai kalbėjo ir gydytojai, ir medikai, ir mokslininkai, ir pacientai, vadinasi, jis iš esmės mokės visą kainą už kokybiškesnę priemonę.

Kitas punktas, ką mes komitete priėmėme siūlydami grąžinti įstatymo projektą tobulinti. Neaišku, kaip bus užtikrinamas kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių pardavimas, išdavimas ir asmens duomenų apsauga. Į šį klausimą nėra atsakyta. Abejotina, ar siūlomas teisinis reguliavimas pagerintų ir tokių medicinos pagalbos priemonių teritorinį prieinamumą, ypač įvertinus tai, kad, netekusios dalies apyvartos, gali neišsilaikyti ir užsidaryti smulkiosios vaistinės.

Aš jau ir praeitą kartą šnekėjau, lankiausi Žeimelio vaistinėje, šalia šeimos gydytojo veikia vaistinė, bendravau su vaistininke, apyvarta yra tokia, kad bet koks mūsų sprendimas iš esmės uždarys paskutines likusias mažąsias vaistines. Kolegos, kokia prasmė turėti nutolusį šeimos gydytojo kabinetą miestelyje, jeigu nebus šalia vaistinės? Vadinasi, žmogus turės koku nors būdu gauti tuos vaistus, važiuoti, vyksti ar panašiai. Šeimos gydytojas be šalia esančios vaistinės iš esmės praranda pusę galimybių teikti kokybiškas ir patogias paslaugas žmonėms.

Mes kažkodėl eilinį kartą atimame apyvartą, mažiname lėšas vaistinėms. Aš nežinau, kiek nesijaudinu dėl stambių vaistinių tinklų, bet, kolegos, tokiu būdu mes naikiname paskutines mažas vaistines. Neaišku, kas ir kodėl čia proteguoja vėl tuos pačius prekybos tinklus, nes, be abejonės, sumažės vaistinių apyvarta. Tai konstatuoja ir Sveikatos reikalų komitetas. Todėl, kolegos, aš labai prašau jūsų įsigilinti ir nepritari šiam siūlymui. Geriau tegul galioja sena tvarka, negu mes eilinį kartą padarysime klaidą ir pabloginsime pacientų situaciją.

Aš primenu, kad šių metų spalio 23 dieną mes kreipėmės į Vyriausiąją administracinę teisumą dėl vaistų kompensavimo tvarkos. Ir vaistų kompensavimo... Teismas aiškiai pasakė, kad ministras A. Veryga aiškiai viršijo savo įgaliojimus ir dviem atvejais dėl pigiausių vaistų išrašymo pažeidė konstitucinės valstybės principus. Aiškiai pasakė, kad tokia tvarka, kuri nenumatyta įstatymuose ir kuri varžo gydytoją parinkti tinkamą gydymą, o pacientą gauti gydymą, prieštarauja netgi Konstitucijai.

Mes vėlgi lipame ant to paties grėblio, nors pagal Vyriausiojo administracinio teismo sprendimą nuo gruodžio 31 dienos... jeigu ta tvarka nebus pakeista, jįsai įsigalios ir iš esmės negalios Kompensuojamųjų vaistų kainynas. Mes, užuot taisę šią situaciją, einame tuo pačiu keliu ir dėl medicinos pagalbos priemonių irgi siūlome įvesti tvarką, kai galėsime nusipirkti parduotuvėje. Kas pasidarė... Jau baigiu. Kas pasidarė, kai mes leidome kai kuriuos vaistus pardavinėti prekybos parduotuvėse? Paprasčiausiai tinklai, kurie turi vaistines, davė po vieną lentyną, kiek man yra žinoma, vaistinėms ir tos pačios vaistinės tose lentynose parduotuvėje sukrovė vaistus. Tai ką mes pasiekėme? Padidinome prieinamumą?

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, pataisų, pasiūlymų nėra. Diskutuoti daugiau niekas nenori. Motyvai už – A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolegos, iš tiesų kolegos A. Matulo pasisakymą, matyt, būtų galima įrašyti ir naudoti klasikinės demagogijos pamokose rodant, kaip, nesvarbu kokia tema, galiu pasakyti, ką noriu. Tema apie medicinos pagalbos priemones, pasakojama apie teismus ir panašias nesąmones.

Jeigu rimtai ir klausimo tema, aš noriu jums pasakyti tikrai porą skaičių. Mes, žinodami, koks šis klausimas įdomus ir tam tikra prasme kontroversiškas, surengėme apklausą, ir noriu pasakyti, kad 81 % apklausoje dalyvavusių respondentų palaiko tokį sprendimą. Ten yra visi, ir pacientai, ir ne pacientai, kuriems įdomi ši tema.

Dėl duomenų apsaugos. Kaip mes sugebame apsaugoti duomenis vaistinėms ir joms galioja Duomenų apsaugos reglamentas, lygiai taip pat jis galios ir toms pardavimo vietoms, niekas čia jokių kompromisų duomenų apsaugos atžvilgiu nedaro. Ir tai, kad yra piktnaudžiaujama tam tikra monopoline... Įsivaizduokite, kad tos pačios sauskelnės vaistinėje, kur PVM yra sumažintas, kainuoja brangiau negu parduotuvėje ta pati prekė, kur PVM yra 21 %. Ar tai yra teisinga, logiška situacija? Tai tos pačios, ne jokios ne mažesnės kokybės ar prastesnės, tos pačios identiškos firmos. Tai aiškiai rodo, kad nėra tinkamai užtikrinama konkurencija. Kolegos, vis dėlto kviečiu palaikyti šiuos sprendimus, nes net ir ten, kur nebus vaistinės, pacientai šitas priemones galės įsigyti parduotuvėje. Ir dabar jau yra vietų, kur vaistinių nėra ir jos pacientams nepasiekiamos.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai prieš – R. Martinėlis. Prašom.

R. MARTINĖLIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš vis dėlto norėčiau pasakyti, kad pardavimui medicinos pagalbos priemonių mažmenoje, parduotuvėse ir kompensuojant iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo Sveikatos reikalų komitete nebuvo pritarta. Svarstant komitete, gydytojai ir pacientai prašė kaip tik nepritarti, kad būtų pardavinėjama mažmenoje, nes yra tokia galimybė, kad pigiausios prekės gali būti prastesnės kokybės, o medicinos pagalbos priemonių kokybė yra labai svarbu pacientams. Be to, po to žmonės gali pirkti kokybiškesnes priemones visa kaina. Mes turime patirtį, kaip yra perkami medikamentai daug didesne kaina ir žmonės patys moka. Tai iš tikrųjų aš siūlyčiau, kad nepritartumėte, nes ir Sveikatos reikalų komitete buvo nepritarta. Vaistinių tinklai tikrai yra pakankamai plačiai išvystyti ir prieinamumas medicinos pagalbos priemonių vaistinėse įsigyti yra tikrai gana geras ir asortimentas yra didelis. Nemanau, kad tai dabar turėtų būti pardavinėjama mažmeninės prekybos vietose. Siūlyčiau nepritarti šitam projektui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai dėl įstatymų projektų Nr. XIII-3450 ir Nr. XIII-3451 išsakyti. Prašom balsuoti dėl jų po svarstymo. Pritariantys balsuojate už, turintys kitą nuomonę – prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 53, prieš – 12, susilaikė 22. Įstatymų projektams po svarstymo yra pritarta.

16.53 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3822(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3822(2). Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto išvadą pateikti L. Matkevičienę.

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Seimo Sveikatos reikalų komitetas lapkričio 20 dieną svarstė minėtą projektą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto išvadai ir patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-3822 bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Niekas nesiregistravote diskutuoti. Siūlymų, pataisų taip pat ne-turime.

Motyvai. Už kalba ministras A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolegos, tai yra projektas, kurio tikslas yra sumažinti administracinę naštą ir iš tikrųjų pašalinti dalį nereikalingo medikų ir pacientų darbo, kai dėl tokių procedūrų net kaip kraujospūdžio matavimas reikėdavo paciento sutikimo, kur realiai jokia intervencija į kūną yra nedaroma. Mes visi puikiai žinome skundus tiek medikų, kurie yra priversti tuos sutikimus rinkti, tiek pacientų, kuriems tenka pasirašinėti krūvą popierių. Tai labai svarbus, kad ir nedidelis, sprendimas. Tad kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi nėra motyvų prieš, ar galime bendru sutarimu pritarti įstatymo projektui? Dėkoju.

16.55 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59¹, 59², 59³, 59⁴, 59⁵, 59⁶ ir 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4185, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5, 45, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4186, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 15 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4187, Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4188, Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 23, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4189, Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹, 24¹ straipsniais įstatymo Nr. XIII-735 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4190, Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 5 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2381 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4191, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4192, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 1, 2, 9, 12¹, 12², 15, 21, 26¹, 27, 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4193, Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4194 (pateikimas)

Kviečiame ministrą A. Verygą pateikti Sveikatos sistemos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4185. Ir lydymųjų dešimt projektų, tai yra projektai pradedant Nr. XIIIIP-4186 ir baigiant Nr. XIIIIP-4194. Prašom, ministre.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų nors ir labai daug teisės aktų pakeitimų teikiama, bet tai yra ganėtinai techniniai pakeitimai, kurių tikslas yra keičiamus įstatymus suderinti su 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu 2017/745 dėl medicinos priemonių, kuriuo iš dalies keičiama prieš tai buvusi direktyva ir keletas reglamentų, taigi suderinti su jų nuostatomis ir Sveikatos sistemos įstatyme, Biomedicininų tyrimų etikos įstatyme ir Reklamos įstatyme nustatyti reglamentą įgyvendinančias nuostatas.

Visi įstatymai yra keičiami taip, kad jie neprieštarautų reglamento nuostatomis, jų nedubliuotų, juose būtų vartojamos vienodos sąvokos. Projektais, keičiančiais Sveikatos sistemos įstatymą, Biomedicininų tyrimų etikos įstatymą ir Reklamos įstatymą, vadovaujantis minėtu reglamentu, jo nuostatomis, papildomos medicinos priemonių rinkos subjektų prievolės, nustatomos vals-

tybės institucijos, atsakingos už reglamento nuostatų įgyvendinimą bei priežiūrą, patikslinama jų kompetencija, nustatomos papildomos Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos atliekamos užduotys, tikslinama Lietuvos bioetikos komiteto ir Akreditavimo tarnybos kompetencija vertinant paraiškas dėl leidimo atlikti klinikiškus tyrimus su medicinos priemone išdavimo, suderinamos nuostatos dėl medicinos priemonių reklamoje draudžiamų vartoti teiginių ir kitos nuostatos.

Priėmus įstatymų projektus būtų suderintos Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų ir reglamento nuostatos. Kadangi minėto reglamento nuostatos yra tiesioginio taikymo, jas tinkamai ir visiškai suderinus su nacionalinių teisės aktų nuostatomis būtų užtikrinamas vienodas teisinis reguliavimas visoje Europos Sąjungoje. Tai padėtų išvengti skirtingų teisės aktų interpretacijų, užtikrintų vienodas ir skaidrias medicinos priemonių rinkos priežiūros subjektų veiklos ir konkurencijos sąlygas, prisidėtų prie didesnio medicinos priemonių saugos užtikrinimo.

Prašau jūsų pritarti teikiamiems teisės aktų projektams.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas ministre, kaip jūs minėjote, 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamentas ir Taryba patvirtino du reglamentus. Kada jų įsigaliojimo laikas – 2020 ar 2022 metais? Ar galėtumėte pasakyti?

A. VERYGA (LVŽSF). Pakeitimai ir teikiami dabar dėl to, kad jie įsigalioja 2020 metais, todėl mes turime suspėti pakeisti mūsų teisės aktus dėl reglamentų įsigaliojimo.

PIRMININKĖ. Klausia J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, aš suprantu, kad tai yra Europos Parlamento reglamentai ir Lietuva juos turi vykdyti, tikiuosi, ir vykdys. Mano klausimas yra labai panašus. Dar pernai balandžio mėnesį lygių galimybių kontrolierius jus, kaip ministrą, įpareigojo panaikinti ministro įsakymą dėl cukriniu diabetu sergančių žmonių lygių teisių pažeidimo, kai iki 24 metų asmenims tam tikros priemonės yra kompensuojamos, o po 24 metų, nevertinant jų pajamų ar kitų dalykų, nėra kompensuojamos. Taip yra pažeidžiamas lygiateisiškumas pagal amžių. Mano klausimas yra, kaip jūs planuojate šį įpareigojimą įgyvendinti ir ar planuojate tai padaryti artimiausiu metu?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą, nors jis ir nėra susijęs su teikiamais teisės aktais. Aš tiesiog norėčiau informuoti, bet aš manau, kad ir jūs žinote: ministerijoje yra cukrinio diabeto problemoms spręsti sudaryta grupė, kur dalyvauja ir pacientų atstovai, ir medikai. Ten yra nagrinėjami ne tik klausimai dėl 24 metų amžiaus, bet ir tam tikrų vaistų kompensavimo klausimai. Visos šios problemos bus sprendžiamos sistemaiškai, ir kitais metais amžiaus ribą yra planuojama peržiūrėti.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre, daugiau klausiančių nėra. Motyvai už. Kalba A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamieji Seimo nariai, mums apsisprendžiant dėl teikiamo dešimties įstatymų pakeitimo projektų paketo kaip ir lengvesnė situacija, nes siūlomi pakeitimai yra susiję su minėto Europos reglamento įgyvendinimu Lietuvoje. Šiuo atveju teigiamai įvertinčiau keletą dalykų. Pirma, kad taikomas sisteminis klausimo sprendimas ir vienu metu teikiamas visų įstatymų, susijusių su Europos reglamento įgyvendinimu, paketas.

Antra. Tai atliekama laiku, nevėluojant ir nepažeidžiant nustatyto reglamento įsigaliojimo terminų.

Trečia. Įstatymai keičiami taip, kad jie atitiktų Europos reglamento nuostatas, jų nedubliuotų, juose būtų vartojamos vienodos sąvokos ir kad įstatymais būtų nustatytos valstybės institucijos, atsakingos už reglamento įgyvendinimą bei priežiūrą. Taigi dėkoju ministrui A. Verygai už korektišką klausimų pristatymą ir sprendimą. Todėl balsuosiu už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prieš kalbančių nebeliko. Taigi ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuoti pageidaujate. Prašom.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 74, prieš nėra, susilaikė 2. Taigi po pateikimo pagrindiniam įstatymo projektui Nr. XIII-4185 ir lydymiesiems, baigiant projektu Nr. XIII-4194, pritarta.

Skiriami komitetai: visiems – ir pagrindiniam, ir lydymiesiems projektams kaip pagrindinis skiriamas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, tai yra, atsiprašau, Sveikatos reikalų komitetas,

išskyrus dėl Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4188, čia kaip pagrindinis komitetas skiriamas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Papildomų nėra. Siūloma svarstyti gruodžio 23 dieną.

Per šoninį mikrofoną – R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, manau, kad gruodžio 23 diena svarstymui nebūtų pati geriausia data, juo labiau kad mes deriname truputį kitaip. Taigi Sveikatos reikalų komiteto pirmininkės prašome greičiau ir galbūt numatykime bent jau 19 ar 17 dieną? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, yra siūloma gruodžio 19 diena. Dėkoju. Vadinasi, svarstymo data – gruodžio 19 diena.

17.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4226 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Keliaujame toliau. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4226. Kviečiu ministrą A. Verygą pateikti.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu paprašyti jūsų pritarti papildyti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ patvirtintos sesijos darbų programos IV skyrių Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIII-4202.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų klausiti niekas nepageidauja. Kolegos, ar po pateikimo galime pritarti? Dėkoju.

Svarstymas. Taip pat niekas nepageidaujate. Galime bendru sutarimu po svarstymo? Pritarta. Ir priėmimas. Prašom balsuoti dėl siūlymo papildyti Seimo rudens sesijos darbų programą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 73 Seimo nariai. Visi – už. Taigi Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ yra priimtas (projektas Nr. XIII-4226). (*Gongas*)

17.06 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 7, 8, 13, 20 straipsnių ir V skyriaus pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2377 1, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4202, Civilinio proceso kodekso 29, 38 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4203 (pateikimas)

Ir imsimes pateikimo, dėl ko buvo papildyta rudens sesijos darbų programa, – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo kai kurių straipsnių ir V skyriaus pakeitimo įstatymo 1, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4202 bei lydimasis – Civilinio proceso kodekso 29, 38 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4203. Pateikia ministras A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų šie pakeitimai yra teikiami istorinių įstatymų, esminių, tokių, kurie įtvirtina vadinamuosius žalos be kaltės principus, labai svarbius medicinoje. Intensyviai ruošiantis šiems įstatymams įgyvendinti turėjome labai daug diskusijų dar su pacientų organizacijomis, su medikais ir teisininkais. Šie pakeitimai, tam tikri pataisymai yra parengti jau po visų šių diskusijų, po pasirengimo įstatymams įgyvendinti.

Dabar pabandysiu trumpai pristatyti, ką vis tikta yra siūloma keisti, atsižvelgus į gautus įvairius siūlymus. Pirmiausia yra praplečiamas subjektų ratas, turintis teisę į neturtinės žalos at-

lyginimą paciento mirties atveju, nes, pagal šiuo metu susiformavusią teismų praktiką, neturtinė žala mirties atveju yra priteisiama ne tik tiems, kuriems reikalingas išlaikymas po paciento mirties, taip, kaip numatyta Civiliniame kodekse, bet ir kitiems paciento artimiems asmenims, pavyzdžiui, mirusio vaiko tėvams ar pilnamečiams vaikams po tėvų mirties. Todėl atsižvelgiant į tai būtina tikslinti įstatymo projektą ir įtvirtinti teisę į neturtinės žalos atlyginimą ir kitiems asmenims, turintiems artimų ryšių, tai yra pilnamečiams vaikams ar mirusio vaiko tėvams, su mirusiu pacientu. Jei tokių pakeitimų nebūtų, teismų praktika bet kuriuo atveju priteistų neturtinę žalą nurodytiems asmenims. Todėl norėdami išvengti teisminių ginčų šiuo klausimu siūlome įtvirtinti tokią galimybę komisijai priimti sprendimus dėl žalos atlyginimo dėl kitų asmenų patirtos neturtinės žalos ir kad ši žala būtų kompensuojama iš sąskaitos lėšų. Jei to nebūtų, gali atsitikti taip, kad išliktų poreikis ligoninei draustis civilinės atsakomybės draudimu, ką mes norėjome šitais įstatymais eliminuoti.

Kitas pakeitimas lemtų taip, kad būtų įtvirtinamas atsakovas byloje, tai yra pagal įsigaliosiantį įstatymą šiuo metu nėra aiškiai apibrėžta, kas būtų atsakovas byloje, jeigu pacientas apskųstų komisijos sprendimą dėl žalos atlyginimo. Kadangi pagal būsimą žalos be kaltės modelį nebeliktų ginčų tarp pacientų ir įstaigos, žala būtų kompensuojama iš sąskaitos, įstatyme reikėtų įtvirtinti, kad, iškelus bylą teisme, jame galėtų dalyvauti ne ligoninė, o komisija, kuri ir priims sprendimus dėl žalos. Tam, kad komisija galėtų atstovauti teisme, reikia tikslinti Civilinio proceso kodeksą ir jame nurodyti, kad bylos šalis gali būti ir subjektas, neturintis juridinio asmens statuso. Šiandien teisme gali būti tik fizinis asmuo arba juridinis asmuo. Kadangi komisija nėra juridinis asmuo, yra tik jam prilyginta, tai ir reikalingas toks pakeitimas. Taip pat yra nustatomas komisijos narių, atstovaujančių teisme, darbo užmokestis ir įtvirtinama galimybė, kad teisme komisijai galėtų atstovauti ir advokatai.

Taip pat patikslinama ir nurodoma, kad neišvengiamos žalos kriterijai būtų nustatyti Vyriausybės nutarime. Tokios formuluotės reikia siekiant aiškumo ir poreikio detalizuoti neišvengiamos žalos kriterijus, kurie nebūtų kompensuojami sąskaitos lėšomis. Šie kriterijai yra nustatyti šiuo metu jau parengtame Vyriausybės nutarimo projekte dėl žalos atlyginimo, jis yra jau pateiktas derinti. Vyriausybės nutarime neišvengiama žala yra nurodoma tokia, tai yra ligos ar sveikatos sutrikimo, kuriuo pacientas sirgo iki žalos atsiradimo, pasekmė ar komplikacija, kurios nebuvimo galima išvengti, atsižvelgiant į asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo metu buvusį medicinos ir slaugos mokslo lygį ir gerąją medicinos praktiką. Ir dar papildomai yra sąlygų.

Yra tikslinamos nuostatos dėl socialinių išmokų įskaitymo į žalą bei nuostatos žalos sumai mažinti, esant paciento tyčia ar dideliam neatsargumui. Šie pakeitimai yra būtini, nes žalos mažinimo galimybė turi būti reglamentuojama įstatyme. Šiuo metu įstatyme yra įtvirtinta tik galimybė nemokėti žalos. Taip pat būtų įtvirtinama, kad žala atlyginama tik vienkartinė išmoka, tai yra įstatyme būtų įtvirtinta, koku būdu yra kompensuojama žala. Todėl nurodoma, kad ji atlyginama vieną kartą, tai reiškia, kad pakartotinai pacientas nebeturėtų teisės kreiptis dėl žalos išmokėjimo didinimo, tai yra nuostata iš Civilinio kodekso, ir toks mechanizmas yra būtinas siekiant subalansuoti sąskaitos biudžetą ir jį prognozuoti.

Taip pat yra tikslinama įmokų mokėjimo tvarka asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, tai yra vėlinama įmokų mokėjimo tvarka, nes asmens sveikatos priežiūros įstaigos visus finansus suskaičiuoja iki kovo mėnesio, tai yra anksčiau numačius tą mokėjimo tvarką tiesiog nebūtų aišku, kokią įmoką reikia mokėti, tai yra koks yra įmokos dydis.

Tokie būtų pakeitimai, kurie, kaip ir minėjau, yra parengti atsižvelgus į visas diskusijas tiek su pacientais, tiek su teisininkais, tiek su specialistais, jau svarstant konkrečiai įstatymų įgyvendinamumą. Prašyčiau pritarti šitiems pakeitimams.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau pasiteirauti dėl tų kompensuojamų žalų dydžio. Iš tikrųjų pasaulyje yra kitos kainos ir kitos galimybės gauti normalią kompensaciją. Tai pagal dabartinę praktiką, kokios maždaug sumos susidaro? Jos kai kada turbūt būna gana mažos ir nereikšmingos. Ar nemanoma, kad vis dėlto reikėtų kažkaip... aišku, žmonės draudžiasi kitu draudimu, bet ar nereikėtų didinti galimybių gauti normalesnes kompensacijas, kad iš tikrųjų po to galėtum kažkiek atstatyti sveikatą? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų jūs teisingai paminėjote kitas šalis. Yra labai skirtingos praktikos, nes ir teisinės sistemos labai skiriasi. Jūs žinote turbūt, kad Jungtinėse Amerikos Valstijose iš esmės jokio ribojimo nėra. Tiek, kiek žmogus pareiškia, aišku, teismas sprendžia, bet ten visiškai kitas principas, kita praktika. Ten ir milijonais yra prisiteisiama.

Lietuvoje teismų praktika yra kitokia, ji yra iš esmės susiformavusi. Sumos paprastai yra keliasdešimties tūkstančių eurų už mirties atvejus. Iš tiesų net ir turint tokią praktiką, sumokėjus, kol nebuvo to žalos be kaltės įstatymo pakeitimo, nebuvo išmokamos tos sumos, tik labai nedidelė dalis buvo išmokama realiai pacientams, visa likusi dalis likdavo draudikams.

Šitas mechanizmas lengvina pacientams kad ir tokias žalas iš tikrųjų išsieškoti. Net ir jų nedidinant didesnė dalis pacientų turės galimybę apskritai tą žalą gauti kaip atlyginimą. O ateityje, matyt, matysime, augs gerovė, augs ekonomika, matysime, kaip vystysis tas išmokėjimas, ir jeigu iš tiesų nepasiteisins tos sumos, kokios yra dabar, matysime, kad tikrai to neužtenka, ateityje reikės jas peržiūrėti. Bet tada, turėkime galvoje, turėsime galvoti ir apie įmokų dydžius, tai yra apie tai, ką moka įstaigos, nes į šitą sąskaitą pinigų sumokės įstaigos, iš jos bus mokamos tos išmokos.

PIRMINKĖ. Dėkojame. Daugiau klausiančiųjų nėra, ministre. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkojame. Yra pritarta. Siūloni komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, o dėl projekto Nr. XIII-4203 pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nenumatoma. Siūloma svarstymo data yra gruodžio 12 diena.

17.17 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4219 (pateikimas)

Sveikatos draudimo įstatymo 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4219. Kviečiu A. Širinskienę jį pateikti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielai kolegos, teikiu pakoreguotą Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projektą. Kaip jau ne kartą diskusijų metu buvo kalbėta, situacija yra tokia, kad Europos Tarybos Ministrų Komitetas savo rekomendacijose ne kartą yra pažymėjęs, kad sveikatos politika laisvės atėmimo vietose turėtų būti integruota į bendrą sveikatos politiką. Išties Europoje būtų sunku surasti valstybių, kuriose tiesiog asmeniui patekus į įkalinimo vietą nustotų galioti sveikatos draudimo bendra tvarka ir būtų pradėtos taikyti išimties.

Teisės ir teisėtvarkos komitetas jau lydimųjų projektų svarstymo metu, tai buvo lapkričio 20 dieną, iš Seimo kontrolieriaus institucijos gavo raštą, kuriame vėl atkreipiamas dėmesys į tai, koks sveikatos netolygumas yra susiklostęs Lietuvoje. Taip pat Seimo kontrolierius atkreipė dėmesį, kad Jungtinių Tautų minimalių elgesio su kaliniais taisyklių 24 punktą nustato, kad įkalinamųjų asmenų sveikatos priežiūros prieinamumas yra šalies atsakomybė, o suimtiesiems ir nuteistiesiems turi būti suteikiamos tokios pat kokybės sveikatos priežiūros paslaugos kaip ir likusiai gyventojų daliai.

Seimo kontrolierius taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad Europos komitetas – prieš kankinimą ir kitokį žiaurų elgesį ne kartą savo vizitų į įkalinimo įstaigas metu yra atkreipęs Lietuvos dėmesį, kad vis dėlto Sveikatos apsaugos ministerija turi imtis atitinkamų priemonių ir užtikrinti, kad kalinių gydymas, jiems prieinamos sveikatos priežiūros paslaugos būtų integruotos į bendrą sistemą ir atitinkamai prieinamos.

Taigi įvertinus visas tas pastabas, tą mūsų iš tikrųjų nuo sovietmečio likusį išskirtinumą sveikatos priežiūros srityje, kuri apima būtent kaliniams teikiamas paslaugas, ir yra teikiamas įstatymo projektas, kurio tikslas yra suimtuosius ir nuteistuosius integruoti į nacionalinę sveikatos sistemą.

PIRMINKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Martinėlis. Prašom.

R. MARTINĖLIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Jūs paminėjote paslaugų kokybę, kad jos būtų kokybiškos, bet jeigu įstaiga, sakykime, kad ir įkalinimo vietų, turi licenciją, tai automatiškai tos paslaugos ir teikiamos kokybiškai.

Tik aš norėjau jūsų paklausti. Dabar bus finansuojama iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo. Tai bus vėlgi papildomas svoris Privalomojo sveikatos draudimo fondui. Ar Vyriausybė, delegavusi tas... Sakykime, Teisingumo ministerijai yra mokama Vyriausybės asignavimų... Ar tos lėšos bus perkeltos į PSDF biudžetą? Ar bus skiriamos papildomos lėšos PSDF biudžetui, kaip jūs galvojate?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš manyčiau, kad jūs, kaip Sveikatos reikalų komiteto narys, geriau žinote, kaip atrodo PSDF biudžetas šiuo metu, ir tos lėšos tikrai, ką ne kartą yra ministerija patvirtinusi, yra.

Kitas dalykas, į ką vėlgi reikėtų atkreipti dėmesį, tie kaliniai ar suimtieji anksčiau taip pat mokėjo atitinkamas įmokas į tą patį jūsų paminėtą biudžetą.

PIRMININKĖ. Klausia V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiama pranešėja, yra suprantami jūsų argumentai dėl žmogaus teisių, dėl būtinumo užtikrinti sveikatos priežiūrą, tačiau sutikite, kad medikai savo darbe ir taip patiria didelį stresą, o čia turbūt gydytojui būtų papildomi iššūkiai tiek saugumo prasme, tiek psichologine prasme. Ar bus kokia nors motyvavimo sistema užtikrinta, nes aš sunkiai įsivaizduoju prievartinį darbą? Šiuo atveju, jeigu gydytojas, sakykime, nenorėtų dirbti su tokiais pacientais, turi būti kažkokia skatinimo sistema. Ar apie tai yra pagalvota?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama kolege, jūs kaip tik pati pasakėte, kad prievartinio darbo nėra, ir gydytojas, duodamas Hipokrato priesaiką, pasirenka, kad ne visi pacientai greičiausiai bus gražūs, jam asmeniškai malonūs ir pūkuoti, bet jis įsipareigoja gydyti visus žmones, kuriems reikės sveikatos priežiūros paslaugų, arba neįsipareigoja, jeigu nesirenka tos specialybės. Mančiau, kad tiesiog kaip ir advokatai tam tikra apimtimi, gydytojais net didesne apimtimi dėl to ryšio per Hipokrato priesaiką turi įsipareigojimų visuomenei ir kiekvienam pacientui, kuris į jį gali kreiptis.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, Konstitucinis Teismas 2013 metais aiškiai pasakė, kad kiekvienas asmuo turi mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas, jos turi priklausyti nuo pajamų arba už jas turi kas nors mokėti. Dabar jūs teigiate, kad tos lėšos yra numatytos, bet tokių lėšų nėra numatyta, ir su tuo sutiko Finansų ministerija, nes už valstybės asignavimus šiais metais skirta 36 mln., 2020 metais irgi numatyta 36 mln., nors čia papildomai jūsų įstatymo projektas pareikalautų ir iš PSDF apie 6–7 mln. eurų. Tai vienas dalykas, ką galėtumėte pasakyti.

Ir kitas dalykas, kas dabar formuoja sveikatos politiką? Ar Sveikatos ministerija kartu su Sveikatos reikalų komitetu, kuris nepritarė tam įstatymo projektui? Ar vis dėlto jūs ir jūsų komitetas?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Jūs, kolega, nepavydėkite. Ir šiaip man labai keistas dalykas, aš nesuprantu, kas tokio stebuklingo turėjo įvykti 2016 metais, kad jūs būtent po 2016 metų taip susirūpinote Konstitucinio Teismo nutarimu, kai ką tik pats pasakėte, kad jis priimtas nuo 2013 metų. Na, to nuoseklumo tikrai, manau, labai trūksta.

PIRMININKĖ. Dėkojame, gerbiama kolege. Daugiau klausiančiųjų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Yra motyvų, atsiprašau. Už kalba A. Veryga. Tuoj įjungsimė. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų aš norėčiau paraginti neklaidinti kolegų Seimo narių, nes tai, kad ši visuomenės grupė tampa valstybės draustaisiais... pinigų už juos reikia ieškoti ne toje privalomojo sveikatos draudimo biudžeto eilutėje, valstybės draustųjų asmenų eilutė yra atskira, ten tie pinigai yra pervedami ir ten pinigai yra numatyti.

O jeigu kalbėtume iš esmės, žinoma, visada galime pasiskųsti, kad neužtektinai yra duodama valstybės deleguotoms funkcijoms ir panašioms dalykams, bet supraskime, kad mes kalbame absoliučia dauguma atvejų apie savo valstybės piliečius. Iš tiesų turime apsispręsti kaip žmonės, ar mes rūpinamės jų sveikata, ar ne, ir ar rūpinamės, kad medikai, kurie ten dirba, gautų adekvatų atlygį ir tų žmonių, kurie visai neseniai buvo mūsų visuomenės nariai laisvėje ir ateityje dauguma tokie taps, ar reikia sveikata pasirūpinti, nes tinkamai nepasirūpinus vėliau jiems išėjus į laisvę ta priežiūra kainuos gerokai daugiau. Tai aš vis dėlto kviesčiau palaikyti ir pritarti šiems įstatymų projektams.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prieš tai kalbėjęs asmuo sakė, kad aš demagogiškai kalbu, bet tai, ką jis dabar pasakė, yra dviguba demagogija. Sveikatos reikalų komitetas nepritarė, išsamiai išnagrinėjo šiuos įstatymų projektus ir nepritarė. O Seimas kaip pasielgė? Pagrindinį įstatymo projektą, kiek pamenu, gražino, o lydimesiems pritarė. Dabar turime tokią situaciją, kad Sveikatos reikalų komitetas nepritarė įstatymo projektui, nes aiškiai matė ir įrodė komitete, kad lėšų tos kategorijos asmenims nėra numatyta, tai reiškia, kad mes papildomai iš privalomojo sveikatos draudimo lėšų skirsime, jau skyrėme gydyti prieš tai apie 4 mln., dabar apie 6–7 mln. skirsime jų draustumui, nors niekas už juos įmokų nemoka. Tai mes turime tokią situaciją, kad šiandien dirbantys asmenys, savarankiškai mokantys asmenys suneša įmokas į Privalomojo sveikatos draudimo fondą ir mes skirsime jas kaliniams gydyti, kai akivaizdu, kad mes tą sistemą ir dabar turime bendrą, kad jie yra integruoti, nes vadovaujamasi tomis pačiomis gydymo metodikomis. Kalbama apie tai, kas už tuos žmones turi mokėti. Jeigu valstybė priima sprendimą, kad mokės Privalomojo sveikatos draudimo fondas, tai turi būti kompensuota. Nė vienas žmogus negali gauti paslaugų pagal Konstitucinio Teismo išaiškinimą, į jį kreipiausi ne aš, bet gerbiamas V. P. Andriukaitis būdamas Seimo nariu... ir po to ministras nesugebėjo priimti tų sprendimų.

Kolegos, akivaizdu, kad yra problema. Aš jau dabar nesitikiu, kad dauguma nebalsuos taip, kaip kažkas jiems liepė, aš kreipiuosi į tautą, kuri girdi, kad tai dar vienas absurdiškas sprendimas, kuris, akivaizdu, pablogins galimybę pacientams gauti tinkamą gydymą, kokybišką gydymą, o medikams atimama dar viena galimybė gauti tinkamą atlyginimą dėl to, kad mes tiesiog dar 6 tūkst. žmonių...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...apdraudžiame, bet pinigų už tai į fondą niekas nesumoka.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti ir balsuoti dėl teikiamo Sveikatos draudimo įstatymo 2 ir 6 straipsnių pakeitimo.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 51, prieš – 3, susilaikė 22. Taigi įstatymo projektui Nr. XIII-4219 po pateikimo yra pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nėra. Siūloma svarstyti gruodžio 10 dieną.

Per šoninį mikrofoną – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, tai koks Teisės ir teisėtvarkos komitetas pagrindinis? Pagrindinis turi būti Sveikatos reikalų komitetas. Nuo kada Sveikatos draudimo įstatymas atsirado Teisės ir teisėtvarkos komiteto kuravimo srityje?

PIRMININKĖ. Tuoj paaiškins mums Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolega, neklaidinkime Seimo, visa pagarba. Tiesiog įvyko taip, kad lydymieji teisės aktai yra paskirti kaip pagrindiniam dabar nagrinėti Teisės ir teisėtvarkos komitetui. Tai būtų statutiškai sunkiai suprantama situacija, kodėl tada dabar yra atvirkiškai su šituo, nes visiškai tą patį reguliavimo objektą mes nagrinėjame kaip pagrindinis komitetas.

PIRMININKĖ. Taigi diskusijas galbūt baigiame. Aš supratau, kad jūs siūlote balsuoti, Antanai. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, aš dar kartą primenu, kad pagrindiniam įstatymo projektui ir lydimesiems Sveikatos reikalų komitetas nepritarė, gražino Vyriausybei tobulinti. Seimas pritarė mūsų siūlymui dėl pagrindinio įstatymo projekto. Dėl papildomų jūs apsigalvojote ir jiems pritarėte, todėl papildomi buvo perduoti svarstyti Teisės ir teisėtvarkos komitetui, o pagrindinį įstatymo projektą turi apsvarstyti Vyriausybė – mūsų siūlymus, argumentus, tada gražinti į Seimą ir mes turime iš naujo svarstyti. Dabar Vyriausybė, užuot apsisprendusi dėl komiteto išvados... Analogiškas, panašus įstatymo projektas registruotas jau Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Ir spaudžiama, kad mes jį pradėtume svarstyti iš naujo ir perduotume komitetui, kuris nekuruoja tos srities. Kolegos, na, procedūros logika. Negalima taip įstatymų priiminėti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jūs siūlote, kad pagrindinis būtų Sveikatos reikalų komitetas, o yra teikiamas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Prašau apsispręsti. Kas už tai, kad pagrindinis būtų Sveikatos reikalų komitetas, balsuojate už, kas turi kitą nuomonę, prieš – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Motyvai išsakyti ir Seimas apsispręs.

Iš viso balsavo 69. Už tai, kad pagrindinis būtų Sveikatos reikalų komitetas – 30, o už Teisės ir teisėtvarkos komitetą balsavo 39. Taigi, lieka Teisės ir teisėtvarkos komitetas, nes balsavimas buvo alternatyvus. Kartoju, jau sakiau, svarstymo data – gruodžio 10-oji.

17.32 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-4178 (pateikimas)

Kolegos, darbotvarkės 2-25 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-4178. Kviečiu finansų viceministrą D. Sadecką jį pateikti.

D. SADECKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiu Lietuvos Respublikos įstatymo projektą „Dėl Lietuvos Respublikos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“. Projektas yra teikiamas atsižvelgiant į tai, kad šių metų vasario 15 dieną Miunchene yra pasirašyta Lietuvos Respublikos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės sutartis dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos, kuri kaip ilgalaikė tarptautinė ekonominė sutartis turi būti ratifikuota Lietuvos Respublikos Seime.

Ratifikavus sutartį ir jai įsigaliojus bus užtikrintas teisinis tikrumas dėl sutarties šalių gyventojų ir įmonių kitoje sutarties šalyje gaunamų tiek pajamų, tiek turimo kapitalo apmokestinimo tvarkos, išvengiant dvigubo apmokestinimo atveju. Kartu ši sutartis sudarys prielaidas efektyviam su dvigubu apmokestinimu susijusių ginčų sprendimui bei sutarties šalių mokesčių administratorių bendradarbiavimui užkertant kelią mokesčių vengimui. Prašau priimti svarstyti teikiamą įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkojame, viceministre. Jūsų niekas klausti nepageidauja. Ar bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo? Dėkoju. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomų nėra. Svarstymo data – gruodžio 19-oji.

17.34 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 27, 34, 420, 422, 423, 424 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 31¹ ir 693 straipsniais įstatymo Nr. XIII-2027 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4174, Administracinių nusižengimų kodekso 53, 247, 256, 305, 385 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2167 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4175 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-26.1 ir 2-26.2 klausimai – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymų projektai. Juos abu pateiks Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė. Prašom. (*Balsai salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, noriu pateikti Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektą. Deja, bet taip atsitinka, kad mes esame tokie aktyvūs teisėkūros srityje, ir kartkartėmis mūsų redakcijos persidengia. Žinoma, būtų išmintinga Administracinių nusižengimų kodeksą keisti keletą kartų per metus, taip išvengiant redakcijų persidengimo, tačiau realybė yra tokia, kad tas mūsų aktyvumas skatina kur kas dažnesnį keitimą. Norėčiau šiuo atveju pateikti projektą, kuris bando išspręsti dviejų persidengiančių redakcijų sukeltą problemą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia G. Vaičekauskas. Prašom.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Ačiū, pirmininke, už žodį. Gerbiama pranešėja, keičiate labai nedaug, dingsta sąvoka „lengvas neblaivumas“, lieka tik „neblaivumas“, tačiau tame pačiame kodekse yra ir sąvoka „nežymus girtumas“, tai yra „nežymus neblaivumas“, už tai taip pat yra baudžiama. Jūsų ketinimuose nematau nieko, kad dingtų ši sąvoka, o gal aš klystu? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Čia, kolega, anksčiau buvo daryti Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimai ir liko nesuvienodintų sąvokų, tad turime dabar padaryti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš esmės dabar liko jau tik dvi kategorijos. Pagal Administracinių nusižengimų kodeksą nuo 0,4 iki 1,5 promilės, o pagal Baudžiamąjį kodeksą – nuo 1,5 promilės. Kiek stebime statistiką, Baudžiamajame kodekse atsirado kriminalizavimas šios veikos, girtumo virš 1,5 promilės, arba neblaivumo. Ši norma visiškai neveikia. Užuoat mažėtų (buvo siekis) neblaivių vairuotojų, kurių neblaivumas virš 1,5 promilės, jų tikrai daugėja. Gal reikėtų iš esmės peržiūrėti, kartu paimant tiek Administracinių nusižengimų kodeksą ir Baudžiamąjį kodeksą, visą tą norminį reguliavimą, nes šis kelias niekur neveda.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Vienas dalykas, žinoma, greičiausiai būtų iš teisės filosofijos srities, kiek sankcija arba veika, tiksliau, esanti Baudžiamajame kodekse, pati savaime veikia atgrasančiai. Kitas dalykas, aš vėlgi šiuo atveju klausčiau, ar tikrai mes galime sakyti iš to, kad yra nustatoma daugiau veikų, kad apskritai populiacijoje tokių veikų skaičius nemažėja. Galbūt tiesiog mūsų policija dirba aktyviau ir nustato tuos asmenis dažniau, bet ar dėl to yra blogai?

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pranešėja, kadangi mes kartkartėmis grįžtame prie tų įstatymų, kuriuos neseniai svarstėme, ar nereikėtų padaryti reviziją, nes, ko gero, po kelių mėnesių ar savaitių ateisime ir dar taisysime kažką, nes kažkur užmiršome. Ta mūsų gausa įstatymų, kuriuos mes čia bandome malti, kaip rudenį girtos miltus...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Matote, kolegos, čia jums kiekvienam, ypač tiems, kurie mėgsta Teisės ir teisėtvarkos komitetą kaltinti, kad jis kažko specialiai neva nedaro, reikėtų savęs paklausti, ar tikrai teikiant administracinių nusižengimų kodeksus reikia tą komitetą spausti, kad jis juos praleistų labai greitai.

Kaip aš minėjau, jeigu mes Administracinių nusižengimų kodekso ar kitų kodeksų, bet Administracinių nusižengimų kodeksas yra dažniausiai keičiamas, keitimus koncentruotume į birželio ir gruodžio mėnesius, suderinti nuostatas būtų lengviau. Dabar visi tos taisyklės nesilaikome.

Vos tik komitetas pabando koncentruoti pakeitimus, iš karto prasideda priekaištai ir kaltinimai, kad čia mes kažką bandome vėlinti ar tempti, ar slėpti, na, renkamės tokią situaciją – komitetas dirba greičiau, bet taisome ir persidengimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjai. Daugiau klausimų nėra. Motyvų reikšti taip pat niekas nepageidauja. Prašom balsuoti dėl teikiamų įstatymų projektų Nr. XIII-4174 ir Nr. XIII-4175.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 59, prieš nėra, susilaikė 9. Taigi po pateikimo įstatymų projektams yra pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nėra. Ir svarstymo data – gruodžio 12 diena.

Gerbiami kolegos, iki atvyks vidaus reikalų ministrė R. Tamašunienė pateikti įstatymo projektą, imsime rezervinių klausimų.

17.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl leidimo Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai stoti į Europos mokslinių tyrimų sąžiningumo tarnybų tinklo (ENRIO) asociaciją“ projektas Nr. XIII-4155(2) (svarstymas)

Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl leidimo Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai stoti į Europos mokslinių tyrimų sąžiningumo tarnybų tinklo asociaciją“ projektas Nr. XIII-4155(2). Kviečiame E. Pupinį pateikti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė klausimą dėl Seimo nutarimo „Dėl leidimo Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai stoti į Europos mokslinių tyrimų sąžiningumo tarnybų tinklo asociaciją“ ir bendru sutarimu pritarė. Siūlo ir Seimui pritariti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvų taip pat nėra norinčių reikšti. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Projektui Nr. XIIIIP-4155(2) po svarstymo yra pritarta bendru sutarimu.

17.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų paskelbimo Marijos Gimbutienės metais“ projektas Nr. XIIIIP-3386(2) (svarstymas)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų paskelbimo Marijos Gimbutienės metais“ projektas Nr. XIIIIP-3386(2). Kviečiu A. Gumuliauską pateikti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. 2019 m. gegužės 29 d. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija pritarė projektui bendru sutarimu. O kadangi 2019 m. birželio 26 d. aš dar buvau Švietimo ir mokslo komiteto narys, tai Švietimo ir mokslo komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte taip pat ir Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos išvadą. Kviečiu Kultūros komiteto pirmininką R. Karbauskį pateikti komiteto išvadą.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kalbėti po pateikimo, tai yra po svarstymo niekas neužsirašė. Tada motyvai už – A. Gumuliauskas. Atsisakote. Taigi ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Taip!“*). Dėkoju. Projektui Nr. XIIIIP-3386(2) pritarta bendru sutarimu.

17.44 val.

Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4184 (pateikimas)

Rezervinis 3 klausimas – Centrinių kredito unijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4184. Kviečiu V. Ažuolą pateikti.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Teikiame Centrinių kredito unijų įstatymo pakeitimus. Iš tikrųjų jos labai susijusios su šiandienine situacija, kai bankai uždaro skyrius, trūksta paslaugų. Čia būtų išplečiamas ratas, kam paslaugas gali teikti centrinės kredito unijos. Tai būtų biudžetinėms įstaigoms. Viešąsias (vandens, elektros energijos, komunalines paslaugas) ir elektroninių ryšių paslaugas teikiančių juridinių asmenų, daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojų... Pagrindinis tikslas – išplėsti ratą, kad galėtų ir notariai, antstoliai turėti sąskaitas, ko regionuose labai trūksta. Ir dar tam tikri techniniai pakeitimai, kaip informacija kredito unijų nariams turėtų būti siunčiama, kad ne tik popieriniu laiškų, bet ir elektroniniu laiškų, žinute, tai daugiau tokio techninio pobūdžio. Trumpai būtų tiek, kad išplėstume galimybes unijoms didesnę ratą narių aptarnauti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis pranešėjau, kredito unijų paskirtis lyg yra tokia kaip savivalpa: patys sumeta ir patys apsirūpina finansiniais ištekliais tos kredito unijos dalininkai. Čia jūs numatote tokią naują funkciją, ar ne, teikti paslaugas kaip kokias kredito institucijai, kaip kokiam bankui, tai yra atidaryti sąskaitas biudžetinėms įstaigoms ir panašiai. Ar aš teisingai suprantu, kad jūs kredito unijų prigimtine funkcija pradedate sukergti su bankų funkcijomis? Ar tai neišeina už kredito unijų ribų? Pagal apibrėžimą, taip, kaip yra steigiamos kredito unijos, jų tikslai pradiniai ar čia neišeina už tų ribų?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Ne, iš tikrųjų, kaip ir minėjau, su šiandienine situacija labai susiję. Pavyzdys – viename iš rajonų nebeliko nė vieno banko skyriaus, absoliučiai nė vieno, liko tik kredito unija. Savivaldybė, norėdama išmokėti, pavyzdžiui, pašalpą kažkokią žmogui, kuris neturi kortelių, kitų elektroninių paslaugų, galėtų unijoje atidaryti tam tikrą sąskaitą ir taip tas pašalpas padėti išmokėti. Čia yra tik, kad išplėstume galimybių ratą. Ir kaip pavyzdys – tas pats notaras

dirba rajone, bet unijoje negali atidaryti sąskaitos, nes iki šiol nebuvo leidžiama net sąskaitą turėti, fiziškai sąskaitą. Čia būtų tik išplėsti galimybes.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas pranešėjau, noriu pratęsti kolegos Eugenijaus mintį. Šiandien per pietus Lietuvos banko valdybos pirmininkas, pasakyčiau, visiškai ignoravo mūsų kredito unijas, matyt, kaip per menką žuvelę. Kokia, jūsų nuomone, priežastis, kad taip nenorima įtraukti kredito unijų?

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų čia jau banko vadovas turėtų atsakyti, kodėl tokią poziciją išdėstė. Bet netgi šiandieninė situacija – bankų skyrių Lietuvoje beliko apie 150, o kredito unijos turi 130 skyrių. Jau greitai pasieksime tą lygį, kad unijos turės daugiau skyrių negu visi bankai. Tai situacija, norime ar nenorime, unijos turi plėsti savo veiklą, suteikti daugiau paslaugų, kad žmonės turėtų paprasčiausiai netgi kur gauti tas paslaugas.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Iš tikrųjų banko pirmininkas nepasisakė prieš kredito unijas, tačiau jis mato subalansuotą plėtrą, nes galimybės yra ribotos. Ar šis jūsų įstatymas sudarys galimybes žmonėms plačiai naudotis, nes daugiausiai kredito unijos yra didesniuose miesteliuose arba rajonų centruose? Nemanote, kad vis dėlto tas paslaugas nelabai apsimokės vykdyti, nes įkainiai nėra dideli. Kokiu būdu, ar jūs tarėtės su kredito unijomis, būtų galima galbūt pagelbėti šiuo atveju, nes iš tikrųjų viskas kris ant tų žmonių pečių? Ačiū.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų tiek su kredito unijomis buvo kalbėta, tiek su Lietuvos banko atstovais buvo šnekėta, jie būtent šiuo metu ir mato, kad reikia plėsti tas galimybes, su unijomis vykdyti platesnę veiklą, sudaryti galimybes, kaip sakant. O jau pačios unijos, klientai apsispręs, ar jiems reikia tų paslaugų, ar ne.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, čia pas mus neretai iškeliamos abejonės dėl viešųjų ir privačių interesų konflikto. Jūs teikiate projektą dėl kredito unijų tam tikrų galimybių išplėtimo ir tai vis tiek susiję su galimybe joms daugiau uždirbti iš tų paslaugų. O jūs pats ar neturite akcijų kurioje nors kredito unijoje?

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Norint kredito unijoje turėti paprastą bankinę sąskaitą, pagal šiuo metu galiojančius įstatymus, reikia turėti 30 eurų vadinamąjį pajų, tai yra pagal įstatymą. Bet aš esu vienas iš šimto tūkstančių klientų. Tai taip pat, kaip aš turiu banko sąskaitas ir kituose bankuose. Tai turbūt... (*Balsai salėje*) Sakau, net negalima atsidaryti sąskaitos neturint 30 eurų. Bet esmė – unijos dividendų nemoka, kad iš to būtų galima uždirbti.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, jūsų čia pagrindinis tikslas turbūt orientuotas į tą reiškinį, kad bankų skyriai uždaromi ir tarsi ten juos pakeis kredito unijos. Ar jos turės iš naujo įsikurti? Pagal jūsų statistiką, pagal jūsų žinias, toje vietovėje būtent ir yra uždaromas banko skyrius ir kredito unija, ar ji turės iš naujo ateiti?

O šiaip dėl apmokėjimo už paslaugas, na, mes tikrai neįsivaikiame, kad užsikištų durys ir niekas negalėtų tų paslaugų atlikti, tų privalomų paslaugų, nekalbant apie elektroninę galimybę, gal tikrai vyresnio amžiaus žmonėms sunkoka, bet tas pačias paslaugas teikia ir parduotuvės. Aš nežinau, ar čia labai tikslinga būtų teikti naujas paslaugas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų tiek kredito unijos, tiek Lietuvos bankas, kiti taip pat įvardijo, kad paslaugų ratą reikėtų plėsti, kad žmonėms bent jau būtų sudaryta galimybė turėti tas paslaugas. Kaip pavyzdys: atsidaryti tą pačią sąskaitą notarui – šiandien negali, o šitie pakeitimai leistų jam atsidaryti sąskaitą, elementarią sąskaitą. Tai tų paslaugų šiandien iš tikrųjų reikia. O unijos, žinoma, jeigu ateityje atsidarys naujų, taip pat galios tas pats įstatymas, o iš esmės jis galios šiuo metu veikiančioms unijoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Atsakėte į visus klausimus.

Motyvai už. P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų nieko tokio, kad šio įstatymo vienas iš iniciatorių Seimo narys V. Ažuolas yra kredito unijos „Tikroji viltis“ dalininkas ir buvęs stebėtojų tarybos narys. Tikrai nieko tokio, kad būtent kredito unijos „Tikroji viltis“ vadovas R. Stonkus yra

šito parlamentaro visuomeninis konsultantas ir buvo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatas į Akmenės merus. Nieko nepagalvokite, čia nieko asmeniško, čia visiškai nesusiję su kokios nors naudos siekimu unijoms praplečiant paslaugų spektrą ir padidinant paslaugų pelną unijoms. Tai tikrai atitinka aukščiausius skaidrumo standartus, kuriuos kelia dauguma ir apie kuriuos kalbėjome tada, kai laimėjome rinkimus. Pirmyn! (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš jau buvau apsisprendęs nekalbėti prieš ar suabejoti, nes nežinau tikros situacijos, kiek V. Ažuolas yra susijęs su kredito unijomis. Tačiau P. Urbšys, kaip buvęs operatyvininkas, tikiu, geriau už mane žino, yra pasidomėjęs šia informacija ir pateikė tokios įdomios informacijos, gal teisingos, gal neteisingos.

Tačiau, nepaisant galimų asmeninių interesų konfliktų, kur aš norėčiau, kad pasiaiškintų ir tarnybos, nes V. Ažuolas yra ir bankų apmokestinimo įstatymo projekto šalininkas ir, rodos, vienas iš iniciatorių, atrodo, bijau dabar pasakyti, tai čia keltų tam tikrų interesų konfliktų. Bet esminis dalykas yra toks.

Kalbame apie bankus ir kalbame apie kredito unijas. Kredito unijos pagal prigimtį yra kaip savišalpos kasos, vadinkime taip, aš supaprastintai liaudiškai bandau pasakyti. Ir štai dabar šiuo įstatymo projektu išplečiamos kredito unijų teisės perimti iš komercinių bankų tam tikras funkcijas, tai yra atidarinti sąskaitas ne savo pajininkams, tačiau juridiniams asmenims, biudžetinėms įstaigoms, kurios nėra pajininkės ir steigėjos tose kredito unijose.

Šitas dalykas man kelia didžiausią abejonę, nekalbant apie galimus interesų konfliktus, kuriuos ne aš, o P. Urbšys arba specialiosios tarnybos galėtų pasiaiškinti. Taigi mes matome prieš akis naują fenomeną, kaip kredito unijos laipsniškai pradeda perimti komercinių bankų funkcijas, o greta to atsiranda iniciatyva apmokestinti komercinius bankus, jeigu jų aktyvai viršija 300 mln. eurų. Žinoma, kredito unijos tuo atveju irgi yra statomos į palankesnę padėtį. Matykime, kas čia vyksta, dėl to aš suabejoju ir laikausi pozicijos susilaikyti dėl šio projekto.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, noriu pažymėti, jog tarp teikėjų nėra vien tik V. Ažuolas, bet ir A. Palionis. Tiesiog jo nėra ir teikia V. Ažuolas. Taigi po pateikimo prašau balsuoti.

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 46, prieš nėra, susilaikė 19. Taigi po pateikimo įstatymo projektui Nr. XIII P-4184 yra pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data – gruodžio 12-oji.

Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas. Replika.

E. GENTVILAS (LSF). Na, ne replika, dėl vedimo tvarkos arba dėl tolesnės procedūros. Nelaiškai savęs dideliu išmanytoju tų dalykų, apie ką čia kalbėjo P. Urbšys, bet ką jis pašnekėjo, tai, sakau, privertė ir mane pasamprotauti ir susilaikyti. Mano siūlymas yra toks, kad Seimas paprašytų STT antikorpupcinio vertinimo, kaip įprasta.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti, kolegos? (*Balsai salėje*) Pritariame, taip? Kad pateiktų antikorpupcinį vertinimą... (*Triukšmas salėje*) Ar siūlote balsuoti?

V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Jeigu kolegas tai nuramintų, galima paprašyti frakcijos vardu, jeigu jums dėl to būtų ramiau.

PIRMININKĖ. Ir P. Urbšys dar per šoninį mikrofoną.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikrųjų, jeigu yra toks noras pademonstruoti skaidrumą, tai tada iki galo. Gal vis dėlto V. Ažuolui reikėtų kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, ar dėl paties nėra čia viešųjų ir privačių interesų konflikto? Aš tada suprasčiau, kad tai būtų nuoširdu, o nesislapstyti už frakcijos.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, man atrodo, kad mes sutarėme, jog prašome STT išvados, o dėl V. Ažuolo, gerbiamas Povilai, galite kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją ir klausimas bus išspręstas.

Per šoninį mikrofoną dar J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kadangi mes čia kreipiamės visokių tokių išvadų, galbūt ir Etikos ir procedūrų komisija čia aiškinsis, aš manau, gal būtų sveikiau, jeigu skirtume kitą komitetą kaip pagrindinį, o ne Biudžeto ir finansų komitetą, kuriam vadovauja tas pats projekto teikėjas, dėl ku-

rio čia iškilo tam tikrų klausukų. Todėl gal geriau imkime, nežinau, Ekonomikos komitetą ar ką nors tokio... Juk čia klausimas ne toks sudėtingas, ir kitas komitetas gali panagrinėti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ir A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Politikų elgesio kodeksas sako, kad Seimo narys turi elgtis taip, kad netgi nekiltų abejonių dėl jo veiklos. Šiuo atveju Etikos ir procedūrų komisija dabar kaip tik nagrinėja kolegos J. Džiugelio skundą dėl V. Ažuolo dėl Bankų įstatymo. Mes nutarėme, kad tyrimo nepradėsime. Jeigu komisija tam raštui pritaro, rytoj aš pasirašysiu. Mes ten konstatuojame, kad tai nesusiję tiesiogiai su Kredito unijų įstatymo projektu. Dabar jūs teikiate įstatymo projektą ir išties tokių abejonių kyla, kolegos. Aš tikrai noriu rekomenduoti ateičiai visiems. Kolegos, ačiū, kad pritarėte kreiptis į STT dėl antikorupcinio vertinimo, bet argi to įstatymo projekto negali teikti žmonės, dėl kurių įtarimų netgi nekiltų? Gali teikti ir kiti kolegos. Kodėl mes elgiamės būtent taip, kad vėlgi Etikos ir procedūrų komisija ką nors svarstytų arba kam nors kiltų įtarimų?

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, man atrodo, kad tiesiog Biudžeto ir finansų komitetas gali būti pagrindinis, tik tiek, kad kolega V. Ažuolas gali nusišalinti nuo šio klausimo svarstymo. Sutinkame? (*Balsai salėje*) Gerai. R. Šarknickas dar per šoninį mikrofoną.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Taip jau išeina, kad, ko gero, reikia keisti Statutą, nes dėl kiekvienos srities, kurioje mes dirbame, negalime teikti iš viso jokio įstatymo pataisos projekto. Dabar A. Matulo sūnus irgi dirba sveikatos sistemoje, tai jūs, ko gero, irgi turėtumėte būti pakaltinamas, nes dabar P. Urbšys praktiškai apšmeižė kolegą Valių, tai jums reiktų irgi į Etikos ir procedūrų komisiją kreiptis. Čia jau, nežinau, perlenkta lazda.

PIRMININKĖ. Gerai, kolegos, baigiame diskusijas šiuo klausimu.

18.01 val.

Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimo, paieškos, arešto ir konfiskavimo bei terorizmo finansavimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-4177 (pateikimas)

Yra atvykusi vidaus reikalų ministrė ir ji pateiks mums įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimo, paieškos, arešto ir konfiskavimo bei terorizmo finansavimo ratifikavimo“ projektą Nr. XIIIIP-4177. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti Europos Tarybos konvenciją dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimo, paieškos, arešto ir konfiskavimo bei terorizmo finansavimo. Konvencija yra vienas pagrindinių Europos Tarybos instrumentų, vienijančių valstybių kovojant su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu pastangas.

Siūloma, kad Lietuva, ratifikuodama konvenciją, padarytų taip pat išlygas ir penkis pareiškimus, šioje konvencijoje tai mes galime padaryti. Atsižvelgiame į kitų institucijų, kaip Užsienio reikalų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Generalinės prokuratūros, pasiūlymus. Išlyga yra ta, kad Lietuva nelaiko savęs išipareigojusia pagal šios konvencijos 9 straipsnio 6 dalį, ir siekiame užtikrinti teismų nepriklausomumo principą, netaikysime jokių išimčių teismo sprendimų priėmimo procesuose.

Pareiškimai yra apie tai, pirma, kad duomenys dėl konfiskuoto turto, laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir teisinės sistemos principų... taip pat šalies nuosprendyje ar teismo sprendimu bus taikomi.

Antras dalykas, kad Baudžiamojo proceso kodekso nuostatas dėl tarptautinio bendradarbiavimo ir kitų šalių daromus pareiškimus... siūloma pareikšti, kad be išankstinio Lietuvos Respublikos sutikimo perduodama informacija bei įrodymai negali būti panaudoti ar perduoti kitam tyrimui ar bylai, jei buvo nurodyta prašyme... jei nebuvo to nurodyta prašyme.

Trečia, kad Generalinė prokuratūra, Teisingumo ministerija bus centrinės institucijos, atsakingos už konvencijoje nurodytų prašymų priėmimo, vykdymo arba perdavimo funkciją. FNTT bus finansų žvalgybos padalinio funkcijas atliekanti institucija.

Ir penkta, kad dokumentai turi būti verčiami į lietuvių ir anglų kalbas. Prašome pritarti tokiam ratifikavimo projektui su mano išsakytais penkiaais pareiškimais ir viena išlyga.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti R. Sinkevičius. Prašom.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti, o koks tikslas tų penkių pareiškimų, kam jie reikalingi? Mes šnekame apie ratifikavimą Tarybos konvencijos ir kodėl dar prie šito prikabiname penkis pareiškimus, kam jie reikalingi?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Todėl, kad mes norime, kad vis dėlto mūsų prisijungimas prie konvencijos būtų konstituciškai teisėtas, ir Lietuvoje galiojančias Konstitucijos nuostatas, taip pat mūsų Baudžiamojo kodekso nuostatas mes įgyvendiname savo valstybėje taip ir nematome poreikio, kad būtų įgyvendinama kitaip. Tai gali taip pat suponuoti, kaip jau ir minėjau, teismų priklausomumo principą pažeis Lietuvoje, nemanome, kad teismų sistemą ir visas institucijas, kurios dirba pinigų plovimo ir terorizmo srityje, šiuo metu reikėtų keisti. Mūsų sistema vertinama kaip pakankamai gerai veikianti, todėl sakome, kad prie konvencijos prisijungiame su tomis išlygomis, kurios neprieštarauja Lietuvos Konstitucijai ir kitiems teisės aktams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų, norinčių klausti, klausimus. Ar bendru sutarimu po pateikimo galime pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymo data – gruodžio 19 diena.

18.05 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4197 (pateikimas)

Rezervinis 4 klausimas – Gyventojų turto deklaravimo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4197. Kviečiu jį pateikti A. Širinskienei.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, kaip žinote, šiuo metu Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitete baigiamas svarstymo stadijai rengti Prezidentės teiktas Antstolių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Tame projekte buvo siūloma, kad 21 straipsnio 7 dalyje būtų nustatyta, kad antstolio gautos pajamos ir patirtos išlaidos atliekant antstolio funkcijas bei ataskaitos būtų teikiamos viešai.

Mes gavome ir Vyriausybės nuomonę, ir kartu klausimų metu buvo apsitarta, kad tokia išlaidų ir pajamų ataskaitų skelbimo tvarka vis dėlto nebūtų įprastinė praktika, reguliuojant kitas panašias profesijas. Ir buvo apsispręsta, siekiant kartu užtikrinti ir Prezidentės teiktose pataisose skaidrumo siekį, reikėtų naudoti tuos įprastinius ir pasitaikančius instrumentus. Tad buvo susitarta, kad turėtų būti registruojamos Gyventojų turto deklaravimo įstatymo pataisos, pagal kurias antstolių deklaracijos būtų viešinamos. Šiuo metu antstoliai yra įpareigoti tik deklaruoti, tačiau jų deklaracijos nėra viešai prieinamos.

Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Deja, klausiančių nėra. Gerbiami kolegos, ar pritariame bendru sutarimu, ar pageidausite balsuoti? (*Balsai salėje*) Prašom balsuoti. Dar yra dėl motyvų. N. Puteikis. Prašom.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Antstoliai vykdo valstybės tarnautojų funkcijas, tai neturėtų būti skirtumų tarp valstybės tarnautojų, kurie privalo deklaruoti, jų deklaracijos viešai skelbiamos, ir antstolių. Tad aš labai pritariu šitai pataisai. Tuo labiau tai prisidės prie bendro teisingumo, nes dalis antstolių iki šiol naudojasi ankstesniais Teisingumo ministerijos įsakymais, kurie leido jiems nepagrįstai turtėti. Tai tikrai būtų teisinga, kad visi mes tai pamatytume.

PIRMININKĖ. Motyvai už išsakyti. Nėra norinčių pareikšti motyvų prieš. Prašome po pateikimo apsispręsti, ar pritariate teikiamam Gyventojų turto deklaravimo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 48, prieš – 1, susilaikė 17. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nėra. Svarstymo data – gruodžio 10 diena.

Replika per šoninį mikrofoną – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Taip, prašome paprašyti Vyriausybės išvados dėl šio projekto.
PIRMININKĖ. Jūs prašote frakcijos vardu?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Kadangi tame įstatymų projektų pakete, kuris dabar svarstomas, nebuvo tokio įstatymo, Vyriausybė nepateikė tokio pageidavimo ir svarstant komitete... Tiesą sakant, čia buvo Prezidentės projektas, ir prezidentūra nepalaikė šito. Taigi, paprašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti? Per šoninį mikrofoną – N. Puteikis. Prašom.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Aš noriu nusistebėti, kodėl socialdemokratai ir dauguma konservatorių palaiko antstolių slaptumus? Kodėl jie nesutinka, kad jų pajamos ir turtas būtų viešiniami?

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, išsiskyrė nuomonė dėl Vyriausybės išvados. Prašom balsuoti, ar prašysime dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 28, prieš – 28 ir susilaikė 13. Taigi nėra pritarta dėl prašymo Vyriausybės išvados.

18.11 val.

Lobistinės veiklos įstatymo Nr. VIII-1749 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3051(2), Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3053(2), Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2275 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4012(2) (svarstymas)

Kompleksiniai 5-1, 5-2 ir 5-3 klausimai, projektai Nr. XIIP-3051, Nr. XIIP-3053 ir Nr. XIIP-4012. Pagrindinis – Lobistinės veiklos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3051(2) ir lydimieji – Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3053(2) ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4012(2).

Svarstymas. Kviečiu P. Urbšį pateikti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą. Jo nėra salėje, galbūt komiteto pirmininkė? Prašom, Guoda Burokiene.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Komitetas svarstė ir galutiniam variantui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ir gal taip pat galite pateikti savo komiteto išvadą dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo projekto Nr. XIIP-4012?

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKĖ. Pritarta bendru sutarimu. Kviečiu išvadą pateikti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atstovą, V. Bako nėra. Prašom, pirmininke Gaižauskai, pateikti dėl Lobistinės veiklos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė įstatymo projektą, pasiūlė pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti įstatymo projektą, atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pateiktus pasiūlymus. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame komiteto pirmininkui D. Gaižauskui. Ir kviečiu Teisės ir teisėtvaros komiteto pirmininkę A. Širinskienę pateikti išvadą dėl Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Mielieji kolegos, turėjome komitete nemažą diskusiją dėl šiurkštaus pažeidimo pakartotinumų, ir galiausiai priėjome prie bendros nuomonės – tiesiog 6 balsuojant už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, diskutuoti P. Urbšys lyg ir buvo užsiregistravęs, bet jo nėra. Tada imsime siūlymų. Ir tada kviečiu G. Burokienę. Sutariame, kad visus svarstome, dėl visų 10 palaikančių yra.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKĖ. Gerai. Tada 5 straipsnio...

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Savo siūlymą aš atsiimu.

PIRMININKĖ. ...3 dalį. Jūs atsiimate, taip?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Tai toliau yra Seimo nario R. Karbauskio. Prašom.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolegos, kryžminis lobistinės veiklos deklarasavimas, kai vykdomą lobistinę veiklą deklaruoja tiek lobistas, tiek ir lobistinės veiklos adresatas, politikas, padidins iš tikrųjų visų šitų santykių skaidrumą. Tad aš siūlau tokią pataisą.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė. Balsavimo rezultatai: už – 3, prieš – 3, susilaikė 2. Buvo išsakyta tokia nuomonė, kad tai yra neproporcingai didelė administracinė našta, taip pat gali būti panaudota kaip susidorojimo su neįtikimais politikais įrankis, jeigu lobistas paskelbs apie kokį nors susitikimą, nebūtinai realiai įvykusį su politiku, o politikas jo nedeklaruos.

PIRMININKĖ. Ir politikas turės aiškintis, kodėl nedeklaravo, taip? Kolegos, nuomonės išsiskyrė. Prašom balsuoti. Kas remiate Seimo nario R. Karbauskio siūlymą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, prieš arba susilaikote. Kas remiate komiteto poziciją – prieš arba susilaikote.

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 40, prieš – 2, susilaikė 17. Taigi Seimo nario R. Karbauskio siūlymui yra pritarta.

Kitas siūlymas yra panašus?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Susijęs.

PIRMININKĖ. Susijęs yra. Pateikti jo nebereikia? (*Balsai salėje*) Ir komiteto nuomonė?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas balsavo už visus, tai nepritaria.

PIRMININKĖ. Taigi, kolegos, vis tiek reikia mums apsispręsti. Prašom balsuoti. Kas remiate Seimo nario R. Karbauskio siūlymą, balsuojate už, kas remiate komiteto nuomonę, prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl 5 straipsnio 4 dalies siūlymo.

Balsavo 57 nariai: už – 38, prieš – 1, susilaikė 18. Taigi R. Karbauskio siūlymui yra pritarta. 5 straipsnio 5 dalis. Jūsų alternatyva yra. Jūs atsiėmusi, Guoda?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip. Čia buvo pasiūlymas dėl viešinimo.

PIRMININKĖ. Taip. Prašom pristatyti.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Tai darbotvarkių viešinimas netraktuotinas kaip alternatyva kryžminiui deklarasavimui, todėl toks siūlymas.

PIRMININKĖ. Taigi prašom balsuoti. Kas remiate Seimo nario siūlymą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – pritariate komiteto nuomonei, prieš arba susilaikote.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 47, prieš – 1, susilaikė 13. Taigi Seimo nario R. Karbauskio siūlymui yra pritarta.

Toliau yra V. Simuliko dėl 7 straipsnio 7 punkto. Jo nėra. Gal komiteto pirmininkė?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Jis siūlo išbraukti visą 7 straipsnio 7 punktą, bet komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Prašom motyvus, kodėl.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tai būtų... Išimtis keičiamo Lobistinės veiklos įstatymo 7 straipsnio 7 punkte apima tik konkrečius viešuosius juridinius asmenis, kurie tiesiogiai nurodyti specialiuose įstatymuose ir kurių veiklos sritis tiesiogiai išviešinta specialiuose įstatymuose. Tokie viešieji juridiniai asmenys objektyviai skiriasi nuo kitų viešųjų juridinių asmenų, nuo kitų asociacijų, kadangi jų veiklos, tikslai, funkcijos ir įgaliojimai yra tiesiogiai nurodyti įstatymuose, ir taip iš anksto įstatymo lygiu išviešinama, kokioje srityje ar srityse viešasis juridinis asmuo gali daryti įtaką teisėkūrai.

Taip pat tai atitiktų EBPO teikiamas rekomendacijas Lietuvai dėl lobistinės veiklos teisinio reglamentavimo bei sumažėtų galimybė asociacijoms, atstovaujančioms verslo ar kitiems privatiems interesams, išvengti įtakos priimamiems politiniams sprendimams viešinimo.

PIRMININKĖ. Taigi komitetas vienbalsiai yra...

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Visi susilaikė.

PIRMININKĖ. Susilaikė. Ar galime bendru sutarimu pritari komiteto išvadai? Dėkoju.

Kitas Seimo nario V. Simuliko siūlymas yra dėl 7 straipsnio 11 punkto.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Jis siūlo, kad visos nevyriausybinės organizacijos, tai ir siekiančios viešosios naudos, ir kitos, nebūtų priskirtos lobistinės veiklos objektui. Taigi komitetas nepritaria, kadangi tai ženkliai susiaurintų Lobistinės veiklos įstatymo taikymo sritis.

Antra. Didelė įtakos teisėkūrai dalis liktų neišviešinta ir nebūtų pasiekti projekto tikslai. Balsavimo rezultatai – 8 susilaikė.

PIRMININKĖ. Taigi, ar galime pritarti komiteto pozicijai bendru sutarimu nepritari Seimo nario V. Simuliko siūlymui? Pritariame komiteto pozicijai? Dėkojame.

Toliau Seimo nario P. Urbšio siūlymai dėl 7 straipsnio 11 ir 12 punktų.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Seimo narys siūlo viešosios naudos nevyriausybinėms organizacijoms priskirti religines bendruomenes ir bendrijas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatyme. Komitetas pritarė iš dalies ir siūlo atitinkamai išdėstyti punktą.

PIRMININKĖ. Jo nėra. Kolegos, ar galime pritarti komiteto siūlymui? Bendru sutarimu. Dėkoju. Ir dėl nacionalinio saugumo jau prieš tai apsisprendėme...

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. ...svarstydami, kadangi identiškas P. Urbšio. Ir vėl bus R. Karbauskio dėl 11 straipsnio 2 dalies 4 punkto.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kadangi jau mes balsavome dėl to, manau, kad...

PIRMININKĖ. Apsisprendėme.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėl 11 straipsnio 3 dalies 4 punkto taip pat apsisprendėme?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip. Ir 4-as.

PIRMININKĖ. Ir dėl 5 dalies taip pat apsisprendėme.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Ir lygiai taip pat dėl 6 dalies.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Turbūt dėl visų yra apsispręsta. Nėra reikalo balsuoti?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tikrai taip.

PIRMININKĖ. Dėl R. Karbauskio, taip?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Tai visos yra priimamos.

Ir 14 straipsnio 1 dalis. V. Simuliko siūlymas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Seimo narys siūlo ženkliai sumažinti baudas. Komitetas nepritaria. Balsavimo rezultatai: 1 – už, prieš – 3, susilaikė 4. Argumentuojame tuo, kad projekte, nustatant juridinio asmens atsakomybę už Lobistinės veiklos įstatymo pažeidimus, siekiama įtvirtinti tokio dydžio baudas, kurios atgrasytų nuo pažeidimo darymo ir skatintų vykdyti įstatymo reikalavimus, tai yra kad juridiniai asmenys įstatymo nustatyta tvarka deklaruotų lobistinę veiklą ir kad lobistinę veiklą vykdytų tik į lobistų sąrašą įrašyti juridiniai asmenys.

PIRMININKĖ. Taigi, ar galime pritarti komiteto pozicijai bendru sutarimu? Pritariame. Ir daugiau siūlymų nėra.

Motyvai dėl viso po svarstymo. Nėra norinčių.

Prašom balsuoti dėl Lobistinės veiklos įstatymo ir lydimųjų įstatymų projektų. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 51, prieš – 1, susilaikė 7. Taigi po svarstymo Lobistinės veiklos įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-3051(2) yra pritarta, taip pat lydimiesiems projektams Nr. XIIIIP-3053 ir Nr. XIIIIP-4012.

18.26 val.

Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3750(2), Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3751(2), Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3752(2) (svarstymas)

Darbotvarkės rezerviniai r-6.1, r-6.2, r-6.3 klausimai – Loterijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3750 ir lydimieji Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3751 ir Labdaros ir paramos įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3752. Biudžeto ir finansų komiteto išvadą prašau pateikti. Kas? V. Ačiū. Prašom.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą šių metų lapkričio 13 dieną. Sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam variantui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskutuoti niekas nepageidauja. Taigi tuoj imsime pasiūlymą. Prašom likti, Vida, tribūnoje. Pereisime prie siūlymų svarstymo. Pirmas siūlymas Seimo nario M. Majausko. Prašom, Mykolai, pateikti savo siūlymą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Čia yra dėl... Priminkite, atsiprašau. Dėl Loterijų įstatymo?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Taip.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Iš tiesų mes puikiai žinome, kad lošimai, loterijos yra azartinis užsiėmimas ir jisai kelia didelę priklausomybę, turi finansinių pasekmių, turi socialinių pasekmių, todėl nemažai Europos Sąjungos šalių yra numačiusios labai aiškias ribas, kas gali žaisti ir kas negali žaisti, kas gali užsiimti ir kas negali užsiimti lošimais ir loterijomis. Didelė dalis Europos Sąjungos šalių yra nustačiusios, jog asmenys iki 18 metų negali dalyvauti dėl to, jog neišsivystytą priklausomybę, nebūtų finansinių pasekmių, nebūtų neigiamų socialinių pasekmių.

Tuo remdamasis teikiau siūlymą nustatyti tokią pačią ribą kaip ir daugelyje Europos Sąjungos šalių, kad asmenys iki 18 metų negalėtų įsigyti, dalyvauti ir atsiimti lošimų.

PIRMININKĖ. Prašom, komiteto nuomonė.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė šitam siūlymui, nes čia yra tobulinamas apibrėžimas, o visi ribojimai ir apribojimai taikomi kituose įstatymo straipsniuose. Todėl komitetas pritarė komiteto pasiūlytam variantui, kuris skambėtų taip: „Loterijos žaidėjas – fizinis asmuo, įsigijęs loterijos bilietą ir dalyvaujantis loterijoje jos taisyklėse nustatyta tvarka.“

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašom apsispręsti. Tie, kas palaikote M. Majausko siūlymą, kad sulaukęs 18 metų ir vyresnis, balsuojate už, kas remiate komiteto nuomonę, – prieš arba susilaikote. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 20, prieš – 20, susilaikė 23. Taigi M. Majausko pataisai nėra pritarta.

Ir lieka komiteto pozicija. Pataisa dėl 28 straipsnio, taip pat M. Majausko, ir lygiai tokie pat amžiaus argumentai. Ar verta balsuoti dar kartą?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ne, iš tiesų komitetas ir Seimas, panašu, apsisprendė likti prie Vyriausybės pasiūlytų 16 metų, tai neprašau toliau balsuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitų pataisų ir siūlymų nėra?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Daugiau nėra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai po svarstymo. Niekas nepageidaujate pareikšti? Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojate. Prašom balsuoti dėl visų įstatymų projektų: Loterijų įstatymo, Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo ir Labdaros ir paramos įstatymo.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 57, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymų projektams Nr. XIIIIP-3750, Nr. XIIIIP-3751 ir Nr. XIIIIP-3752 yra pritarta po svarstymo.

18.31 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1191(2) (svarstymas)

Rezervinis 7 klausimas – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1191(2). Kviečiu V. Ačienę pateikti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas svarstė jūsų minėtą įstatymo projektą ir pritarė šiam projektui. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikė 1. Du komiteto nariai balsavime nedalyvavo. Įstatymo projektui pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pateikti kviečiu T. Tomiliną.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas rugsėjo 18 dieną svarstė Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui ir siūlyti Biudžeto ir finansų komitetui tobulinti pagal Vyriausybės išvadą ir Seimo kanceliarijos... pastabas. Už – 8, prieš – 1, susilaikiusių nėra.

Svarstydamas Vyriausybės pasiūlymus, komitetas buvo linkęs pritarti jiems tik iš dalies, su ta mintimi, kad būtų numatytas įsigaliojimas ne taip, kaip siūlo Vyriausybė, o iš karto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Vėl kviečiu V. Ačienę, svarstysime siūlymus. Diskutuoti niekas nesi-registravote. Yra S. Jovaišos siūlymas dėl 5 straipsnio. Prašom pateikti, Sergejau, savo siūlymą.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš pirmiausia norėčiau sužinoti, kokia komiteto nuomonė?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti jūsų pasiūlymui, todėl...

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Puiku, nebereikia argumentų, aš atsiimu, nes tai buvo teikta prieš dve-juis metus ir jau seniai čia bulvės supuvo.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Taip, ir apmokestinamoji bazė šiek tiek skiriasi, todėl ir buvo nepritarta.

PIRMININKĖ. Taigi gerbiamas teikėjas S. Jovaiša atsiima ir lieka komiteto nuomonė, pozicija. Toliau. Seimo nariai A. Veryga ir A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip pat atsiimu.

PIRMININKĖ. Taip pat atsiimate. Vadinasi, dėl 5 straipsnio lieka komiteto nuomonė. Serge-
jau, ar jūs atsiimate visas savo teiktas?.. Visas. Lygiai taip pat dėl 5 straipsnio 2 dalies.

Toliau yra panašios A. Bauros ir vėl A. Širinskienės pataisos. Prašom, Antanai, prašom, jūs norite pateikti.

A. BAURA (LVŽSF). Palaikysiu kitą anykštėną S. Jovaišą. Nepritarus pagrindiniam komitetui tiek šiai mano pataisai, tiek kitoms, aš irgi jas atsiimu ir neprašau balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Vadinasi, jūs visas atsiimate, Antanai? Ir, Agne, taip pat atsiimate visas? Toliau lieka V. Ačienės ir L. Matkevičienės.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Solidarizuojamės ir atsiimame savo siūlymą, kadangi komitetas...

PIRMININKĖ. Lieka komiteto nuomonė ir daugiau kitų teikėjų nematau. Ačiū, gerbiama Vi-
da. Motyvų niekas nepageidauja... Yra. T. Tomilinas kalba už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš jau atsisakau.

PIRMININKĖ. Atsisakote. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atsisakau.

PIRMININKĖ. Atsisakote. Taigi, kolegos, ar galima bendru sutarimu pritarti? Taigi bendru su-
tarimu pritariame. (*Šurmūlys salėje*) Norite balsuoti. Prašom. Prašom po svarstymo balsuoti. Bal-
suojate, ar pritariate Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projek-
tui po svarstymo.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 48, prieš – 1, susilaikė 15. Taigi projektui Nr. XIIIIP-1191(2) po
svarstymo yra pritarta.

18.37 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3827 (pateikimas)

Paskutinis rezervinis klausimas – Azartinių lošimų įstatymo 10 ir 28 straipsnių pakeitimo
įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3827. Pateikimas. Kviečiu J. Sabatauską jį pateikti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, jūsų dėmesiui tei-
kiame Azartinių lošimų įstatymo projektą, kuriuo norime išspręsti susidariusią problemą. 2017
metais įsigaliojo įstatymo nuostata, kur asmenims, turintiems priklausomybę nuo lošimų, buvo
sudaryta galimybė deklaruoti, tai yra prašyti, kad jų neįleistų lošti. Kitaip sakant, tas vadinamasis
projektas „Nenoriu lošti“. Dabar kiekvieno, įeinančio į lošimo namus, arba kazino, arba azartinių
lošimų automatų saloną, patikrinama tapatybė, yra užklausiama tame registre, ar jis nėra įrašytas
tarp tų, kurie patys prašė, kad jiems neleistų lošti. Automatiškai yra sąsajos su Neveiksnių ar ri-
botai veiksnų asmenų registru, kuriame taip pat patikrinama, ar tas asmuo yra teismo pripažin-
tas neveiksniu ar ribotai veiksniumi, ir tada užklausejai gauna atsakymą. Tiesiog atsakymas yra tik
leidžiama arba draudžiama. Jie nemato, iš kurio registro yra atsakymas. Susidarė tokia problema,
kad nuo 2017 m. gegužės 1 d. iki šių metų liepos 1 dienos. Neveiksnių asmenų registru buvo pa-
teiktos (įsiklausykite!) 43 mln. 266 užklausos. Per tą laiką tik 20 užklausų buvo teigiamos. Tai yra

milžiniškas skaičius užklausų, galima sakyti, sistema tuščiai sukasi ir tiesiog to registro... Tai valstybei per metus kainuoja 3,5 mln. eurų. Todėl atsirado šis projektas, kuriuo siūloma, kad nebūtų taip daroma, kad tie neveiksnūs asmenys nepakliūtų lošti, galima būtų įgyvendinti kitais būdais, tai yra pagal Civilinį kodeksą, tų asmenų globėjai tada galėtų parašyti Lošimų priežiūros tarnybai prašymą, kad jų neįleistų lošti, ir tada nereikėtų šitiek užklausų, tai kainuotų valstybei gerokai pigiau ir būtų kur kas efektyviau. Be to, dėl milžiniško skaičiaus tos sąsajos kompiuterinės... buvo labai daug sutrikimų ir nebuvo galima laiku gauti atsakymo. Taigi prašau pritarti projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti D. Gaižauskas. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamas kolega, jeigu gerai supratau, 3,5 mln. viena užklausa kainuoja, šitiek per metus ar?..

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ne, per metus tiek kainuoja.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gal galite pasakyti, dėl ko tokia suma susidaro, ką jie ten daro?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Negaliu atsakyti į šitą klausimą.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Kadangi nenoriu tikėti iš tikrųjų tokiu dalyku.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Tai sudaro... Registrų centro duomenimis (aš cituoju): „Registrų centro duomenimis dėl iš registro į Neveiksnių asmenų registrą sąsajos būdu pateiktų užklausų valstybei tenkantys kaštai 2018 metais sudarė 3,5 mln. eurų.“ Aš priverstas tikėti tais duomenimis, kuriuos man pateikė oficialios institucijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Gerbiami kolegos... (*Balsai salėje*)

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš neišgalvojau šitų skaičių.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Dėkoju. Pritarta.

Dėl pagrindinio komiteto. Pranešėjau, ką siūlytumėte – Teisės ir teisėtvarkos komitetą ar Biudžeto ir finansų komitetą? Biudžeto ir finansų komitetas. Papildomo neskiriame. Siūloma svarstymo data būtų gruodžio 10 diena. Dėkoju.

Gerbiami kolegos, mes savo darbotvarkės klausimus baigėme, dėkoju už sutelktą darbą. Truputėlį sutaupėme laiko, bet dar turime pareiškimą ir kviečiu R. Šarknicką jį pateikti.

18.42 val.

Seimo narių pareiškimai

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Labas vakaras, gerbiami Seimo nariai. Gal kai kam nepatiks, bet tikrai netaikau visiems Seimo nariams. Tie dalykai tęsiasi jau ne vienus metus ir ta mūsų daugumos, tykla kartais perpildo kantrybės taurę. Mes stengėmės trejus metus nesityčioti, nepaleisti atgal piktų strėlių. Žinome, kad nesame... (*Balsai salėje*) Na, va, Gabrielius jau nori sušaudyti mus. Tai ką padarysi.

Aš noriu pasakyti, kad žmonės vakar mums skambino, gavome daug informacijos. Vakaro posėdžio metu dalis jūsų, opozicijos, lankėsi keliuose regionuose. Vakaro buvo užkurti varikliai automobilių, kurie stovėjo savivaldybių daugiabučių kiemuose, o posėdžių salė iš vienos pusės buvo apytuštė. Kas jie tokie, spėlioti turbūt nereikia. Daug sulaukėme žinių, kaip žmonės buvo kalbinami nepritarti naudingam valstybės biudžetui, bet gal ne tai svarbiausia, kas buvo daroma posėdžio metu. Žmonėms buvo nemalonu klausytis eilinio purvo pylimo, nesantaikos, kuri tęsiasi kone trejus metus. (*Balsai salėje*) Taip, gerbiamas Vytautai, maestro, melas yra baisus ginklas, jis kiršina visuomenę.

Dėkoju mūsų Prezidentui G. Nausėdai, kad dvi Lietuvos po truputį tampa viena nei prieš nepilnus metus... bet Prezidentui ir mums visiems reikia visų mūsų pagalbos nekirsinti, nežeminti skirtingų nuomonių, o diskutuoti be patyčių. Perfrazuodamas noriu jus paprašyti išjungti variklius, grįžti į Seimo posėdžių salę ir atlikti pareigą teisingai ir sąžiningai tarnauti žmonėms.

Kiekvienų metų gruodis yra svarbus ne tik dėl didžiųjų metų švenčių, bet ir dėl svarbiausio Lietuvai įstatymo – Biudžeto sandaros. Suprantu, kad artėja rinkimai. Kiekvienas norime būti ma-

tomas, norime kritikuoti, replikuoti, peikti, tačiau šiuo atveju privalome būti vieningi kaip niekada, kadangi būtent biudžetas sąlygoja visų Lietuvos žmonių gerovę, pajamas ir laimės rodiklį.

Šių metų biudžetas yra orientuotas į kiekvieną Lietuvos gyventoją. Šios, tai yra visų mūsų kadencijos Seimo laikotarpiu biudžeto pajamos nuosekliai augo. Atlyginimų prieaugį pajuto dauguma žmonių. Šių metų biudžete itin daug dėmesio skirta skurdui mažinti. Tai turėtų pajusti dauguma: tai ir padidinti vaiko pinigai, ir didėjančios pensijos, didesnė minimali mėnesinė alga ir nekompensuojamasis pajamų dydis. Visų Lietuvos žmonių lūkesčiai yra mūsų rankose. Juk prisiekdami Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir davėme pažadą tarnauti Lietuvos valstybei ir jos piliečiams. Sėkmės! Linkiu darnos.

PIRMININKĖ. Dėkojame už pareiškimą.

Per šoninį mikrofoną replikuoja M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamam kolegai gal tiktai norėčiau trumpai replikuoti apie patyčias ir priminti, kaip jūsų frakcijos nariai juokėsi iš mūsų partijos pirmininko kaip į taikinį sušaudyto portreto. Norėčiau priminti visų pirma jums apie patyčių kultūrą, jeigu galima.

O dabar šiek tiek apie esmę, apie biudžetą ir apie tai, ką daro mūsų frakcijos nariai, važiuodami per Lietuvą. Norėčiau labai padėkoti visiems viešojo sektoriaus darbuotojams – žmonėms, kurie nebijo pasirašyti ir pasirašo kreipimąsi dėl šio biudžeto. Panašiais pareiškimais, kaip dabar, tikrai nepavyks užmaskuoti tų žmonių nusivylimo tuo, ką jie mato Seime tarp valdančiųjų, planuojant šį biudžetą. Nė viename iš sektorių nėra vykdomi pažadai. Žmonės tai mato, žmonės netyli. Jų nereikia niekur varyti, jie ateina patys, pasirašo patys, tikrai netylės ir pasakys, ką galvoja, ir jokiais pareiškimais jūs nepriversite tų žmonių tylėti. Čia ne apie opoziciją, o apie tai, kad jūs nevykdote savo pažadų žmonėms. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kaip sako lotynų išmintis: *dixi et animam levavi* – pasakiau ir sielai ramiau. (*Triukšmas salėje*)

V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kai jūs visiems viską mažinate ir viską atiminėjote, kodėl tada nėjote rinkti parašų, kad nepritartų tokiam biudžetui? Tada reikėjo surinkti parašus, ir visi būtų mielai pasirašę. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, taip gražiai dirbome ir dabar negi baigsime? Prašom registruotis. (*Triukšmas salėje*)

Užsiregistravo 58 Seimo nariai.

Lapkričio 26 dienos Seimo vakarinis plenarinis posėdis yra baigtas. (*Gongas*) Gero vakaro!

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 60, 85, 86, 87
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 74
Aleksa Virgilijus 21, 51, 52
Andriukaitis Vytenis Povilas 75
Armonaitė Aušrinė 32, 44, 45
Ažuolas Valius 17, 19, 21, 22, 23, 25, 33, 35, 37, 47, 60, 78, 79, 80, 81, 89
- Bakas Vytautas 27, 83
Balsys Linas 59
Bartkevičius Kęstutis 9
Baškienė Rima 9, 11, 16, 23, 71
Baublys Juozas 9
Baura Antanas 62, 87
Bernatonis Juozas 64, 65
Bradauskas Bronius 36, 51
Budbergytė Rasa 47
Bukauskas Valentinas 9
Burokienė Guoda 52, 83, 84, 85
Butkevičius Algirdas 13, 19, 20, 23, 24, 38, 50, 51, 52
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 9, 21
- Dagys Rimantas Jonas 15, 16, 24, 25, 66
Degutienė Irena 41
Džiugelis Justas 35, 70, 81
- Gaižauskas Dainius 60, 83, 88
Gentvilas Eugenijus 21, 31, 33, 48, 78, 80
Gentvilas Simonas 19, 21, 23, 24, 32, 33, 36, 37, 44, 65
Glaveckas Kęstutis 17, 21, 23, 24, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 46, 51, 54
Gražulis Petras 26, 27, 28, 29, 65
Gumuliauskas Arūnas 62, 78
- Jankuvienė Audronė 47
Jedinskij Zbignej 9
Jovaiša Sergejus 64, 79, 87
Juozapaitis Vytautas 29, 61, 62
Juška Ričardas 21
- Kamblevičius Vytautas 49
Karbauskis Ramūnas 78, 84, 85
Kravčionok Vanda 65
Krėpšta Simonas 49
Kubilienė Asta 67
Kubilius Andrius 33
Kupčinskis Andrius 9
- Liesys Jonas 21
- Majauskas Mykolas 13, 14, 18, 20, 25, 30, 31, 34, 35, 36, 45, 46, 47, 62, 86, 87
Martinėlis Raimundas 68, 73
Matijošaitis Visvaldas 58, 59
Matkevičienė Laimutė 69, 87
Matulas Antanas 67, 68, 74, 75, 81
Meilutytė Rūta 51
Miliūtė Rūta 10
- Nausėda Alfredas Stasys 9
Nausėda Gitanas 88
Navickienė Monika 38, 89
Nevulis Petras 36
- Palionis Andrius 17, 35, 80
Papirtienė Aušra 38, 39, 40, 63
Popovienė Raminta 9, 57
Pranckietis Viktoras 9, 29, 36
Pupinis Edmundas 27, 28, 29, 49, 50, 63, 72, 77, 79
Puteikis Naglis 82, 83
- Razma Jurgis 33, 35, 45, 58, 59, 79, 80
Rimkus Juozas 55, 56
Rinkevičius Viktoras 28, 30, 32, 33, 35, 36, 37
- Sabatauskas Julius 9, 22, 58, 77, 83, 87, 88
Sabonis Arvydas 51
Sadeckas Darius 76
Salamakinas Algimantas 36, 37
Saudargas Paulius 37
Simulik Valerijus 84, 85
Sinkevičius Rimantas 82
Sysas Algirdas 14, 21, 22, 47, 77
Skaistė Gintarė 12, 13, 17, 39, 48
Skardžius Artūras 9, 52
Steponavičius Gintaras 21, 22, 60, 61, 62
Stonkus Ramūnas 79
- Šalaševičiūtė Rimantė 11, 12, 16, 17, 54
Šarknickas Robertas 10, 63, 81, 88
Šedbaras Stasys 28
Šiaulienė Irena 41, 56
Šimas Audrys 36
Šimonytė Ingrida 24, 25, 55
Širinskienė Agnė 38, 60, 66, 73, 74, 75, 76, 77, 82, 83, 87
Šovienė Jūratė 26, 27, 28
- Talmont Leonard 64
Tamašunienė Rita 38, 39, 77, 81, 82

-
- Tomilinas Tomas 12, 13, 14, 18, 19, 22, 25, 46, 86, 87
Tumėnas Stasys 49, 79
Urbšys Povilas 37, 56, 79, 80, 81, 83, 85
Vaičekauskas Gintaras 21, 76
Valčiukienė Jonė 29
Vareikis Egidijus 65
Varžgalys Juozas 12, 16, 36
Vasiliauskas Gediminas 18
Vasiliauskas Vitas 41, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50
Veryga Aurelijus 34, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 87
Vickutė Gražina 29
Vinkus Antanas 12, 66, 70
Zingeris Emanuelis 65
Žaltauskas Martinas 52
Žemaitaitis Remigijus 33, 34

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*